lidia roman

DRUMURI ÎNTRETĂIATE

roman

EDITURA MEDICALĂ

LIDIA ROMAN

DRUMURI ÎNTRETĂIATE...

— roman —

EDITURA MEDICALĂ
BUCUREŞTI — 1984

Fie această carte omagiu acelor minunați oameni care-și dăruiesc viața, gîndurile, preocupările, semenilor lor, binelui lor; oameni minunați pentru care „eu", „mie" au fost uitate sau chiar dacă mai există, ele trăiesc numai după „tu", „voi", „ei"!

. . . Oameni a căror fericire din priviri strălucește doar reflectată din ochii celor cărora le-au dăruit viața, sănătatea.

Aș mai dori ca această carte să fie închinată dragostei; dragostei de viață, de muncă, de frumos, de adevăr, de familie; dragostei pentru rodul dragostei, minunea vieții: COPILUL!

Pentru că m-ai făcut să te iubesc...

Pentru că m-ai făcut să te iubesc...

De ce nu mă vreți?

M-ați zămislit din dragoste
și cu mare dragoste vin către voi!
De ce mă alungați?
De ce?

Cuprins

SILVIA 9

TOT MAI SUS! 20

DOCTORATUL 46

MĂICUȚA MEA DRAGĂ, AM VENIT! 93

DE CE AȘA, SILVIA? 126

DE CE 139

INTERMEZZO 162

ȘI ... ACUM? 189

— Nu, nu, taci! Nu-mi spune nimic! Cuvintele tale sînt frumoase, dar.. atît de... goale! Taci, ta...

Dan îi dezmierdă umerii frumoși și-i curmă vorbele, sărutînd-o aproape cu sălbăticie.

Sub puterea sărutului, purtată de fiorul tulburător al mîngîierilor lui, Silvia nu mai căuta adevărul. Se lăsă în voia simțurilor, legănată de dragostea ce i-o dăruia Dan. Nu se mai gîndea de ce era lîngă ea, dacă va mai fi vreodată...

Acum erau împreună! Iubirea îi învăluia, le topea orice întrebare, orice altă dorință! Îi ducea departe, departe, întunericul îi cuprindea și acolo era cald și bine...

Și multă tăcere...

Gîndurile nu mai aveau loc între ei. Era doar multă pace, împăcare...

Silvia își legăna încet capul, cu ochii închiși, într-o toropeală ce ar fi dorit-o fără sfîrșit. Fără întrebări, fără răspunsuri.

Simțea fumul plăcut al țigării din care Dan trăgea flămînd. Țigară cu care Dan încheia întotdeauna clipele lor de dragoste...

Dan...

Fără să deschidă ochii, Silvia întinse brațul peste trupul gol, căutîndu-i mîna. Degetele i-o cuprinseră nervos. Cum ar fi dorit să aibă astfel siguranța că îi aparține! Nu o interesa dacă degetele acestea atît de sigure mîngîiau și alte femei. Pentru ea un singur lucru era important: ca ele să se întoarcă din nou *acasă*.

O ușoară crispare a propriei mîini îi trădă gîndul cu care de mult încerca să se împace: Dan n-o iubea! Poate nu iubea pe nimeni, dar asta pe ea nu o consola!

Muncea mult, într-adevăr, subjugat de activitatea lui de la spital.

(„Nu numai pentru a-mi justifica rostul pe lume, ci mai ales pentru a trăi cu adevărat" îi spusese într-o zi.

„Dar oamenii, au nevoie și de dragoste", încercase Silvia.

„Oamenii au nevoie și de dragoste, dar, vezi tu, continuase Dan cu un zîmbet ușor, dragostea trebuie să ne întrețină pasiunile, să ne stimuleze adevărul vieții, nu să se transforme într-o obsesie . . .")

. . . Dan . . .

Rodica Manea, medicul anestezist, își fracturase piciorul . . .

Chirurgul Radu Dan intrase în sala de operații. În timp ce-și punea mănușile cerceta cu privirea dacă toate în jur erau în ordine. Cînd dădu cu ochii de Silvia în locul Rodicăi Manea, arcui nervos sprînceana dreaptă — gest pe care Silvia i-l cunoștea și care vorbea în locul lui despre surpriza neplăcută ce o încerca.

— Și-a fracturat piciorul . . .

Explicația Silviei sosi ca un răspuns la întrebarea din ochii chirurgului. El îi spuse:

— Te rog să nu aștepți să-ți cer scara evolutivă a stării bolnavului!

Spre deosebire de alte operații, fără să-i fie clar de ce, Silvia se simțea acum ca la un examen. Urmărea în același timp concentrarea molipsitoare a chirurgului, calmul, siguranța, liniștea cu care opera și conducea operația. Toți erau atenți. Instrumentul cerut era dinainte oferit, ca și cum gîndurile ce precedau cuvintele ar fi fost înțelese. În liniștea perfectă, glasul lui grav, cald, sugera încrederea, convingerea că totul merge bine.

A doua operație, o cezariană . . . A urmat un chist ovarian . . .

A patra intervenție, o sarcină extrauterină . . .

De la ora șapte, cînd intrase în sala de operații, nici un semn de nemulțumire, de nerăbdare, nici un cuvînt

aspru, răstit! Totul se rezolva prin comenzi precise, scurte, cu priviri ce încuviințau sau interziceau.

Cînd ultima bolnavă fu transportată în sala de reanimare, chirurgul se întoarse spre chiuvetă și cu un gest brutal — primul din ziua aceea — își trase masca sub bărbie, iar, după ce își scoase mănușile, își aruncă, pe față, cu putere, apa rece. Se șterse, se întoarse spre cei din sală și, cu un mic zîmbet, care nu avea nimic convențional, rosti nelipsitul său:

— Mulțumesc!

Își lăsă halatul și ieși, îndreptîndu-se spre sala de dușuri.

Abia cînd stropii reci îi biciuiră trupul, simți destinderea, deconectarea după orele pline de tensiune și concentrare. Plesniturile reci ale șuvoaielor subțiri de apă — ce-i alunecau pe pielea înfierbîntată — îi spălau parcă istoveala, pe care numai după ce aruncase cu apa de la chiuvetă pe obrajii încinși o recunoscuse.

N-ar mai fi ieșit de sub duș. Totuși întinse mîna în cele din urmă după un prosop aspru și își frecă pielea corpului cu el. Se simți refăcut, cu bună dispoziție și se gîndi la cafeaua pe care, desigur, Ancuța i-o și pregătise.

Ajuns în cabinet, își îmbrăcă un halat curat, se întinse pe canapeaua din spatele biroului și închise ochii, încercînd să nu se gîndească la nimic.

O ușoară bătaie în ușă îi schimbă planul.

— Intră, Ancuța!

Toți își dezbrăcaseră halatele, se spălaseră și părăsiseră sala de operații. Silvia își îndreptă masca și rămase nemișcată lîngă aparatul de anestezie generală.

Cum să-și explice tot ce se petrecea cu ea? Era prea capricioasă? Credea că totul i se cuvine, numai pentru că nimic nu i se refuzase în ultimul timp?

Viața fusese darnică cu ea.

Prietenele?

Știa că multe o pizmuiau. Pentru frumusețea ei, principalul motiv pentru care nu poți avea prietenia sinceră a femeilor!

Bărbații?

Zîmbi rece.

Chiar dacă printre cei ce se învîrteau în jurul ei vor fi fost unii care afirmau că sînt mînați de sentimente puternice, adevăratul impuls îl simțea, era cu totul altul. Că ar fi dorit-o pentru cîteva ore ori pentru toată viața, „mobilul" pentru care era căutată, dorită, era același! Și ea, ca și altele! În calculele pe care „ei" și le făceau erau considerate, firește, și profesiunea sa, încadrarea în statul de plată, salariul său.

...Să se căsătorească? Dar cu cine? Cu vreunul din cei care nici măcar nu încercaseră vreodată să mascheze ceea ce îi atrăgea la ea?

Cîteodată Silvia încerca să se învinovățească... Era aspră, nedreaptă....

Cît de departe se afla de felul cum vedea și înțelegea viața cînd avea optsprezece ani!

...Primul an de facultate ...Prima ei întîlnire cu viața... Prima ciocnire cu... dragostea... Sau cu ceea ce credea pe atunci că e dragoste...

Acea „dragoste" care i-a lăsat o cicatrice adîncă...

...De ce o copleșiseră iar gîndurile? De ce acum? Și tocmai aici?

Dacă avea curajul, trebuia să recunoască, măcar pentru sine, că întîlnirea cu doctorul Radu, în sala de operații, îi declanșase această criză. Întîlnire de ordin strict profesional însă...

Pe doctorul Radu îl cunoștea din spital, de la ședințe, din comunicările prezentate. De trei ani îl știa. Aflase că este un bun chirurg, un medic foarte conștiincios. Nu auzise nimic rău despre el. Ba da! Că ar fi încrezut, prea sigur de el. Vorbe, păreri. Nimic concret. Mici cancanuri, presupuneri: că nu ar avea nici o „legătură serioasă".

Cîți ani să aibă? Treizeci și trei spuneau unii, treizeci și cinci alții!

O saluta întotdeauna cu răceală, fără nici una din privirile pe care se obișnuise să le descopere în ochii bărbaților. Uneori se întrebase: ce fel de om era oare în afara spitalului? Ce viață avea?

La una din comunicările științifice din urmă cu două luni asistase și ea. Mai mult pentru a-l auzi, pentru a-l cunoaște profesional.

Tema comunicării fusese frumoasă, interesant expusă. Doctorul Radu vorbea ușor, firesc. Concluziile erau astfel prezentate, încît oricare dintre cei de față era convins că și el ar fi ajuns să le descopere singur.

Se vorbise mult de această comunicare. Nu fusese însă singura ocazie în care doctorul Radu își dovedise pregătirea, capacitatea.

Silvia plecase acasă ducînd cu sine imaginea unui bărbat frumos, cu un glas grav, neobișnuit de plăcut. Glas pe care — ciudat, i se părea atunci! — ar fi dorit să-l audă numai pentru ea . . .

În timpul celor patru operații — urmărind cu atenție la aparat starea bolnavilor — își amintea involuntar de seara aceea . . .

Cu dosul palmei își șterse fruntea, ca și cum ar fi dorit să-și alunge din minte gîndurile.

„Desigur, numai oboseala, anestezicele mi-au provocat această surescitare nervoasă, își spuse . . . Și, odată cu ea, aducerile-aminte".

Nici nu observă cînd intră femeia de serviciu în sală.

— Tovarășă doctor, n-ați plecat încă?

Silvia tresări. Trecu la chiuvetă, se spălă, își lăsă apoi halatul, luînd altul curat din dulap, și ieși pe culoar. O zări pe Ancuța, cu o tavă, pe care avea o ceașcă de cafea.

— Ancuțo, pentru cine e cafeaua? o întrebă ușor distrată.

— Pentru domnul doctor Radu. O-avut patru operații astăzi! Tare o fi ostenit, săracul!

Silvia se simți mînată de o propunere îndrăzneață. O comunică repede, de teamă ca nu cumva să renunțe la ea:

— Ancuțo, fă-mi și mie te rog o cafea!

— Vă fac, vă fac și dumneavoastră, dar s-o duc întîi pe-asta dumnealui . . .

— Nu, nu! Domnul doctor Radu mă așteaptă . . . Trebuie să-mi comunice ceva. Așa că . . . mai pune o ceașcă pe tavă și le duc eu pe amîndouă!

— Bine, bine, vă fac! spuse ea și plecă grăbită spre oficiu.

Silvia privi cu coada ochiului în jur, să vadă dacă nu o auzise cineva. Nu era nimeni.

Se întrebă puțin speriată ce va spune doctorul Radu cînd o va vedea? Dar ea? Ea ce-i va spune?

Oricum, va intra în cabinet... Era ceva mai presus de propria-i înțelegere... De unde totuși îndrăzneala asta a ei?... Nu bănuia cum se va descurca...

Sosi Ancuța, aducînd tava cu cele două cafele.

— V-o duc eu, domnișoara doctor! se oferi.

— Nu, nu, mulțumesc! spuse repede Silvia și-i luă din mînă tava.

Ajunse la ușa cabinetului. Citi, parcă spre a se convinge că nu greșise:

Dr. Radu Dan
Medic primar
Consultații: luni, miercuri, vineri, 14—20.

Inima îi bătea să-i spargă pieptul. Respiră adînc și bătu ușor în ușă.

— Intră, Ancuțo! se auzi glasul grav, dinăuntru.

Silvia deschise ușa și intră.

Doctorul Radu era întins pe canapea, cu ochii închiși. Aștepta...

„Cafeaua, aburind aromată", gîndi el. Cafeaua pe care de fiecare dată, după operații, i-o aducea bătrînica. Aștepta acel „s-o sfîrșit cu bine domnu' doctor"?, care nu venea, și deschise mirat ochii.

Lîngă ușă stătea nemișcată, în mînă cu tava pe care se aflau două cești cu cafea, doctorița care o înlocuise pe Rodica Manea.

Îi fusese mai demult prezentată, într-un grup de medici, înaintea unei ședințe. Remarcase și atunci, ca și acum, că era tînără, frumoasă, cochetă.

Rămăsese nemișcată lîngă ușă, ca și cum se afla într-o situație din care nu știa cum să iasă. Obrajii i se împurpuraseră și în locul mișcărilor unduioase — puțin provocatoare —, pe care i le remarcase în cîteva dăți, acum părea stingheră.

Doctorul Radu se ridică, avînd întipărită pe față aceeași arcuire a sprîncenei, ce, de data asta, nu exprima decît mirare, nedumerire. Același gest, ca și dimineață, o obligă pe Silvia să încerce o explicație:

— Am vrut să vă aduc eu cafeaua — Ancuța cu greu

mi-a dat-o, e drept! —, ca astfel să vă pot pune o... întrebare...

Își aduna greu cuvintele, care sunau fals. I-ar fi fost mult mai ușor dacă în locul doctorului Radu ar fi fost oricine altcineva...

Acesta o privea, întrebîndu-se ce anume o îndemnase să îl caute...

Silvia nu-și putea ascunde stînjeneala. Doctorul Radu îi spuse, cu amabilitatea-i cunoscută:

— Vă stau la dispoziție!

Și, pentru că Silvia nu spunea nimic, el mai adăugă:

— Despre ce este vorba?

Dacă i-ar fi spus ceea ce gîndea în clipa aceea, ar fi întrebat-o probabil cu nerăbdare:

„De fapt, ce doriți, domnișoară?"

Silvia încercă să vorbească. Cuvintele i se înșiruiau greu, căci ar fi vrut să ascundă adevăratul motiv care o adusese în realitate aici.

— Fără să vă pot anunța, începu, de fapt, cred că aceasta nici nu-mi intră în atribuții, am... ținut locul colegei mele... bolnave...

Simțea penibilul care o înconjura.

Ce rost avea relatarea acestor fapte consumate deja? Și doctorul Radu, care o asculta liniștit! Fără să-l privească, simțea că *trebuie* să aibă un imperceptibil zîmbet în colțul buzelor. În *colțul buzelor*... Acolo se cuibăresc *numai anumite zîmbete!* Totuși adăugă, încercînd etalarea unei false modestii, fiindcă, în realitate, era conștientă de pregătirea ei:

— Felul în care am înlocuit-o... nu v-a stînjenit?

„Cusută cu ață albă", gîndi și mai înciudată.

Deși era după o dimineață grea, doctorul Radu hotărî să intre în jocul acestei fete frumoase.

Fără s-o cunoască, o bănuia curtată, răsfățată. Gîndurile femeilor nu-i erau străine. Nici multiplele mijloace prin care căutau să obțină ceea ce doreau.

Totuși de ce o femeie frumoasă face *ea* primul pas? Ambiția de a obține repede *totul* o împiedică să-și dea seama că pierde întotdeauna atunci cînd *ea* întinde mîna, cînd *ea* cere?

Își aminti destoinicia cu care îl asistase la operații. Îi răspunse cu același glas grav, plăcut:

— Surprizele, ca orice neprevăzut, sînt întotdeauna întovărășite de un fir de neliniște . . .

Intenționat lăsă o mică pauză. Apoi continuă:

— . . . Înainte de a părăsi sala de operații, am mulțumit sincer tuturor celor care au operat cu mine. N-ai simțit că-ți mulțumeam și dumitale?

Silvia trase aer în piept, expirîndu-l cu putere. Stăpînindu-și apoi glasul, murmură:

— Sînt fericită, domnule doctor, că nu v-am decepționat! De altfel . . ., dacă nu veți cere dumneavoastră alt medic, atîta timp cît va lipsi Rodica Manea . . ., mi s-a propus s-o înlocuiesc eu . . .

Doctorul Radu continuă să o privească.

Putea să aibă douăzeci și trei — douăzeci și patru de ani. Suplă, cu un cap de păpușă, cu părul platinat și ochii albaștri.

Doctorului Radu îi scăpă involuntar un zîmbet ușor, pe care abia reuși să și-l ascundă.

Silvia jucase cu cărțile pe față. Nu mai putea schimba nimic. Deși înciudată, nevoită să recunoască superioritatea „adversarului", nu părăsi terenul. Ar fi fost umilitor. Ochii îi luceau umezi, nările îi tremurau nervos, iar zîmbetul pe care încerca să-l păstreze pe față era crispat și făcea treptat loc unei mici încruntări.

Pe doctorul Radu începuse să-l amuze partida la care fusese provocat.

Silvia pusese între timp tava pe birou.

Erau *două* cești cu cafea! Și doctorul Radu, observînd aceasta, mai lansă o minge în jocul în care se simțea învingător. Cu o candoare ce nu-i putea fi pusă la îndoială exclamă:

— Biata Ancuța! S-a gîndit că trebuie să fiu tare obosit de mi-a făcut două cafele!

Silvia își mușcă buzele, simțindu-se din nou descoperită, dar bravă:

— Nu! O ceașcă de cafea este pentru mine! precizează repede și continuă, judecîndu-se aspru: E de neiertat din parte-mi să nu mă fi gîndit că, după patru operații, aveți nevoie de liniște, de o destindere . . .

Făcu imediat o mică întoarcere și ... primul pas spre ușă, pe care doctorul Radu o lăsă să-l execute ... Dar numai pe acela ... Apoi porni după ea și o pofti să ia loc în fotoliu, adăugînd curtenitor:

— ... Destindere, pe care o voi găsi mult mai agreabilă dacă îmi vei acorda plăcuta dumitale companie!

... Acele cîteva clipe i-au părut o veșnicie ... Acel pas spre ușă, pînă la intervenția doctorului Radu! ... Aceste clipe, puține și atît de multe în același timp, scurte, dar părînd fără sfîrșit, au convins-o încă o dată că, în loc să fie *ea* cea care să mînuiască jocul, nu era decît o minge purtată pe paleta lui, la buna lui discreție.

Deoarece, își dădea seama, îi dibuise vulnerabilitatea, atitudinea lui, deși corectă, o umilea. Totuși ceva mai puternic decît sîmburele de revoltă pe care-l simțea mijind împotriva lui o făcu să-i primească invitația.

Odată așezată în fotoliu, Silvia scoase din buzunarul halatului un pachet de țigări, pe care-l întinse mai întîi doctorului Radu.

— Mulțumesc, spuse el, dar permite-mi să te consider invitata mea!

Scoase din sertarul biroului un pachet de țigări și i-l întinse Silviei.

În timp ce cu bricheta îi aprindea țigara, îi văzu degetele tremurînd. Nu trecu peste acest amănunt, fără să-l puncteze cu aceeași aparentă nevinovăție:

— Desigur, nu ești nervoasă ..., ești doar obosită ...

Silvia scăpă țigara din mînă.

Doctorul Radu o ridică și o stinse în scrumieră. Scoase apoi o alta, i-o aprinse el și i-o oferi împreună cu întregul pachet.

Silvia îl privea aprins.

„De-ar ști ce bine îi stă așa, înfuriată", gîndi doctorul Radu, care, fără maliție, doar cu un zîmbet cuminte pe buze, continua să se joace cu ea, așa cum făcea în copilărie cu pisoiul pe care îl tachina cu un motocel roșu. Privindu-l astfel, Silvia încercă și ea să zîmbească.

— Sînt stupidă, șopti scuturînd nervos țigara.

— Ești frumoasă! replică doctorul Radu, sorbind în sfîrșit din cafea.

— Îmi oferiți o compensație pentru „însușirea" pe care mi-am recunoscut-o?

— În ceea ce mă privește, sînt convins pînă acum numai de una din ele!

— Dumneata, domnule doctor, ... nu-ți uiți niciodată bisturiul în sala de operații?

Doctorul Radu rîse încet și o întrebă apoi simplu, fără s-o privească:

— Ai putea să-mi spui de ce ai venit la mine?

Silvia fuma, privind în jos, urmărind absentă motivele covorului.

Ce i-ar putea răspunde? *Acum* nici ea nu-și putea da seama de ce a trebuit să vină la el. Nici atunci, cînd nimic nu o putea opri să-l caute, să-l vadă, să-l audă, nu-și putuse da seama.

Într-un tîrziu murmură înfrîntă:

— Nu știu ...

Doctorul Radu era convins că *nu un simplu capriciu* o adusese la el. Nu părea femeia care să-și plătească dorințele cu sacrificiul orgoliului. Părea a trăi pentru prima oară o „întîmplare" de acest gen.

— Cafeaua e foarte bună, e păcat să se răcească, o îmbie.

— Aducînd-o aici, am încercat s-o încînt cu farmece ..., glumi ea.

— Eu ... trebuie să fiu prins în ele? întrebă zîmbind doctorul Radu.

— Parcă, recunoscu Silvia, ... dar ... pînă la urmă cea încîntată ... sînt eu ...

Doctorul Radu savura cafeaua și o privea. Ar fi vrut să-i pătrundă gîndurile.

„De ce această fată frumoasă riscă, înfruntind necunoscutul?"

Cîteva bătăi în ușă îi făcură să tresară. Intră Ancuța.

— Mă iertați, dar domnul doctor Catrinescu întreabă de dumneavoastră, domnișoară doctor.

— Vin imediat! spuse Silvia, calmă.

După ce Ancuța părăsi încăperea, Silvia își așează ceașca pe tava aflată pe birou.

Cu spatele spre doctorul Radu, se gîndea dacă mai putea repara ceva din impresia deplorabilă pe care i-o

făcuse acestuia. Greșise venind în cabinetul lui. Dar acum constatarea era zadarnică.

Se întoarse și se îndreptă spre ușă, condusă de doctorul Radu, care își luă rămas bun:

— Îți mulțumesc pentru plăcuta companie. Cît despre farmece . . . , adăugă cu sinceritate, cred în succesul celor personale.

Și, pentru că Silvia își mușca din nou buzele, adăugă cu glasul lui cald:

— Iartă-mă dacă, fără să vreau, te-am supărat cu vreun cuvînt.

— Dimpotrivă, ai vrut! replică Silvia cu tărie.

Îl privea drept în ochi. Ar fi dorit să aibă săgeți în priviri, ca să-l facă să simtă toate împunsăturile cu care o „răsfățase" pe ea în acea jumătate de oră petrecută împreună.

Ochii lui negri, catifelați, o fixau însă liniștiți și gîndurile i se schimbară în clipele ce urmară . . . Deși cuvintele-i deveniră șoapte, Silvia repetă cu aceeași fermitate:

— Dimpotrivă, ai vrut! Dar glasul dumitale e atît de cald, de plăcut, încît . . . cuvintele aspre își pierd valoarea.

Doctorul Radu îi sărută mîna.

— La revedere!

— La revedere, șopti Silvia.

Tot mai sus!

Era o dimineață de început de vară, cu cerul albastru intens. Pădurile de brazi miroseau puternic a rășină. Ciocănitoarele își începuseră cursa neobosită pe trunchiurile semețe care păreau că se sprijină în albastrul înălțimilor.

...Ciripit vesel, fluierat de multe și felurite păsări cîntătoare...

În calmul dimineții, un zgomot surd, continuu, ce părea să facă parte din cîntecul acestor munți: telefericul. Telefericul, care te ametește, dar te și încîntă în minutele în care traversezi, cu scaunul agățat de cablu, abisurile și crestele semețe ale masivului Postăvaru.

Se anunța o zi frumoasă. Numai fiorul rece de vînt te avertiza că sus, pe vîrful Cristianul Mare, puteai avea surpriza unui vînt cu adevărat puternic. Dacă nu cumva soarele, cu razele lui fierbinți, ar fi continuat să stăpînească înaltul.

Deși nu era încă șapte dimineața, se aflau cu toții afară, în fața cabanei Postăvaru, încremeniți de frumusețea pe care nu o putuseră deslușI în ajun, căci sosiseră seara, pe întuneric.

Piatra Craiului! O adevărată nestemată, cu profiluri colțuroase, ce păreau săgeți de lumină zvîcnite din pîntecul stîncos... Soarele își aruncase strălucirile asupra-i, iar din cristalurile aurii țîșneau șuvoaie lucii, ce se împrăștiau în toată valea...

Amuțiseră, impresionați de priveliște.

Lăbuș, cîinele cabanei, era așezat cuminte, pe labele late, întinse, parcă simțind și el că nici un zgomot sau mișcare nu s-ar fi îngăduit.

Din cabană ieși cabanierul, un bărbat tînăr, și se îndreptă spre doctorul Radu:

— Domnule doctor, v-am adus buletinele.

— Mulțumesc, mulțumesc! spuse doctorul Radu și după ce le numără rosti cu glas tare: Opt! E în regulă! Deci să ne desprindem de farmecele Pietrii Craiului și, încolonarea! Ei, Florine, chestiunile astea te privesc pe tine!

— Călătorului îi șade bine cu drumul! Echipa-a-rea! De la cap la coadă, apelul! Executa-a-a-rea! strigă Florin și imediat își rosti numele.

Continuară, ca la o comandă, și ceilalți:

— Corina!

— Dinu!

— Silvia!

— Adrian!

— Lia!

— Bogdan!

— Dan!

— Pleca-a-a-a-rea! ordonă din nou Florin.

— La revedere! La revedere! La revedere!

— Să ne vedem cu bine!

— Mai poftiți pe la noi! răspunse, îndatoritor, cabanierul.

Florin, în capul coloanei, porni fluierînd „Sus în munți". Unii îl urmară cîntînd, alții fluierînd. Dar cum începu urcușul, pe rînd, unul cîte unul, încetară să mai cînte. Respirația devenea tot mai grea.

— Ei, v-ați pierdut suflul? îi ironiză Florin. Sînteți cam certați cu condiția fizică . . . Văd că mă lăsați doar pe mine răspunzător de partea artistică . . .

— E greu, Florine, ce vrei? se văită Corina, răsfățîndu-se.

— Greu? Greu să-ți porți „prețioasa" ta făptură?! se miră pe un ton ironic Florin.

— Îmmm! se îmbufnă Corina. Ai țepi, „iubitule"!

— Nevestica mea scumpă, nu pomeni de țepi, că, dacă te aud, ei pot să se iveaască imediat și nu știu apoi cum o să te descurci, rîse Florin.

Corina încruntă sprîncenele, întrebătoare:

— Adică?

— La mistreț, firește, mă gîndesc, nu la arici! Și să vezi ce aripioare îți vor crește atunci la călcîie!

— ... Vorbești serios? Sînt mistreți pe aici?

Cele trei femei dădură semne de neliniște.

— Doctore Vasilescu, vrei să devii „spaima femeilor"? Fiți liniștite, interveni calm Dan, nu sînt mistreți prin partea locului. Dar, continuînd jocul lui Florin, adăugă: Sînt numai urși negri!

Lia, înciudată de „curajul" cu care le „înconjurau" bărbații, le sugeră:

— Cred că și lor le place carnea mai grăsuță! Adrian, ce-ar fi să treci tu în capul coloanei?

Rîseră cu toții.

— Și uite cum pică în baltă cel mai nevinovat! Întotdeauna e așa! Eu, care n-am spus nici măcar „ps"!

— În orice caz e bine să știm și noi pînă unde înțeleg consoartele noastre să ne pretindă sacrificiul! insinuă Florin.

— Dar ce? N-a spus el că și-ar da și viața pentru mine?! insistă Lia.

— Cînd? Cînd a spus? interveni Silvia, nerăbdătoare. Înainte sau după căsătorie?

— Mi se pare că înainte! Dar, desigur, după ce mi-a cunoscut devotamentul de soție, își va repeta cu și mai multă convingere declarația!

— Depinde ..., murmură ironic Dinu.

Lia îi aruncă o privire nimicitoare.

— Depinde dacă ar putea plăti doar cu sacrificiul lui pe al meu? întrebă malițioasă.

— Ei, ei, ați alunecat pe panta „Gîlcevilor din Chioggia", interveni Florin.

— Îmi dai voie, căpitane, întrebă Adrian, să părăsesc coloana?

— Numai pentru probleme „acute"!

— Foarte „acute"! îl asigură, rîzînd, și se îndreptă spre soția lui, pe care, după ce o sărută pe amîndoi obrajii, o întrebă, alintîndu-se: Ai avea tu inima să-l lași pe „nenea ursu" să mă mănînce? Nu spuneai că, dacă o fi să murim, să murim *împreună?*

De data asta izbucniră toți în hohote de rîs.

— Bravo, doctore, mi-ai plăcut!

— Ei, ce te faci, Lia?

— Decît să *trăiesc împreună* cu el, mai bine să *mor împreună* cu el! răspunse rîzînd Lia și-și sărută „părintește" soțul pe frunte.

— Mă tem însă că, dacă o să-l așteptați aici pe „nenea ursu" să vă mănînce — „împreună", sau „pe rînd" —, veți fi nevoiți să vă „îngăduiți" unul pe altul o viață! conchise rîzînd Florin.

— Viață pe care o doresc cît mai lungă! adăugă Lia, în timp ce Adrian îi sărută mîna.

— Cîți ani aveți „dragii mei" colegi? întrebă Dan, zîmbind.

— Toți la un loc? se interesă Florin.

— Dacă vrei și așa! Dar nu după anul nașterii socotiți, ci după vorbele voastre!

— Da-r-ar Domnul să le avem alături întotdeauna, în pofida anilor!

— Eeeei! Dragi colegi, clipele afectate „momentului vesel" fiind epuizate, încolonarea și, „cu" sau „fără" cîntec, la drum!

Poteca răcoroasă dintre brazi era pavată cu crenguțe căzute, ce trosneau uscate sub pași.

Sus, pe ramurile copacilor, păsărelele nu-și încheiaseră concertul de dimineață. În cele cîteva minute care urmară și care se scurseră în liniște, ciripitul lor încîntător îi însoți. Nici unul nu voia să-l deranjeze. Respirau adînc, amplu, din cauza efortului făcut la urcuș. Admirau ferigile mari, cărnoase, cupele gingașe, legănate ușor de vînt, ale clopoțeilor albaștri. Grosimea brazilor le mărturisea vechimea, înălțimea lor îi împiedica să vadă cerul. Treceau ca printr-un tunel înalt, răcoros, înmiresmat, în acompaniamentul minunat, armonios acordat, al maeștrilor cîntăreți ai pădurii.

Din loc în loc, cîte un brad mare, răsturnat, rupt din rădăcină . . . Ce putere uriașă să-i fi frînt?!

— Ce s-a întîmplat cu brazii aceștia? întrebă Silvia.

— I-au doborît localnicii, răspunse Dinu.

— Nu, nu! Nu cred! Nu sînt urme de secure la butuci! interveni Adrian.

Priveau cu interes rădăcinile rupte în așchii lungi, care nu ar fi rămas dacă copacul ar fi fost tăiat cu toporul.

— Eu am mai fost de multe ori pe aici, se auzi glasul plăcut timbrat al lui Dan. Odată am prins la Cristianul Mare o iarnă grea, cu multă zăpadă și viscole. Noroc că eram în concediu. Am fost nevoit să mi-l fac în întregime aici. Și asta, pentru că, din cauza vremii aspre, telefericul nu a mai putut funcționa. N-aș putea spune că nu m-am simțit minunat, schiind și dimineața și după-amiaza într-un decor feeric... Era și lotul național cazat sus, la Cristianu. Și, ca să ajung la ceea ce voiam să vă povestesc, în acea iarnă, de cîte ori treceam prin pădure auzeam niște trosnituri puternice. Erau crăcile brazilor, împovărate de zăpadă, care se rupeau sub greutatea ei. În cădere, izbeau brazii mai mici. Apoi, în nopțile cînd viscolul era puternic, acesta dobora și brazi uriași, care, la rîndul lor, culcau la pămînt alți copaci, la fel de puternici... Răsunau bufniturile pînă departe, ca un vuiet! În prăbușirea lor zgomotoasă, se nășteau ecouri adînci, ca niște trăsnete, pierzîndu-se apoi în haosul depărtărilor... Părea că pămîntul gemea, înăbușit, dureros... Aceeași soartă au avut-o stîlpii de telegraf. Firele electrice fuseseră rupte! Ne luminam nopțile cu opaițe... Ninsorile, cu fulgi mari și deși, nu mai conteneau! Perdeaua lor albă, pufoasă, ca întrețesută cu fire de argint, parcă ne lega de cer... Năvala aceea sclipitoare, care înfricoșase pămîntul, trebuia să recunoască însă forța omului, de care se știa supusă pînă în cele din urmă! Și se topea umilită de căldura vieții... Păstrez și acum amintirea acelor zile, ca cea mai frumoasă vacanță petrecută în munți...

Toți amuțiseră...

Încet, încet, formaseră un semicerc în fața lui, ascultîndu-l cu atenție.

Cînd Dan termină, îi privi zîmbind.

— Sînt fapte adevărate, nu povești! preciză.

Florin scutură din cap ca și cum s-ar fi trezit dintr-o toropeală:

— Noroc de noi că eram în picioare, altfel nu ne-ar fi fost greu să ne adormi! Ziua în amiaza mare! De nu vedeam soarele strălucind pe cer, ziceam că sîntem la ceasul de „noapte bună, copii"! Da' știu că te pricepi să povestești!... Ei! Și acum, după acest mic „popas literar", la drum! Vreau să fac plajă pe Șaua Cristianului.

În urma lui Dinu, Silvia ținea pasul coloanei... Și-ar fi dorit să poată păstra pentru sine inflexiunile glasului lui Dan.

...Dan ...Bărbatul pe care ea, se convingea treptat, îl iubea...

Încă din dimineața aceea, cînd ieșise din cabinetul lui, descoperise că iubirea, iubirea pe care o aștepta, încolțise în sufletul ei... Poate ...mai demult! Dar își tăinuise prezența, cuibărită la căldura inimii ei, pînă cînd, din mugurul firav, țîșnise o mlădiță energică, strigînd pe cel pentru care înflorea. De fapt doar ea, iubirea, îi mînase pașii în dimineața aceea pînă în cabinetul lui. Dar, în aceeași dimineață, simțise — fără să știe și fără să încerce să afle de ce — că nu va putea să-i cîștige niciodată dragostea... Deși nu renunțase să creadă că între ei nu va putea fi nimic altceva decît relații strict profesionale, totuși, atunci cînd pentru excursia proiectată la Cristianul Mare citise numele lui Dan, se înscrisese și ea imediat. ...Două zile urma să fie lîngă el... Lîngă alții, dar și lîngă el... Nimic din glasul, din privirea ei nu dădea de bănuit că ea venise în această excursie *numai* pentru a fi două zile alături de Dan.

...Cînd Doru se înscrisese și el pe listă, Silvia îl avertizare că ea pleacă pe munte pentru că *vrea* să fie singură, să nu-i mai vorbească de dragoste, și că, dacă el ar insista să vină, ea nu ar mai pleca, deși își dorea mult această evadare! Firește, Doru renunțase pînă la urmă, pretextînd față de ceilalți colegi un telefon cu provincia.

Acum, urcînd tăcută, Silvia se gîndea că-i va fi destul de greu la întoarcere... Își schimbă privirea, ca și cum ar fi cerut ajutor, spre peisajul care o înconjura. Cît de frumos se îmbinau cele două culmi împădurite, deasupra abisului scăldat în soare! În dreapta, se deschidea o poiană verde, ce se lăsa într-o pantă repede.

Parcă urmărind-o, Dan spuse:

— Deschiderea pe care o vedeți în dreapta voastră este Pîrtia Lupului!

— De ce se numește așa? îl întrebă Adrian.

— Se povestește că înainte vreme aici erau mulți lupi. *Tot negri*, adăugă zîmbind Dan și îi aruncă Liei o privire

semnificativă. Colindau aceste locuri, urlînd, în haite de cîte treizeci-patruzeci.

— Despre altceva nu puteți vorbi? protestă neliniștită Lia. Mai sînt atîtea animale drăguțe în pădure: iepurași, veverițe . . .

— Vulpi, rîsi, adăugă cu intenție Dinu.

— Să știți că nu aici, dar în pădurile din dreapta vîrfului Cristianul Mare a fost semnalat un rîs periculos.. După cîte știu, încă nu a fost prins sau omorît, mai adăugă Dan.

La un moment dat, Silvia, care ieșise din rînd, fugind cîțiva pași spre stînga, se împiedică și căzu, scoțînd un țipăt de durere.

Florin și Adrian se grăbiră să o ridice, dar Silvia gemea printre lacrimi:

— Nu, nu, lăsați-mă! Mă doare rău, nu mă trageți, mă doare!

Într-o clipă fu și Dan lîngă Silvia, care, ghemuită în locul unde căzuse, plîngea cu sughițuri, repetînd:

— Nu, nu, nu m-atingeți! Mă doare! O, cum mă doare!

Aplecîndu-se în genunchi, Dan încercă să afle de ce stătea Silvia astfel, ghemuită, de parcă ar fi fost legată. Biata fată avea palma stîngă înfiptă într-o așchie din rădăcina bradului.

Stabili cu repeziciune poziția lemnului în palmă. Apoi, cuprinzînd cotul și antebrațul Silviei, îi trase cu o mișcare bruscă mîna din așchia ascuțită ca un tăiș. Sîngele țîșni. Silvia gemu de durere, își adună palma, apăsînd-o deasupra inimii, în timp ce lacrimile i se prelingeau șiroaie pe obraji.

Florin se apropie de Dan, care își scoase rucsacul de pe umeri.

— Florine, te rog, caută-mi trusa. Dă-mi din ea apă oxigenată, pensa, vată, praf de sulfamidă, fașă . . . și, da . . . s-ar putea să am nevoie . . . bisturiul.

— Crezi că . . . ?!

— Va trebui să oprim hemoragia. Deocamdată sîngele spală plaga. Nu știu însă cît de adînc a pătruns țeapa în carne. Să nu fi lăsat în urmă așchii mai mici . . .

Se întoarse la Silvia, care, după ce îl văzuse pe Dan

dîndu-i primul ajutor, încerca să-și înăbușe plînsul. Nu reușea.

— Dă-mi voie să văd ce „ispravă" ai făcut, încercă să glumească Dan. Te-aș ruga să fii liniștită! Îți promit că în zece zile vei avea o palmă tot atît de frumoasă ca și acum cinci minute!

În cădere, așchia străpunsese mijlocul palmei și, trecînd pe la rădăcina degetului mare, ieșise pe lîngă venele de la încheietura mîinii. Noroc că doar una fusese perforată!

— Ești norocoasă, îți voi spune mai tîrziu de ce!

O privi și se gîndi că dacă nu va deschide locul străpuns de rădăcină ar putea avea surpriza unei infecții, în cazul în care scăpau, ascunse în carne, așchii de lemn sau diferite alte impurități. Ca să spele bine locul, trebuia desfăcută întreaga porțiune în care pătrunsese așchia. Nu putea aștepta cinci sau șase ore pînă ar fi ajuns la un spital, în Brașov. Cu toată durerea pe care Silvia trebuia să o suporte printr-o incizie făcută pe viu, aceasta rămînea singura soluție.

— Florine, e și o sticlă cu alcool medicinal acolo...

— Am scos-o, îl asigură Florin.

— Dă-mi-o să-ți torn, să-ți speli mîinile! Bun! Toarnă-mi și mie acum! Așa! Apoi, întorcîndu-se spre grupul celorlalți, care așteptau încremeniți lîngă Silvia, spuse: Adrian și tu, Dinule, aș avea nevoie de voi. Spălați-vă și voi mîinile cu alcool! Silvia, tu sprijină-te cu spatele de Adrian!... Bun! Adrian, ești zid de piatră! Nemișcat! La nevoie... Dinule, cu tifonul acesta apucă brațul „eroinei" noastre, glumi Dan, dornic să mai alunge din spaima Silviei... Dinule, să ții brațul bine, nemișcat! comandă însă, scurt, imediat. Florine, pensa cu vată, apă oxigenată!

Dan îi curăță brațul, palma, de sînge și impurități. Apoi căută cu privirea ochii Silviei și, liniștit, îi vorbi:

— Dragă colega, aș vrea să mă asculți. Pentru o mai sigură vindecare, va trebui să-ți fac o mică incizie. Cîteva secunde. Condițiile, le vezi. Poți să strigi, să blestemi, dar stai liniștită!

Silvia încrecă să-i răspundă, printre lacrimi:

— Dumneata..., domnule doctor, ...nu-ți uiți niciodată... bisturiul în sala de operații.

Toți, în afară de Dan, credeau că Silvia vorbește sub impresia durerii care o chinuia. Dan o privi dojenitor. Dar Silvia adăugă:

— Știu că... inciziile... obișnuiești să le faci pe viu... Taie... Nu voi țipa... voi...

Dar nu mai spuse nimic, deși buzele se mișcară ca și cum ar mai fi rostit ceva.

Dan știa că nu era momentul să o asculte sau să-i vorbească. Trebuia să o ajute. Se întoarse către Florin:

— Puțină apă rece din termos. Toarnă în pahar! Mulțumesc:

Apoi, către Silvia, căreia îi duse paharul la buze:

— Silvia, cîteva înghițituri! Așa!

Îi înapoie paharul, liniștit, lui Florin.

— Bisturiul..., ceru pe urmă, cu același calm imperturbabil, și, căutînd privirea Silviei, o rugă: Ajută-mă!

Silvia închise ochii, strîns.

Cînd simți arsura lamei, își mușcă buzele cu tărie, pînă la sînge, fără să lase să-i scape nici cel mai mic geamăt.

Toți îi recunoscură, cu admirație, stăpînirea.

Sîngele țîșni. Dan tamponă rana, o cercetă și smulse din ea două așchii, pe care le aruncă.

— Le-ai văzut, Florine? Ne-ar fi făcut neplăceri! Așa! Acum e bine!... Florine, trage în seringă apa oxigenată! Spală plaga! Încă o dată! Împinge cu un jet puternic... Da... și a treia oară! Da! Bine!

O clipă ridică privirea spre fața fetei care, strîngînd ochii, își mușca nemilos buzele, din care pornise un fir subțire de sînge. Dan se adresă din nou prietenului său:

— Sulfamidă, Florine!... Peste tot!... Așa!... Acum... copcile... Una... și a doua... și a treia... așa!... Acum, pensa cu vată și apă oxigenată..., să curățăm palma de sînge... și brațul... Așa... Tifon steril... fașa... Bun!

Cînd luă fașa din mîinile lui Florin, Dan îi zîmbi, mulțumindu-i pentru ajutor.

Silvia, cu ochii strînși, suporta durerea cu o îndîrjire pe care nu și-ar fi bănuit-o vreodată.

Ciudat, odată cu suferința ascuțită, încerca o stranie senzație de căldură, ascultînd glasul lui Dan, care-i era atît de drag. Chiar atunci cînd ar fi simțit nevoia să țipe, gîndul că omul pe care-l iubea era cel care îi făcea bine îi dăduse putere să nu scoată nici un suspin.

Simți cu cîtă grijă îi pansase mîna. Știa că totul se terminase, dar nu-i venea să deschidă ochii. Mîna și-o simțea umflată, venele îi zvîcneau, își simțea brațul dureros și greu ca plumbul.

În timp ce îi lega după gît fașa care trebuia să-i susțină brațul, Dan îi spuse:

— Gata, Silvia! Felicitări! Și, ridicîndu-i mîna sănătoasă, i-o sărută.

Într-adevăr, îl uimise. Incizia era cam de nouă centimetri, făcută într-un loc deja dureros.

— Și acum, un ultim canon! mai spuse, umplînd o seringă. Este ora opt — privi el cadranul ceasului de mînă... Din patru în patru ore, pînă mîine dimineață, și ai scăpat! Îmi dai voie? întrebă și îi deschise fermoarul șortului, fără a-i mai aștepta răspunsul.

După ce-i făcu injecția, Dan așeză o pătură pe mușchiul moale și îi spuse:

— Te rog rămîi culcată măcar o oră. Să lăsăm să se închidă...

Făcu apoi cîțiva pași spre Florin.

— Mi-ai reproșat cînd mi-am pregătit trusa! Ar fi fost bine să nu fi apelat la ea, dar a fost splendid că am găsit aproape tot ce mi-a trebuit!

— Nu spui nimic de felul cum te-am asistat..., glumi Florin.

— În fața mea, ai trecut examenul cu nota zece!

Se adunaseră în jurul Silviei, care stătea liniștită. Dan o privi și se scuză:

— Fac doar cîțiva pași cu Florin și mă întorc repede...

Porni alături de Florin, care îl aștepta.

— Tu pleci cu ceilalți înainte! Eu rămîn să se odihnească puțin și să respectăm „repausul postoperatoriu". Apoi venim și noi sus!

Nu se îndepărtaseră prea mult și, auzindu-i proiectul, Silvia interveni, nemulțumită:

— — De ce vreți să dizolvați un colectiv atît de bine înjghebat, din cauza pățaniei mele stupide? Pot să rămîn și singură! Vă rog, nu mă faceți să mă simt și mai vinovată că am stricat o excursie atît de frumos începută!

Dan se apropie din nou de ea și Silvia tăcu imediat.

— Gata? Ai terminat? Te-am ascultat liniștit! Văd că ai căpătat grai. Asta mă bucură! . . . Și acum să clarificăm unele lucruri. Faci parte din acest colectiv de care vorbeai, nu? Tocmai asta și vrem: să nu îl dizolvăm.

— Dacă ai fi fost disciplinată și n-ai fi părăsit coloana . . . , interveni Florin, ai fi evitat întreaga suferință . . . Afară doar, continuă, el cu jumătate de glas, privind pe furiș, cu coada ochiului, spre Dan, ca întotdeauna cînd îl tachina, afară doar dacă totul n-a fost decît o *inscenare* pentru a oferi „distinsului nostru coleg" prilejul de a opera *en plein air*, la 1 700 de metri altitudine!

Peste rîsetele celor din grup și mai ales pentru că îl văzu pe Dan că se apropie de el, Florin încercă să se facă auzit, întrebînd-o pe Silvia cu o voce puternică, „amenințătoare":

— Și *pentru* că ai încălcat regulamentul excursiei, pe care jurasem să-l respectăm — vezi punctul 2, aliniatul 4, continuă el —, te somez să-mi răspunzi: de ce ai părăsit coloana?

Încurcată, Silvia se justifică:

— Am văzut o ciupercuță frumoasă. Roșie cu . . .

— Rrroșie?! exclamă Florin, înciudat.

— Da . . . , roșie cu punctulețe albe, voiam s-o . . .

— Îngrrrozitor! aprecie Florin pe același ton. Cea mai otrăvitoare ciupercă!! Nu ți-aș fi permis să părăsești coloana . . . dacă îmi cereai voie . . . Dar nu mi-ai cerut! conchise mucalit.

Toți rîdeau în hohote.

— Dar n-aș fi mîncat-o! se alătură Silvia glumei lui.

— Totuși actul de indisciplină l-ai comis! observă Dan, rîzînd. Și mai e ceva: începînd de acum o jumătate de oră ai devenit *pacienta mea*. Or, îți fac cunoscut că pacienții mei nu-mi ies din cuvînt! Deci faci cum am hotărît.

— Domnule doctor, i se adresă Corina, cu seriozitate,

spre a fi în ton cu el, nu credeți că ar fi bine să-i scot jacheta asta pătată de sînge și să i-o dau pe a mea?

— Corina, mulțumesc, dar nu e nevoie, se opuse Silvia.

Dan privi pata mare de sînge din dreptul inimii.

Acum, după ce momentul critic fusese depășit, Silvia devenise subiectul unui tablou nostim și înduioșător, în același timp: sprijinită de rădăcina bradului, cu bărbia mînjită de sîngele provenit din buzele aprig mușcate în timpul intervenției, cu ochii umflați de plîns, cu năsucul mic, roșu, cu buzele tumefiate, cu fața obosită, pe care lacrimile încă nu se uscaseră, avea aerul unei fetițe bosumflate.

Doar brațul pansat, legat de gît, și pata însîngerată din dreptul inimii te obligau să recunoști momentul dramatic al acestui tablou.

— Desigur, Corina, să încercăm să i-o scoatem. Ușurel. Așa, mai spuse Dan, aplecîndu-se să o ajute.

— O voi lăsa puțin în apă rece, o asigură Corina. Fiindcă pata e proaspătă, va ieși complet. Pînă la prînz jacheta va fi din nou albă, ca și cum nici nu ar fi fost pătată vreodată. Ai fost foarte cuminte, mai zise Corina, aranjîndu-i ușor șuvițele de păr și sărutînd-o pe obrazul palid.

— Corina, să-i îmbrăcăm acum jacheta ta..., spuse Dan.

— Dar..., începu Silvia.

Dan îi puse încet, cu delicatețe, degetul pe gură.

— Cu cît taci mai mult, cu atît te vei face mai repede sănătoasă! Vei avea tot timpul să te răzbuni pe cei care azi îți recomandă să nu vorbești! Deși un înțelept spunea că tăcerea e de aur, continuă cu un mic zîmbet, fără să o privească.

Apoi, sprijinind-o cu spatele de rădăcina bradului, o acoperi cu propriul său pulovăr.

— E bine ca brațul afectat să nu simtă răcoarea.

Scoase din buzunar un pachet de țigări, își aprinse una și trase flămînd un fum. Îi întinse apoi și lui Florin o țigară.

— Nu meriți, dar, hm, treacă de la mine!

După ce-și aprinse țigara, Florin îi zise:

— Tu te îmbolnăvești dacă nu operezi o zi, nu-i așa? Cînd vom ajunge ziua să fie toți oamenii sănătoși vei opera pui de găină!

— Să ajungem noi ziua aceea! spuse Dan. Și acum să vorbim despre probleme mai apropiate de ziua de azi: va trebui să duci tu și rucsacurile noastre! Consolează-te cu faptul că ele îți vor conferi „mai multă greutate", adăugă, zîmbind. Am reușit să „egalez scorul"? Nu uita, Florine, la noapte, la cabana Cristianul Mare, dormim ca de obicei în două camere: fetele, într-una, băieții, într-alta. Iar pentru bolnavă, o cameră separată. Trebuie să-i fac din patru în patru ore antibioticul!

— Cum va urca? se întrebă Florin, de astă dată serios îngrijorat. E slăbită și la cel mai mic efort se va deschide plaga, provocînd hemoragia.

— O voi duce în brațe.

— Vei putea?

— Jumătate din drum este deja parcursă. În orice caz, asta e singura soluție! Cel mai mic efort din partea ei i-ar putea provoca hemoragia. Știi doar, una din vene a fost perforată. Și, cu toată străduința noastră și prudența mea, trebuie să recunoaștem că intervenția s-a făcut în condiții primitive!

— Liniștește-te, Dan, nimeni nu putea face mai mult! Dar Silvia m-a uimit! După cum o știam eu, o capricioasă, și n-a scos nici măcar un suspin!

— De nu i-aș fi văzut buzele rănite pînă la sînge, aș fi putut spune că nici n-a simțit.

— Cum să nu fi simțit?! Tăietura a fost adîncă! Dar s-a comportat frumos! *Meritã* s-o duci în brațe!

— Meritã, nu meritã, o fac ca să nu compromit intervenția! Aș vrea ca în zece zile să nu mai aibă totuși nimic!... Uite, spuse apoi, pînă îmi fac eu cafeaua, taie tu două lămîi și fă o citronadă cu mult zahăr pentru Silvia. Dar voi ce faceți, nu urcați odată?

— Dacă ne lași să plecăm de aici! îi reproșă în glumă Florin.

— Puteți pleca! spuse Dan și, îndreptîndu-se spre ceilalți, precizã: Dragii mei, căpitanul echipei vrea să vă anunțe plecarea!

Se aflau cu toții în jurul Silviei. Cineva încercase să-i șteargă sîngele de pe buze, dar rupsese crusta ce abia se formase și acum sîngera mai tare.

Dan scoase din trusă pensa cu vată îmbibată cu alcool și se apropie de Silvia.

— Eu sînt de vină, mărturisi Corina.

— Îl voi autoriza pe Florin să te admonesteze! o amenință Dan, zîmbind.

— Am notat, doctore! recepționă acesta. Pînă atunci, încolonarea și la drum.

— Drum bun! le ură Dan. Dacă urcați pînă la Cristianul Mare, să nu rămîneți „agățați" acolo!

— Să nu „uitați" să veniți! îi strigă în glumă Florin.

— Parcă aș recunoaște limba asta veninoasă! nu se lăsă Dan.

— O să vă așteptăm cu flori! Și cu fanfară! îi asigură Florin.

După plecarea lor, Dan se așeză lîngă Silvia și-i curăță, tamponînd ușor, buzele rănite, care, desigur, o dureau.

— Ai dinți buni, știu să taie, remarcă în glumă Dan.

— Nu chiar ca bisturiul dumitale! se încadră Silvia jocului propus. Și nu cît aș vrea! precizâ repede.

Dan sfîrși de tamponat buzele Silviei și o privi drept în ochii albaștri, înroșiți de plîns, istoviți de durere.

Silvia îi înfruntă privirea. Ochii săi nu aveau nimic provocator și Dan avu impresia că descoperea în ei mărturia unui sentiment pe care Silvia îl purta mîndră, senină.

— Cred că ar fi bine să nu mai vorbești, să nu se mai rupă crusta care văd că iar a prins să se formeze pe buze, o sfătui pe un ton profesional.

— Nu mai am nimic de spus, șopti Silvia.

Dan tăcu. Se ridică și-i aduse paharul pregătit de Florin. Căută pe jos un fir de pai, dar cum să-l găsească într-o pădure de brazi?

— Ar fi bine dacă ai bea citronada. Încearcă să nu atingi paharul de buze . . .

Dan îi sprijini cu grijă capul și-i apropie paharul. Îi dete o jumătate de pastilă de *Diazepam*. Apoi trase în seringă un vaccin antitetanic și, ridicînd mîneca de pe brațul

sănătos, îi spuse Silviei, ca și cum ar fi vrut să se consulte cu ea:

— E un vaccin antitetanic, pe care trebuie să-l facem, nu? Injecțiile subcutanate sînt destul de neplăcute, știu, dar e numai o jumătate de centimetru cub.

Silvia nu spuse nimic. După injecție, doctorul Radu îi vorbi blînd, cu glasul lui plăcut, care însă nu admitea nesupunere:

— Acum te vei întinde comod, te voi învelì cu pulovărul meu, care văd că te acoperă toată, și vei închide ochii, încercînd să dormi. Iar eu îți voi povesti una din legendele ce se știu din bătrîni despre frumoasa Piatră a Craiului... Stîncile acelea pe care le-ai văzut azi-dimineață că sclipeau de-ți luau ochii în lumina soarelui, începu el, se povestește că au fost încrustate cu nestemate din coroana Craiului, care stăpînea locurile astea în vremurile acelea de demult. Craiul era iubit și respectat de toți supușii. Pămîntul era darnic cu oamenii de pe aici, care trăiau fericiți, neducînd lipsă de nimic.

Crăiasa era frumoasă ca o icoană de pus la închinat. Înaltă, subțire, cu fața albă ca lumina, cu cosițele lungi, negre ca noaptea fără lună, Iar ochii, doi luceferi scînteietori! Și cît îi era de dragă Craiului, nimeni n-a putut s-o spună în vorbe! Amîndoi își așteptau cu dragoste fiul făgăduit în al treilea an de la cununie de zîna ce le fusese nașă. Crăiasa îi broda cămășuțe cu borangic de mătase, iar Craiul alegea nestemate, cu care să-i împodobească odăița și pătucul. Pînă într-o zi, cînd se abătu urgia peste viața luminoasă de la palat. Un împărat, negru la trup și la suflet, pîndi clipa cînd Crăiasa lăsase lucrușoarele din mînă și, în timp ce se plimba prin grădinile palatului, să-și bucure privirile cu gingășia florilor, o răpi și fugi cu ea, pe calul său negru, aidoma lui. Cînd prinse de veste Craiul cel bun de nenorocirea ce se abătuse asupra lui, porni pe urmele împăratului blestemat, gonind pe armăsarul lui alb. Numai că fugarul apucase să treacă genunea care îl despărțea de pămînturile pe care le călcase. Și Împăratul cel negru ajunsese pe muntele din față, unde-și avea palatul său. Iar din dalba Crăiasă făcu femeia lui. De durere, aceasta se aruncă în genunea fără lumină! Cînd ajunse pe urmele împăratului Craiul cel Bun, cei doi băr-

bați începură o luptă aprigă. Luptă, care dură toată ziua și toată noaptea, pînă li se frînseră spadele. Atunci, Craiul cel Bun își smulse coroana plină de nestemate și-l izbi cu ea pe Împăratul cel Negru drept în frunte, de-l răpuse! Toate nestematele coroanei se încrustară în munte, iar pe dată se făcu un tot de piatră și palatul, împreună cu slujitori cu tot. Deznădăjduit, Craiul o căută zadarnic pe iubita inimii sale! În adîncul prăpastiei i se păru la un moment dat că vede strălucirea ochilor ei și atunci se aruncă și el în adînc. Astfel, doar nestematele care strălucesc în soare pe mîndra Piatră a Craiului mai stau mărturie astăzi pentru dragostea crăiască, ce n-a mai avut viață, cînd răul a intervenit!

Dan, care se lăsase purtat de amintirea poveștii cu care nu o dată îl adormise mama lui, privea acum departe, spre Piatra Craiului...

Auzi respirația liniștită a Silviei, care adormise. O înveli cu grijă, privind-o un timp tulburat.

Se ridică apoi încet și se lăsă spre luminișul din Pirtia Lupului. Pînă la ora douăsprezece, cînd avea să îi facă injecția, o va lăsa să doarmă. După aceea vor urca la cabana Cristianul Mare. Își scoase cămașa și se întinse cu fața spre soare.

Adormi și el un timp. Cînd se trezi și își cercetă ceasul, era aproape unsprezece. Se întoarse să-l ardă soarele și pe spate. Cum stătea așa, culcat, cu brațele sub bărbie, privi înspre Silvia. Dormea liniștită. Buzele însă i se umflaseră rău.

Își aminti că avea și niște pastile de *Burow* în trusă. Se ridică, turnă apă rece din termos în păhărelul lui, dizolvă o pastilă și, dintr-un tifon steril, făcu o compresă, pe care o aplică ușor peste buzele umflate ale fetei. Silvia nu se trezi și Dan se întoarse mulțumit la locul său, atît de potrivit pentru plajă.

Îi plăcea căldura soarelui de munte, căldură proaspătă, care nu istovea. Încercă să nu se mai gîndească la nimic.

Zumzetul gîngăniilor din iarbă, căldura soarelui, fluieratul unei mierle, țîrîitul greierilor, și... adormi iar.

Parcă știind că trebuie să-l trezească, o ciocănitoare zeloasă se opri tocmai în bradul lîngă care dormea Silvia.

Cioc, cioc, cioc, cioc!

Aștepta puțin, pînă cînd insectele ieșeau la lumină. Cu ciocul ascuțit și puternic, acolo unde scoarța era bolnavă, desprindea fîșii întregi.

Cioc, cioc, cioc!

Trezit de ciocănelile ei, Dan o urmări un timp amuzat, apoi își cercetă ceasul: era ora douăsprezece.

Se ridică și se apropie de Silvia, care încă dormea.

— Silvia, trezește-te! îi șopti cu grijă.

Silvia deschise ochii.

— Nu vorbi, o opri el repede. Ți-am pus o compresă cu apă de *Burow*. Acum trebuie să-ți fac injecția.

Dan se întoarse și reveni cu seringa încărcată cu antibiotic.

Silvia îl privea încîntată. Dan era într-un șort albastru, ce se armoniza perfect cu pielea lui arsă de soare. Umerii largi, trupul mușchiulos, al unui bărbat care face sport... Ce frumos era!

Dan îi făcu injecția.

— Neplăcute amintiri ți-am lăsat! Numai lucruri dureroase! îi spuse.

Silvia clătină dezaprobator din cap. În timp ce el plecase să împrospăteze compresa, îl urmări din nou cu privirea și gîndi că habar nu avea el cît binecuvînta ea această întîmplare care i-l ținea atîta timp alături.

Dan se așeză lîngă Silvia și îi potrivi cu grijă compresa. Întinse mîna după cămașă și scoase din pachet o țigară, dar imediat o puse la loc, spunînd:

— Iartă-mă, am uitat că tu nu poți fuma!

Silvia îl apucă repede de mînă și scoase un sunet, încercînd să-l facă să înțeleagă că vrea să simtă măcar fumul de țigară și, fiindcă în mișcările pe care le făcuse îi căzuse compresa, Dan o asigură:

— Bine, bine, să-ți leg mai întîi compresa și pe urmă voi aprinde țigara.

Și cu o fașă mai lungă, despicată la capete, depărtîndu-i șuvițele de păr de pe urechile pe care le descoperi gingașe, o legă la ceafă, sprijinindu-i ușor capul. Apoi, pentru a o ajuta să-și găsească o poziție mai comodă, o ridică ușor de sub brațe, ca pe un copil, și o rezemă cu spatele de brad.

În tot acest timp ea ținuse ochii închiși. Nici cînd simți fumul țigării lui nu deschise ochii.

— Silvia, o strigă Dan, puțin speriat. Ți-e rău?

Ea clătină din cap în semn că nu. De-ar fi putut vorbi, i-ar fi spus: mi-e bine!

Îl privi deschis, cu curaj. Niciodată nu îl putuse privi așa, în liniște, ca acum . . .

Părul lui, aproape negru, pieptănat pe spate, în onduleuri largi, fruntea mare, sprîncenele frumos arcuite deasupra ochilor negri — cărora cu greu le puteai deosebi pupila, la fel de întunecată —, nasul drept, bărbătesc, buzele pline . . .

Era posibil ca numai dragostea ei să-l vadă așa? se întrebă.

Nu, nu, așa era el, frumos. O recunoșteau doar și alții.

Silvia nu-l văzuse niciodată decît în halatul alb sau în costum de oraș.

Acum i-ar fi mîngîiat însă umerii frumoși . . . I-ar fi resfirat firele lucioase de păr de pe piept . . . de pe brațe . . . S-ar fi jucat cu degetele prin părul lui, dezmierdîndu-l . . .

Ochii să-i fi trădat gîndurile?

Dan stinse țigara și spuse:

— Trebuie să ne pregătim de plecare!

Silvia întinse mîna după ajutor, pentru a se scula în picioare. Dan o prinse de talie și o ridică. În sforțarea pe care o făcu, Silvia ajunse în brațele lui Dan, fruntea i se lipi de pieptul lui puternic și înfierbîntat de soare . . . O cuprinse amețeala apropiindu-și obrajii de pielea lui . . .

Dan căută cu blîndețe să o îndepărteze, încercînd să-i aranjeze șuvițele de păr răzvrătite de pe frunte.

— Trebuie să plecăm! repetă el, cuprinzîndu-i umerii și făcînd un pas înapoi.

O bubuitură îndepărtată îl făcu să ridice privirea spre cer: un nor gros cenușiu aluneca repede pe albastrul senin al cerului, înghițindu-l.

Dan cunoștea capriciile muntelui și se grăbi să închidă trusa. Își îmbrăcă cămașa, încheindu-și fermoarul, și îi spuse Silviei:

— Reazemă-te de brad pînă strîng eu toate lucrurile!

O nouă bubuitură îi anunță că norul se apropiase și mai mult.

Silvia nu mai ridică ochii, simțindu-și lacrimile și un nod în gît. Dacă n-ar fi cunoscut cîte ceva din viața lui, ar fi putut crede că nu-i plac femeile. Și poate acest lucru ar fi fost mai ușor de îndurat! Dar așa, totul se simplifica și devenea clar pentru ea: n-o plăcea. Oare de ce? Știa că el nu obișnuia — cum fac mulți alți bărbați — să-și petreacă nopțile cu orice femeie. Dar ea nu era *orice* femeie! Și nu putea crede că el nu își dăduse seama că era îndrăgostită pînă peste cap de el...

Oare... din cauza lui Doru, colegul lui, să fi procedat așa? Tot spitalul știa că Doru ar fi vrut să o ia de soție, dacă... ea ar fi acceptat. Dar ea nu-l dorea ca soț.

După ce primul ei bărbat profitase de candoarea celor optsprezece ani ai săi, lăsîndu-i un gust atît de amar, Silvia nu-și mai putea îngădui încă o ușurință în acest sens. Răspundea de cele mai multe ori cu ironie oricăror încercări de apropiere venite din partea bărbaților. Și asta încă din facultate! Învățase cu sîrguință, iar la sfîrșitul anilor de studiu ajunsese la Maternitatea „Filantropia", ca medic anestezist. Acolo îl cunoscuse pe doctorul Doru Catrinescu, care se atașase de ea.

Cu vreo doi ani în urmă, într-una din serile în care, pentru nu mai știa a cîta oară, îi ceruse să se căsătorească cu el, Silvia îi spusese:

— Nu pot fi decît sinceră cu tine. S-ar putea să fii un soț bun pentru mine. S-ar putea. S-ar putea să fii la fel de atent, de curtenitor, și după căsătorie... Dar... *eu nu te iubesc!* Prima mea amintire despre iubire e urîtă, hidoasă... De aceea aștept dragostea pe care am visat-o, atunci cînd nu credeam că omul poate fi și mîrșav, capabil să-ți calce în picioare credulitatea. Nu mă căsătoresc cu tine, dar aș minți dacă n-aș recunoaște că mă simt ocrotită în prezența ta.

Totuși în noaptea aceea se dăruise doctorului Doru Catrinescu.

Sufletul îi rămăsese însă mai departe singur... Aștepta... Îl aștepta pe acela care să facă să-i vibreze inima.

Și acum știa. Așteptase neliniștea aceasta, care o înfiora cînd era lîngă Dan... Care o tulbură chiar și atunci

cînd se afla departe de el. Aşteptase dorinţa aceasta nemaicunoscută pînă acum, de a se lăsa pierdută, uitată, în braţele lui...

Cum ar fi fost dragostea cu el? Dar săruturile, dezmierdările lui? Va şti vreodată?

O picătură rece, pe obraz, o trezi din visări...

— A început ploaia, spuse Dan. Repede, trebuie să ne adăpostim!

Dan se aşeză pe buşteanul de la rădăcina unui brad şi o trase pe Silvia spre el, aşezînd-o pe genunchii lui. Din pătură făcu o pelerină sub care se adăpostiră amîndoi.

Înfăşurată astfel în braţele lui, Silvia îşi simţea inima bătînd să-i spargă pieptul.

Zbaterile acestea le simţea şi Dan. Deşi le bănuia cauza, o întrebă blînd, conferindu-le o explicaţie comodă:

— Te sperie furtuna?

În clipa următoare, o săgeată de foc pe cer, urmată de un trăsnet puternic, spart parcă acolo, lîngă ei, răsună pînă în depărtări, îndelung.

Silvia se cutremură şi se ghemui în braţele lui Dan, agăţîndu-se cu braţul sănătos de umărul lui. Dan o cuprinse ocrotitor, încercînd să o liniştească.

Cu capul ascuns la pieptul lui, simţindu-se îmbrăţişată, Silvia izbucni într-un plîns cu sughiţuri înăbuşite. Nu de spaima furtunii, ci pentru că această îmbrăţişare, atît de dorită, o datora *numai trăsnetului!* Plîngea înciudată, strîngîndu-i umărul, ascunzîndu-şi şi mai mult faţa la pieptul lui.

— Gata, gata, a trecut! Linişteşte-te! Ştiu că ai avut o zi grea astăzi! Nervii ţi-au fost suprasolicitaţi! Dar totul a trecut! Linişteşte-te! îi spunea Dan, mîngîind-o pe cap.

Părul ei, pe care ploaia apucase să îl stropească pînă ajunseseră sub adăpost, mirosea a flori de cîmp. Dan îl mîngîie şi simţi că... îi făcea plăcere să o dezmiardă.

Oare Silvia îl iubea cu adevărat sau numai... îl dorea? De atunci..., de mult, cînd, fără să vrea să o jignească — nu, el nu îşi dorise acest lucru! —, o făcuse să înţeleagă că nu îl tentează o simplă aventură, dacă ar fi fost vorba numai de dorinţă, ar fi trebuit să îl mai caute, să îl mai provoace într-un fel.

Pare-se, ea nu făcea totuși parte din această categorie de femei, dornice numai de aventuri... Ea căuta ceva mai mult... Era altfel...

Din păcate, tinerele pe care le cunoscuse pînă acum nu se încurcau în vorbe. Găseau repede drumul spre pat. Nici nu le trecea prin cap să se jeneze de un asemenea comportament. Deși se mirau cînd bărbații le socoteau ușor de „apucat" și cînd le abandonau fără cel mai mic regret, imediat, după ce se „consuma" acel moment de... dragoste... Nu! Silvia era din alt aluat plămădită. De nu s-ar fi ivit întîmplarea de astăzi, poate că nu ar mai fi căutat niciodată să-i vorbească. Zilnic se vedeau la spital, dar ea nu îi mai amintise niciodată, din privire, dacă nu prin cuvinte, de dimineața aceea...

Și totuși neprevăzutul... Ah, acest neprevăzut...

Uite, acum o ține în brațe și o mîngîie. Se simte bine lîngă ea. Cine știe, de n-ar fi fost Doru, poate i-ar fi făcut chiar curte. Încercă să-i vorbească:

— Ia privește ce frumos plouă! Parcă-i o perdea de mătase! Ascultă ropotul picurilor grei pe frunze, pe iarbă, pe crengile copacilor! Ai băgat de seamă că fiecare strop are altă melodie? Iar noi stăm acoperiți cu pătura asta și privim ca la un film... Uite colo, mai jos, s-a format un mic torent. Și imediat lîngă noi, cam la doi metri, e o crenguță cu patru clopoței frumoși, albaștri. Îi vezi?... De undeva, de sus, cade din cînd în cînd un strop greu, care o culcă pînă la pămînt. Dar observi cu cîtă vigoare se ridică de fiecare dată? Parcă mai semeață... Ploaia va înceta, iar crenguța va înflori mai frumos, cu mai multe cupe albastre!... Dacă noi, oamenii, am ști să primim loviturile în viață așa, voinicește, ca această gingașă floare! Ce bine ar fi!... Totuși mica noastră aventură mie mi se pare cît se poate de agreabilă..., spuse după un scurt răgaz de tăcere, derutînd-o aproape pe Silvia.

Dan îi observă reacția și nu se putu stăpîni să nu continue cu o nevinovată răutate:

— Îmi pare rău că, în ce te privește, pentru a te feri de frig și de ploaie, ești condamnată să-mi accepți nu numai apropierea, ci și strîngerea brațelor...

Fața lui serioasă trebui să facă loc unui zîmbet larg,

cînd Silvia îi întoarse o privire dojenitoare, clătinînd sever din cap.

Dan îi sărută mîna. Şi continuă:

— Să-ţi spun drept, mi se întîmplă pentru prima dată în viaţă ceea ce trăiesc acum!

Silvia deschise ochii mari, întrebători.

— Am o *femeie* lîngă mine. Îi sînt indispensabil: e rănită, nu? Deci: *nu mă poate* părăsi! se explică el, rîzînd. Mai mult, nu poate *nici* vorbi! Deci, orice i-aş spune, *nu mă poate contrazice!* Nu cred să mă mai întîlnesc vreodată cu o situaţie asemănătoare, cu o asemenea şansă în viaţă! Şi, trebuie să recunosc, situaţia e delicioasă!

Silvia îşi ridică ochii spre cer şi scoase un geamăt neputincios, aproape comic.

Dan izbucni în rîs şi zise:

— Asta înseamnă că va sosi timpul cînd voi plăti scump toate astea!

Silvia îl privi cu blîndeţe şi clătină din cap dezaprobator. Dan continuă însă cu „răutăţile" lui:

— Consolează-te cu gîndul că în curînd vei scăpa de mine...

Silvia, fără să-şi dea seama, scutură speriată din cap, în semn că nu dorea deloc un asemenea lucru.

— ...pînă la patru, cînd va trebui să-ţi fac din nou injecţia, precizează el, glumind în continuare.

Între timp ploaia se oprise.

— Cred că ar trebui să pornim, să nu ne surprindă şi al doilea val de ploaie, scuturat din norul acela ce pare că se îndreaptă tot încoace! îi propuse Dan. Într-un sfert de oră ajungem. Drept să-ţi spun, mi s-a cam făcut foame.

— Hm! făcu repede Silvia.

— Deci, echiparea!

Dan scutură pătura şi o puse din nou pe cap, iar trusa pe umăr.

— Şi acum, drăgălaşa mea „prizonieră", cu braţul drept ia-mă de după gît. Te voi duce în braţe pînă sus — fără comentarii! Execută dispoziţiile!... Poţi reţine, de vrei, acest amănunt: eşti prima femeie pe care o port în braţe!

Silvia nu putea vorbi, altfel i-ar fi replicat cu siguranţă „începutul e greu, pe urmă..."

Silvia, purtată în brațele lui, ținîndu-l cu mîna dreaptă de gît, îl privea, îi adulmeca respirația, binecuvînta pentru nu mai știa a cîta oară așchia care-i sfîșiase mîna...

Tot timpul urcușului, Dan n-a vorbit. Așa cum apreciase, după un sfert de oră ajunseseră la scările ce duceau spre cabană.

Florin tocmai intenționa să le iasă în cale cu o umbrelă, împrumutată de la cabanier. Plouase și pe la ei și își închipuiseră că ploaia îi împiedicase pe cei lăsați pe potecă să ajungă la timp.

Cînd se văzu pe terasă, Dan o lăsă pe Silvia, ușor, jos.

Silvia era slăbită, se clătina. Corina, care le ieșise în întîmpinare, o luă de braț și o conduse în camera ei.

Rămas în urma lor, Dan privi cu încîntare silueta fină, picioarele lungi și frumoase ale Silviei.

— Da-a-a!... Este!..., aprecie, rîzînd, Florin, fără să-l privească și muște distrat dintr-un fir de iarbă.

— Uite pe cine-l credeam eu prieten! observă Dan, zîmbind.

— Îți *sînt* prieten și... îți împărtășesc punctele de... vedere! se apără Florin.

— Veninosule! Făceam doar niște constatări!

— Am spus eu altceva?

— Dar vezi că le-a făcut altul înaintea mea!

— După cîte știu eu, acum nu prea e în grațiile „divei"!

— Lucrul acesta nu mă privește! ținu să precizeze Dan. Sîntem colegi, îmi pare bine că i-am putut fi de folos...

— Poți să îi mai fii..., insinuă Florin.

Și, rîzînd, fugi, îndepărtîndu-se de Dan.

— Ești o puștlama incorigibilă! rîse Dan. Dar... acum, altceva! schimbă el vorba, apropiindu-se de Florin. Mi-e foame! Și încă ceva: să n-o faceți să rîdă, toată gura îi e rănită.

— De la... operație? insinuă nevinovat Florin, încercînd iar să se îndepărteze.

— De la operație! veni răspunsul vesel al lui Dan, care dintr-o săritură îl ajunse.

— Mă predau! recunoscu Florin, ridicînd mîinile.

— În sfîrșit, vom putea vorbi și lucruri serioase: ce mîncăm?

— Ficat, mușchi la grătar, cotlet, mici.

— Excelent! Adevărat banchet! Hai la masă!

Cînd intrară în cabană, Corina și Silvia tocmai coborau din dormitoarele aflate la etaj. Corina purta pantaloni roșii și un pulover alb, care contrasta plăcut cu părul și ochii ei negri. Silvia își pusese o pereche de pantaloni bleu, și un pulover de aceeași culoare. Dan o privi o clipă, plăcut surprins. Florin, lîngă el, își făcu simțită prezența, tușind ironic.

— Hm, hm . . .

Dan îi întoarse o privire caustică, plină de înțelesuri.

— N-am spus nimic, doctore, se apără Florin cu nevinovăție.

— Ferește-mă, Doamne, de prieteni, că de dușmani mă feresc singur! zise Dan și plecă spre bucătărie.

Cînd se întoarse, prepară cu puțină apă rece o nouă soluție de *Burow*, apoi desfăcu bandajul Silviei și le arătă tuturor celor de la masă:

— Priviți ce-a fost în stare să-și facă!

Silvia zîmbi ușor, ținînd privirea în jos, ca și cum ar fi ascuns o taină pe care și-o dorea bină păzită. „Nu știți voi cît de mic mi se pare prețul cu care mi-am cumpărat dreptul de-a sta aceste ore lîngă omul care mi-e drag", gîndi.

— Drept pedeapsă, n-are voie să vorbească, continuă Dan.

— Cumplită pedeapsă! remarcă, „pătruns de înțelegere", Florin.

— Și poate s-o ispășească? întrebă neîncrezător Adrian.

— Trebuie să recunosc, m-a uimit! N-aș fi crezut! E un caz nemaiîntîlnit la „aceste viețuitoare"! Și, cu zîmbetul lui bun, adăugă: Este un exemplu de răbdare!

Îi așeză compresa încet, trecîndu-i fașa pe după urechi și legînd-o la ceafă.

— Of, abia i-am pieptănat părul, îl certă Corina. Iar ai ciufulit-o!

— Asta e doar specialitatea noastră, a bărbaților, se laudă Florin.

— Ar fi bine s-o uitați! îi sugeră Corina, încercînd să repare coafura Silviei.

În acest timp Adrian aduse o tavă cu fripturi. În spatele lui venea Dan cu celelalte patru farfurii.

Semnele pe care i le făcuse Silvia lui Dan erau foarte grăitoare: îi era o foame de lup, dar nu știa cum va reuși să mănînce așa bandajată?

Dan rîse amuzat și, tot prin semne, o lămuri că n-avea ce să-i facă. Și plecă să aleagă mîncarea.

Dinu, care observase schimbul de semne dintre cei doi, conchise cu voce tare:

— Dacă Silvia tot nu poate mînca, îi iau eu porția!

— De ce n-aș lua-o eu? interveni Dan.

Și alese cel mai fraged ficat și un mușchi la grătar. Cu cele două farfurii se îndreptă spre locul rămas gol de lîngă Silvia. Trecînd pe lîngă Dinu îl liniști:

— De altfel, aceste două porții eu le-am comandat.

Ajuns la locul său, îi puse Silviei în mîna dreaptă furculița, îi dezlegă pansamentul de pe buze și-i spuse:

— Îți voi tăia ficatul în bucățele mici, ca să nu trebuiască să deschizi gura decît foarte puțin! Pîine nu mai mînca, ai pireu de cartofi. Încet, nu te grăbi! Dar să știi că trebuie să mănînci tot!

Silvia îl privi cu ochi mari, calzi, recunoscători. Multe ar fi avut de spus, dar . . .

Dan era puțin îngrijorat de paloarea ei, care contrasta cu cearcănele vinete, săpate parcă sub genele lungi, mătăsoase. Îi mai spuse:

— Pînă la patru, dacă nu te simți obosită, poți să stai aici cu noi. Dar după injecție te vei odihni. Da? Îmi promiți că vei dormi?

Silvia dădu afirmativ din cap.

— Ești . . . totuși un copil cuminte! Poftă bună!

Cui să-i fi spus Silvia cîtă plăcere îi făcea comportamentul acesta grijuliu al lui Dan?

Cînd Adrian turnă bere în pahare, inclusiv în cel al Silviei, Dan îi ceru:

— Pentru Silvia, apă minerală, dragă Adriane!

Deși era convinsă că nu altă grijă decît cea profesională o avea Dan pentru ea, totuși Silvia era fericită. Se simțea atît de bine!

Nu scăpă nici de pastila care trebuia să îi asigure somnul de după-amiază. Simțea că nu ar fi putut să-i iasă din cuvînt lui Dan pentru nimic în lume. Era așa de bine ca Dan să-i ceară ceva și ea să-l asculte!

La ora patru urcară sus, în cameră, și, după injecție, Silvia se culcă.

Cu gîndul la el, la ochii lui, la trupul lui, la buzele lui, adormi zîmbind.

Doctoratul

Deși trecuse de miezul nopții, deși ziua se scursese pentru majoritatea celor de la masă cu multă tracasare — ca orice zi de sfîrșit de săptămînă —, totuși, cu greu se hotărîseră să părăsească restaurantul.

Toți erau colegi, chiar prieteni.

La masa oferită de doctorul Dan Radu s-a ciocnit pentru succesul lui — obținerea diplomei de „Doctor în științe medicale". Succes pentru care se bucuraseră cu toții în mod sincer.

Cele trei femei, Corina, Lia, Silvia, porniră înainte spre ușă. Era o noapte de sfîrșit de vară, ca în povești. Arșița din timpul zilei făcuse loc unui aer plăcut, răcoros.

În fața localului toți se opriră brusc, ca la comandă. Dan se întoarse spre ei.

— Vă mulțumesc încă o dată, înainte de a ne despărți, că ați împărțit cu mine această seară. Seară, care a încheiat un lung șir de nopți zbuciumate, frămîntate. Și vă mărturisesc că nu o singură dată în anii aceștia mi s-a întîmplat să mă îndoiesc de finalul fericit al muncii mele...

— Lasă, lasă-ne cu... amintirile! Nu au nici un preț acum, cînd abia ți-am sărbătorit „happy-end"-ul... Îți convine să faci literatură! îl întrerupse Florin.

Dan clătină din cap și ridică neputincios din umeri, în semn că nu există nici o speranță ca Florin să se schimbe vreodată.

— Ce, n-am dreptate, colega? Mă crezi că mă bucur sincer de succesul tău?

— Desigur, Florine!

— Atunci, dacă ai crezut-o pe prima, trebuie să o crezi și pe a doua: meriți din plin ceea ce ai obținut!

Un taxi opri în fața lor și șoferul îi întrebă dacă nu cumva aveau nevoie de mașină. Florin răspunse:

— Nu, mulțumim!

Automat, Silvia schițase deja un gest afirmativ, dar Dan îi prinse mîna.

— Dumneata, domnișoară, vei fi nevoită să renunți la calitățile „Volgăi" în favoarea unui „Fiat". Sau poate preferi o „Dacia"? Chiar așa, să facem repartizarea! Sîntem șapte... Adrian, Lia, Silvia aveți încredere în carnetul meu de conducere, nu?

— Unde mai pui că în caz de „ceva", tot el vă va face cusăturile! glumi Florin. Norocos cum este, în caz de accident, el va fi catapultat și va scăpa fără nici o zgîrietură!

Rîseră cu toții. Dan îl întrebă, zîmbind:

— Crezi că aș mai putea spune ceva?

— Evident, nu!

Totuși, pe urmă Florin îl întrebă serios, ca și cum ar fi fost vorba de o chestiune de onoare:

— Cîte taloane mai ai?

— Tot trei!

— Atunci, îmbarcarea! strigă, în timp ce, apropiindu-se de Dan, îl întrebă de astă dată cu totul confidențial:

— Chiar le ai pe toate trei?

— Da! îl asigură acesta zîmbind.

— Eu, abia peste zece zile îl voi reprimi pe al treilea. Și jur că n-a fost din vina mea!

— Știu! Celălalt era vinovat!

— De unde știi?

— Deducție simplă: dacă tu erai nevinovat, înseamnă că vinovat era celălalt! zîmbi amuzat Dan.

— Unul dintre noi este luat peste picior! Cum eu nu-mi permit un asemenea lucru... Ei lasă, îmi vine însă și mie rîndul!

Rîseră amîndoi, ca buni prieteni.

— Știi, continuă Florin în șoaptă, istoria cu cel de-al treilea talon rămîne între noi, altfel mă părăseso pasa-

gerii. Ei, chiar singur nu voi rămîne! Biată nevastă-mea e lîngă mine în orice situație!

Rîse și Dan cu poftă.

— Iată unul din avantajele căsătoriei!

Deschise apoi amîndouă portierele mașinii. Lia și Adrian se așezară în spate. Dan o invită pe Silvia să ocupe locul din față, lîngă el.

În timp ce mașina rula pe bulevardele frumos luminate, Silvia se întreba dacă Dan mai ținea minte adresa ei.

Din dimineața în care o condusese acasă, după ce operase cazul acela de la Tîncăbești, trecuseră ... da, cam zece luni.

Chiar în ziua cînd începuse să lucreze ca medic anestezist al chirurgului Dan Radu. După ce intrase cu cele două cești de cafea în cabinetul lui. În dimineața următoare celei în care descoperise un adevăr greu de suportat pentru ea — faptul că Dan nu-i împărtășea dragostea.

Îi aprecia francheța, sinceritatea. Pe care el i le dovedise de altfel și atunci, și la Cristianul Mare ...

...În noaptea aceea, un telefon de la sora de gardă îi transmitea din partea doctorului Radu rugămintea de a-l asista la o urgență ... Un caz dificil ...

Nu avea să uite niciodată noaptea aceea ...

Era vorba de o sarcină în luna a patra ... O babă din comună provocase avortul. Bolnava încă nu expulzase fătul. 41°! Infecție!

Cînd doctorul Radu extrăsese fătul, ciuruit, sfîrtecat — copil format deja —, cei din sala de operație l-au auzit șuierînd printre dinți:

— Criminalii!

Cîtă ură conținea cuvîntul acesta strivit.

Doctorul privise bucățica de carne străpunsă, sfîșiată, de acele cu care baba încercase să o desprindă de pîntecul mamei și, scrîșnind din dinți, continuase:

— De mi-ar sta în putere, i-aș biciui pînă la sînge! Și, încă o dată: Criminalii!

Cu grijă, ca și cum ar fi vrut să o ferească de o nouă durere, puse apoi carnea însîngerată în tăviță.

Trase adînc aer în piept. În liniștea aproape absolută din sală împrăștiase parcă ceva din revolta strînsă în propria-i inimă. Sfîrși chiuretarea uterului, aplică antisepsia și trimise operata la reanimare.

— Vă mulțumesc! spuse, ca de obicei, celor cu care operase, după ce-și smulse masca de pe față.

Apoi, cu un glas stins, care parcă nu era al lui, se adresă Silviei:

— Te poți odihni în camera de gardă! Aș vrea să urmăresc reacțiile bolnavei. Sper să-i mai scadă temperatura! Sper! Apoi te voi conduce acasă cu mașina.

— Dacă nu aveți nimic împotrivă, aș dori să rămîn și eu!

— Desigur, aprobă Dan, ridicînd privirea spre ea.

Dar Silvia se întorsese să deconecteze aparatul și nu-l observase.

După ce sora îi scoase mănușile, Dan își aruncă cu apă rece pe față, ca de obicei. Sora Valeria, întinzîndu-i prosopul, îi mai spuse:

— Un halat curat, domnule doctor.

În timp ce se ștergea pe mîini, doctorului Radu îi scăpă scrîșnind printre dinți:

— Nemernicii!

Silvia nu și-ar fi putut imagina pînă atunci clocotul înăbușit de revoltă, ura aceasta care îl transformase din calmul, stăpînitul doctor Radu, într-un revoltat nestăpînit.

Sora Valeria aștepta liniștită, luă înapoi prosopul pe care se șterse doctorul Radu, apoi îi oferi halatul. Doctorul căută cu privirea spre Silvia și o pofti s-o ia înainte spre sala de reanimare.

— Să sperăm că totul se va sfîrși cu bine, murmură ca pentru sine.

Silvia îl urma tăcută. Ajunseră la reanimare.

Bolnava gemea, zvîrcolindu-se neputincioasă, de durere:

— Mă înăbuș . . . mor . . . mor . . .

Smulgea inconștientă tubul de oxigen, cerea apă. Cu un tifon înmuiat în apă rece, o soră îi umezea buzele.

— Apă, apă multă! Rece! Dați-mi să beau, că mă pîrjolesc . . . arde . . . frige . . . frige . . .

Doctorul se apropiase de bolnavă, îi pusese mîna pe frunte, îi luă pulsul, controlîndu-l:

— Țineți-i tubul de oxigen. Trebuie să se liniștească! Trebuie! murmură mai mult ca o poruncă. Puneți-i gheață pe abdomen!

Stătu lîngă patul bolnavei pînă cînd luminile dimineții se întrezăriră la fereastră. Era ora patru. Pericolul păruse a se fi îndepărtat.

Silvia ieși încet pe culoar. Din dulăpiorul ei, scoase o spirtieră și făcu două cafele tari. Cu cești goale în buzunar și cu ibricul în mînă, intră în sala de reanimare.

Doctorul Radu era lîngă geam, cu mîinile la spate. Nemișcat. Părea că privește ceva, dar Silvia bănuise că nu urmărea nimic . . .

Turnă cafeaua în cești. Aroma ei îl chema din neclintire. Se întoarse și o văzu pe Silvia oferindu-i o ceașcă de cafea. Își aminti de scena asemănătoare, petrecută cu o dimineață în urmă, și primul zîmbet palid își făcu loc pe fața lui întunecată.

— Ancuța . . ., șopti involuntar, asociind aroma binefăcătoare cu numele infirmierei.

O clipă Silvia intenționă să-i spună că ea nu era Ancuța. Parcă își rostise gîndurile, căci el preciză:

— Știu . . . Mulțumesc! Privind-o prietenește, o întrebă apoi: Nu vrei să trecem în cabinetul meu? Aș fuma o țigară!

Silvia se îndreptă spre ușă, fără să răspundă. Doctorul trecu pe lîngă patul bolnavei, care dormea. Avea somn destul de liniștit.

— Mă reîntorc după ce beau cafeaua, îi spuse Dan surorii.

Scoase pe urmă cheile din buzunar și porni spre cabinetul lui, care era la capătul culoarului vecin.

Ajunși acolo, o pofti pe Silvia să ia loc. Scoase din sertar un pachet de țigări, îi oferi una Silviei, i-o aprinse, apoi lua și el una și se așeză comod în fotoliu.

Ochii îi erau grei, pleoapele îi ardeau. Își privi mîna dreaptă. Resfira cu putere degetele, strînse apoi palma și apăsa cu pumnul ochii închiși.

Cu dosul palmei își împinse boneta pe ceafă, apoi o puse pe birou. Din nou gîndurile nu-i dădeau pace.

— Cînd vor ajunge toți oamenii să fie conștienți de miracolul maternității? Cînd vor înțelege toate femeile cît de sfînt este acest drept numai al lor: de a fi mamă? Oricît de puțin plăcut este chipul unei femei, nici nu bănuiește ea cîtă strălucire îi dobîndesc ochii atunci cînd așteaptă un copil! Animalele nu comit asemenea monstruozități! Noi folosim inteligența, iscusința, pentru a extirpa sămînța omenească, pentru a măcelări firavul mugur, rodul dragostei!

Silvia asculta tăcută. Se temea ca nu cumva un gest sau o mișcare să-i trădeze gîndurile.

Ea nu dorea copii! Avea oroare de cele nouă luni de sarcină, de mersul dizgrațios, de fața umflată... Apoi, alăptatul, care strică sînii... Automat, își atinsese cu mîna sînul, care zvîcni.

Doctorul Radu vorbi mai departe:

— Bine că s-a pus capăt acestor nelegiuiri! Pînă nu de mult, cu un bon de treizeci de lei „cumpărai" și un doctor, căruia îi transformai nobila misiune de alinător al suferinței în aceea *de ucigaș al puiului de om*...

Stinse țigara, strivind-o în scrumieră, se ridică nervos și o întrebă pe Silvia, în timp ce își potrivea boneta:

— Ne putem întoarce?

Fără să-i răspundă, Silvia încuviință, dînd din cap, și se ridică, luînd cu ea ceștile de cafea.

Pe culoar, în drum spre sala de reanimare, se întîlniră cu doctorul Dinu Prisăcaru, medicul de gardă, care îl chemase în acea noapte pentru intervenție.

— Mulțumesc, Dane! N-aș fi vrut ca garda mea să se încheie cu un deces!

— Ai văzut-o?

— Da! E în afară de pericol! Temperatura i-a scăzut. Doarme liniștită.

— A pierdut mult sînge. Are nevoie de o transfuzie mare. Ai telefonul meu, ca să mă ții la curent! Voi mai trece de altfel să o văd. Acum mă duc însă acasă să mă culc. Îmi dai dezlegare sper să părăsesc spitalul? întrebă cu un zîmbet obosit doctorul Radu.

— Acum îmi convine să pleci! spuse doctorul Prisăcaru și, întorcîndu-se spre Silvia, adăugă pe un ton curte-

nitor: N-aș fi vrut să-mi păstrezi tocmai o astfel de amintire, de „noapte pierdută“ din cauza mea!

— De ce nu-i spui pe nume: „noapte de veghe“?! Nu-i așa, domnule doctor, i se adresase ea doctorului Radu, că nu se poate numi „noapte pierdută“? Avem doar dovada în sala de reanimare. De-ar fi fost o noapte pierdută nu am mai fi avut-o! continuă cu seriozitate.

Doctorul Radu se întunecase și recunoscuse plin de amărăciune:

— Un mort tot am avut . . .

— A fost adus mort în spital, domnule doctor! Alții sînt vinovați pentru asta! Fără intervenția dumneavoastră ar fi fost moartă și mama!

Doctorul Radu nu-și mai părăsise însă încruntarea, nemulțumirea.

Ajunși în dreptul sălii de reanimare, intraseră toți trei înăuntru.

— A sosit de la laborator rezultatul grupei sanguine. AB4. Am început transfuzia, domnule doctor, îl anunțase sora Valeria.

— Foarte bine!

Privise spre geam. Dimineața întunecată de septembrie cuprinsese parcul spitalului. Becurile stîlpilor electrici păreau anemice, inutile.

— Voi pleca acum, urîndu-vă bună dimineața și felicitîndu-vă totodată pentru viața această cîștigată, le spusese doctorul Radu, arătînd spre bolnava din pat, care dormea liniștită. Pe la prînz, voi reveni în spital . . .

Își dezbrăcase apoi halatul, îi ajutase Silviei să-și pună pardesiul, și-l îmbrăcase și el și porniseră toți trei spre ieșire. Curînd își luaseră amîndoi rămas bun de la doctorul Prisăcaru. Intrînd în mașină, Dan o întrebase pe Silvia:

— Unde locuiești, domnișoară doctor?

— La Piața Chibrit!

„Sînt obosit, gîndise el, pornind mașina, dar azi e duminică, din fericire, așa că după o baie caldă, voi dormi pînă la prînz. „Ca o valiză — cum ar zice Florin“, își spusese, zîmbind.

Silvia îi dăduse amănunte în legătură cu adresa ei. Ajunseseră.

Doctorul Radu coborîse, trecuse prin fața mașinii și îi deschisese Silviei portiera.

— Somn ușor! îi urase cînd o văzuse coborînd. Și îți mulțumesc!

— Pentru că mi-am făcut datoria?! se mirase Silvia.

— Felul în care ți-ai făcut-o a fost prețios pentru mine!

— La revedere, domnule doctor!

— La revedere!

Silvia nu știa însă ce se întîmplase mai departe cu această tînără bolnavă.

Ca în fiecare zi, dimineața începuse cu vizita în saloanele bolnavelor. Profesorul urmărea starea sănătății lăuzelor, evoluția operațiilor, acolo unde era cazul.

Doctorul Radu îi prezenta fiecare caz în parte, cu specificul lui.

În ultimul salon urma să se facă, a doua zi, ieșirea a trei femei. Una din ele era bolnava adusă de la Tîncăbești, sîmbătă noaptea. Înainte de a părăsi salonul, doctorul Radu se întoarse la patul ei și-i spuse:

— După ce termin operațiile să vii la mine, la cabinet.

Așa cum îi ceruse doctorul Radu, femeia se duse spre prînz, după terminarea operațiilor, la el. Se opri în fața ușii, încercînd să-și potolească teama care o stăpînea. Își luă totuși inima în dinți și ciocăni încet la ușă.

— Intră! auzi glasul doctorului.

Trecură cîteva clipe pînă ce îndrăzni, în sfîrșit, să deschidă ușa. Intrînd, murmură cu glas slab:

— Bună ziua, domnule doctor. Am... venit!

Doctorul Radu, la birou, îi scria biletul de externare. Ridică ochii spre ea.

— Da-a-a-a, făcu el. Văd că te-ai restabilit și îmi pare bine! Ia loc pe scaun. Să stăm puțin de vorbă.

Tînăra, tulburată de ceea ce putea să-i spună doctorul, se așeză sfioasă pe scaunul din fața biroului.

Doctorul Radu închidea încet stiloul, întrebîndu-se cum ar fi putut mai bine să-și ducă la bun sfîrșit gîndurile...

Pe fișa bolnavei, aflată pe birou, citi cu glas tare:

— Pătrașcu Vasilica... Șaisprezece ani... Ai terminat școala de 10 ani din Tîncăbești... Lucrezi la magazinul cooperativei din comună... Ce ești acolo?

— Vînzătoare, răspunse fata.

După o scurtă tăcere, doctorul Radu întrebă:

— Cine e tatăl copilului? Și, întunecîndu-i-se privirea, adăugă:

— ... dacă copilul ar fi trăit...

Tînăra, căreia așa cum era acum, palidă, trasă la față, nu-i puteai recunoaște nici cei șaisprezece ani, nu răspunse.

Doctorul Radu își dădu seama că era timorată și că, dacă el nu ar fi fost abil, nu și-ar fi putut atinge ținta. Se ridică de pe scaun și porni spre fereastră. Mai făcu apoi cîțiva pași prin cameră și spuse:

— Frumoasă toamnă avem...

Se îndreptă spre dulăpiorul său, de unde scoase o sticlă cu suc de fructe și două pahare, pe care le umplu. O îmbie pe Vasilica:

— Bea! E răcoritor.

Vasilica se codi:

— Mulțumesc! Nu trebuia...

— Poftim! insistă doctorul Radu. Nu-ți poate face decît bine, mai zise el, punîndu-i paharul în mînă.

— Mulțumesc, domnule doctor, dar... nu trebuia să...

— Adică vrei să zici, spuse doctorul, că dacă eu aș veni pe la voi, la Tîncăbești, nu m-ai omeni cu un pahar de apă rece de la fîntînă?

— Cum de nu! Ba încă, dacă ați primi, v-am pofti măcar la o gustare!

— Ei, vezi? Numai că pînă voi ajunge eu la Tîncăbești, bea tu sucul ăsta de fructe!

După ce băură, o mică tăcere se insinuă între ei, ca și cum ar fi vrut să dea răgaz fiecăruia să-și facă ordine în gînduri.

— Bu-u-u-n! spuse doctorul Radu într-un tîrziu. Acum ne-am mai răcorit. Putem vorbi pe îndelete.

Tînăra se adună în scaun. Nu îndrăznea nici măcar să-l privească pe doctor.

Știa că fapta ei se pedepsește de lege. Știa că va trebui să-și ispășească vina. Ar crede-o cineva dacă ar spune că ea nu a vrut ca toate acestea să se întîmple? Cine? Știa că la spital scăpase de moarte.

„Dar . . . mai bine ar fi fost să moară!"

Gîndurile îi stîrniră lacrimi, ce se prelingeau pe obrajii palizi, slăbiți, ca ai unui copil abia ridicat după o boală grea.

De ce să mai trăiască? gîndea mai departe fata. Pentru familia ei era o pacoste, o rușine!

Deși știau că a fost grav bolnavă, nimeni nu venise să o vadă sau să întrebe de ea! Nici . . . el. Cînd se va întoarce acasă, poate . . . o vor alunga în bătăi . . .

Cui îi mai pasă de ea? Cine ar vrea să o mai ia acum de nevastă? Care-i putea fi viitorul? Mai avea dreptul să se gîndească la *viitorul* ei?

Doctorul Radu îi intuia frămîntările. Cu glasul lui blînd, o întrebă:

— De cînd lucrezi la cooperativă?

— De . . . cinci luni.

— Și înainte ai mai lucrat undeva?

— Înainte . . . mai lucram vara, în vacanță . . . la gospodărie . . .

— Nu ți-ar fi plăcut să rămîi în continuare acolo?

— M-am . . . îmbolnăvit . . ., bîigui ea.

— Ce boală ai avut?

Doctorul Radu o privea drept în ochi.

Cu omenia ce îl caracteriza cerea întotdeauna interlocutorului curajul răspunsului cinstit.

Tînăra se înșuruba parcă pe scaun, neliniștită. Simțea că minciuna n-o va ocroti:

— Era . . . greu . . . Nu-mi plăcea, recunoscu, în sfîrșit. Și . . . cînd tovarășul Bumbici . . .

— Cine e tovarășul Bumbici?

— Responsabilul cooperativei . . ., gestionarul . . .

— El lucra singur în magazin?

Vasilica ezită, neliniștită. Bărbia începu să-i tremure ușor.

Doctorul Radu nu voia să-și părăsească calmul — cel

puțin aparent — statornicit în discuția pe care o avea cu tînăra fată. Se apropie și, înlănțuindu-i bărbia, îi spuse:

— Vasilica! Ia să-ți văd ochii! Încearcă să privești cu ei curajos, cinstit! Să-i văd limpezi, strălucitori! Nu tulburi! Cînd ai fost adusă aici, sîmbătă noaptea, toți ne-am zbătut să te tragem spre viață, la viață. Voi fi sincer acum: multă vreme nu eram siguri de partea cui va fi izbînda: de partea vieții sau de partea morții? Și ceea ce ar fi putut să fie o fetiță frumoasă sau un flăcău chipeș cu care să te mîndrești a fost de fapt o bucată de carne însîngerată, pe care am zvîrlit-o între gunoaie . . .

Stăpînindu-și clocotul lăuntric, doctorul Radu se ridică și se îndreptă spre fereastră. După cîteva clipe, în liniștea cărora doar rarele suspine ale Vasilicăi se mai auzeau, se apropie de ea.

— Copila ori feciorul tău *a fost sfîșiat de cineva, cu încuviințarea ta!* Iar pe noi *tot tu* ne-ai forțat să-l aruncăm la canal! O primă pedeapsă a acestei fapte era să te facă să-ți pierzi viața . . . Pentru ce? Pentru dragoste? Aceea nu e dragoste care se cere plătită cu două vieți omenești! A fost minciună, înșelăciune, mîrșăvie, și . . . crimă! Dragostea adevărată e frumoasă, veselă, fără lacrimi, cinstită. Ea nu se ascunde, nu se ferește de ochii semenilor ei. E plină de speranțe . . . Dragostea adevărată *nu ucide!* Ea *dă viață,* naște viață! Și, în noua viață, în ochii ei, ne oglindim tot restul zilelor . . .

Vasilica plîngea. Un plîns dureros, sfîșietor . . .

Doctorul Radu își trase scaunul lîngă ea și îi vorbi cu multă căldură:

— Nu te întreb de ce ai ales drumul pe care ai pornit. Îți spun însă că a fost o mare greșeală! Voi încerca să te ajut să nu mai suferi de pe urma ei. Anii tăi îmi cer să te ajut! Să te îndrum măcar! Pentru ca acest lucru să fie posibil va trebui să-mi dai cîteva date, ca să putem găsi răul și apoi să-l putem smulge din rădăcină . . .

Doctorul Radu citi pe fața fetei că se temea să vorbească . . . Cu greu avea să obțină de la ea acele nume, acele date . . .

Se întreba contrariat de ce și pe cine vroia să apere? . . .

Își mai aprinse o țigară și trase un fum lung. Avea nevoie de mult calm, de liniște. Cu blîndețe, mai încercă:

— Vasilica, eu aș vrea să te ajut... Dar fără tine, împotriva ta, nimic nu e posibil... Crezi că în situația ta te poți descurca, te poți apăra singură?

— Nu, domnule doctor! Tovarășe doctor, dacă puteți... să mă ajutați... dacă vreți..., vă rog, nu mă lăsați singură! Acum sînt mai singură ca înainte! Sînt tare amărîtă și neajutorată! Ce mă fac? Ce mă fac? se întreba, deznădăjduită.

— Atunci de ce nu vrei să vorbești? Cine e bărbatul? Fiindcă nu numai tu, ci amîndoi sînteți vinovați de pierderea copilului!

Vasilica plîngea înăbușit.

Doctorul Radu încercă să și-o facă aliată gîndului său:

— Ești atît de tînără! Ai doar șaisprezece ani! Abia ai pornit pe drumurile vieții și primul pas l-ai făcut împotriva ta... Sînt sigur că, pe vremea cînd te jucai cu păpușile, le purtai de grijă, plîngeai cînd se zgîriau sau se stricau... Și, acum cînd ai crescut, cînd ai devenit o mică femeie, ai lăsat să-ți fie omorît copilul!... Și el nu era o păpușă făcută din carton și cîrpe. Era o ființă vie.

Involuntar, tînăra își aduna palmele pe pîntecul încă dureros. Doctorul continuă, netulburat:

— Dacă ați pornit să-l faceți, de ce nu i-ați lăsat viața? Ați fi fost ajutați și de comună, dacă ați fi avut greutăți!

Fata își frămînta pumnii, privind în pămînt, și continua să tacă.

— De ce nu vrei să luminezi lucrurile? insistă doctorul Radu. Cine e? Și de ce plîngi? Nu mai vrea să te ia?

Vasilica începu din nou să plîngă, ascunzîndu-și fața în palme.

— Asta e necazul, așadar! înțelese doctorul Radu.

Se ridică de pe scaun și porni cu pași mari prin cameră.

— Nu trebuie să te amărăști pentru el, încercă să o consoleze doctorul. Nu merită! N-ar fi fost un soț bun! Dacă a putut să te împingă liniștit la..., da, ăsta este

adevărul, te-a împins la o sinucidere parțială, atunci cînd te-a convins să omori partea cea mai tînără și mai prețioasă din corpul tău! Nu te-a iubit! Nici măcar cît pe un animal! Sau — continuă încet, parcă numai pentru sine — te-a iubit numai ca pe un animal!... S-a interesat măcar o singură dată la spital de starea ta? Sînt convins că nu, conchise. De ce ar fi riscat să se știe că era amestecat în „întîmplarea" aceasta. Mai adăugă, întrebînd în silă, disprețuitor: — Unde lucrează?

Vasilica vorbi cu greu:

— Tovarășul... Bumbici e!

— Și... n-a mai vrut să te ia?

— Are nevastă... și doi copii... așa că... înțelegeți... de ce... copilul meu... nu avea voie să trăiască! mai spuse Vasilica, izbucnind în hohote de plîns.

— Al vostru! interveni dur doctorul Radu. Bine, Vasilica, dar, dacă știai că este însurat, de ce te-ai învoit să ai o legătură cu el?

Tulburată, Vasilica se codea, neștiind ce să-i spună, cum să-i spună...

„Măcar de m-ar crede că tot ce spun este adevărul adevărat", gîndi neliniștită.

— Ei? insistă doctorul Radu.

Ștergîndu-și cu mîna tremurătoare lacrimile ce-i curgeau pe obraz, începu să depene istoria care sfîrșise cu drumul în mașina *Salvării*, la spital. Fiecare cuvînt era un suspin, împovărat de durerea regretului:

— Încă din prima zi... cînd am început să lucrez la cooperativă... tovarășul Bumbici mă privea... cu niște ochi... nu știu cum să vă spun... și... ori de cîte ori rămîneam singuri... mai ales... după ce închideam magazinul... și trăgeam obloanele... se apropia de mine... să mă cuprindă în brațe... să mă sărute... El... e înalt... voinic... nu puteam scăpa de strînsorile lui. Apoi... întruna îmi spunea că... nu se împacă cu femeia lui... că... dacă eu aș vrea să... după aceea... se va despărți de ea și se va căsători cu mine... Că nu mai poate trăi cu ea... că... numai eu îi sînt dragă... Părea foarte amărît că nu-l cred... că nu mi-e drag... Și... pînă la urmă... l-am crezut... Mi-a adus de la București un batic de mătase, frumos..., parfum...,

ciocolată... Nici eu nu mai știu... cum... s-a întîmplat prima oară... După aceea... rămîneam întotdeauna în magazin... după ce închideam. Îmi jura că va avea el grijă de mine, că totul o să fie bine... Pînă cînd i-am spus... că... cred că... am rămas grea... Atunci... totul s-a schimbat... Doamne, de-aș fi știut... cum va fi după aceea! Doamne! Doamne! se căina fata, plîngînd în hohote.

Doctorul Radu privea cu compasiune chipul spăsit al acestei adolescente, căreia suferințele prin care trecuse reușiseră să-i estompeze copilăria, de care abia se desprinsese.

Pe umerii ei încă firavi, un bărbat își încărcase capriciile.

„Nimic din ce a gîndit, din ce a făcut acest «tovarăș» Bumbici — hm, ce crudă ironie să numești *tovarăș* un asemenea individ! —, nimic din faptele lui nu poate fi scuzat, gîndi doctorul Radu. Nu-l poate scuza nici tinerețea sau lipsa experienței de viață. E însurat, are doi copii. Acest lucru dăltuiește în om răspunderea față de fapte, față de gînduri".

Întoarse capul spre Vasilica și o întrebă:

— Cîți ani are?

— Treizeci și șase, veni răspunsul slab al fetei.

Doctorul Radu își strivi nervos în scrumieră țigara, doar pe jumătate fumată. Își aprinse apoi alta. Se întoarse și se apropie de fereastră. Prin fumul țigării privea pomii desfrunziți. Încerca să-și înfrîneze gîndurile, din ce în ce mai revoltate.

„Putea să-i fie tată! Dacă are o fetiță, aceasta ar putea fi apropiată de vîrsta Vasilicăi".

Își trecu nervos degetele peste fruntea încruntată. Nu putea admite atîta nemernicie într-un om.

„De cîte posibilități, cîtă inteligență, forță dispune această ființă minunată: omul! Și totuși cîte fărădelegi, crime chiar, au săvîrșit unii oameni! Destui bărbați ori femei nu se gîndesc deloc atunci cînd fac acest important pas — căsătoria. Și-apoi cer desfacerea căsătoriei. Cei mai mulți dintre ei sînt tineri, care, după cîteva luni, cel mult un an, *și-au dat seama* că *nu se potrivesc*, că *nu pot trăi împreună* etc., etc.... N-au gîndit la fel înainte

de căsătorie. De fapt, n-au gîndit deloc! Au ajuns apoi să descopere că un sîn frumos, un șold cu unduiri ademenitoare *nu-ți pot umple întotdeauna viața!* Nici umerii puternici sau chipul de «june prim» al unui bărbat! «Amănunte» care, trăiesc doar prin noutatea lor. Noutate, care, odată consumată, determină căutarea altor «subiecte»! . . . Aceste «investigații», de cele mai multe ori, lasă în urma lor copii! Copii nevinovați, care suferă din cauza neseriozității de care au dat dovadă părinții lor. Pentru că lipsa de seriozitate a fost aceea care i-a determinat — atunci cînd au încheiat o căsătorie — să caute și să aleagă «un trup», *nu un om* . . . Și tot lipsa de seriozitate le-a dat convingerea — mai bine zis i-a amăgit — că banii ar putea înlocui totul . . . Așa s-or fi petrecut lucrurile și cu acest «Bumbici», pentru care adesea soția și copiii lui nu mai însemnau nimic! Și, firește, fără gîndul de a-și destrăma comodul cămin, adulmeca, pe unde putea, senzații de moment! Găsind-o, în drumurile lui, pe proaspăta absolventă a școlii de zece ani, întrezări o senzație tentantă tocmai prin trăsătura ei aproape incestuoasă . . . Fără să stea pe gînduri, smulsese dragostea acestei copile, ai căror ani, nerăbdători, îi stîrneau poate curiozitatea în fața primelor taine ale vieții! În fața primelor secrete ale dragostei! Dar tot ei, anii, *nu i-au putut desluși adevărurile!* Și atunci bărbatul acesta, căruia *omenia* îi era total necunoscută, pentru un capriciu al său, a pîngărit nu numai trupul, ci și sufletul, și mintea, și visele acestei copile! Numai cîteva zile o despărțeau pe Vasilica de noaptea cînd se zbătea între viață și moarte . . . Bărbatul care o trăsese pe drumul desfătărilor lui îi ascunsese faptul că la capătul acestui drum ea și-ar putea găsi și sfîrșitul! Poate pentru el aceasta ar fi fost rezolvarea cea mai comodă . . .“

Doctorul Radu se cutremură la acest gînd sinistru.

„Despre sfîrșitul acesta, de bună seamă, Bumbici nu i-a pomenit nimic Vasilicăi atunci cînd buzele lui o sărutau, o mîngîiau, gîndi mai departe doctorul Radu . . . Și, spre a nu-și dezminți caracterul, în clipele grele a părăsit-o, lăsînd-o să se zbată singură în pericolul pe care el însuși i-l oferise . . . Ba, poate, în momentele acelea critice, el «prelucra» un alt «subiect», tratîndu-l cu aceleași fă-

găduieli: că dacă ea ar vrea să... o va lua de soție... etc., etc., etc... Fără îndoială, la cei treizeci și șase de ani, pentru unul ca el, Vasilica nu era nici primul caz, nici ...“

Aici gîndurile doctorului Radu se întrerupseră brusc.

Liniștea așternută în cabinet era prielnică și zbuciumului Vasilicăi: „Pe cîte femei nu le-a ajutat doamna Lucreția și au scăpat mai ușor, gîndea. Ele, sănătoase ca înainte n-au mai rămas, dar nici una nu a ajuns la spital! Ba încă nici nu au mai rămas grele după aceea!“

Tresări involuntar sub puterea amintirii:

„De nu mă temeam de el... poate... aș fi lăsat copilul... Începuse să miște..., îl simțeam că trăiește...“

Gemu fără să-și dea seama, izbucnind iar în plîns.

Doctorul Radu o auzi și, deschizîndu-și nervos pumnii, se întoarse încet de la fereastră. Se așeză pe scaun. După o scurtă tăcere, cu glas domol, începu să-i vorbească din nou:

— Uite, Vasilica, nu-ți este de nici un folos să mai plîngi. Nici să vorbim despre întîmplări, fapte pe care nu le putem schimba sau îndrepta. Să încercăm să lămurim unele lucruri. Să putem împiedica pe viitor ca asemenea greșeli, asemenea nelegiuiri, să se repete! De data asta ai scăpat cu viață... Dar tot atît de ușor puteai să ți-o pierzi...

— Știu..., îngăimă ea.

— Toți cei din sala de operații s-au luptat pentru viața ta... N-au fost numai simpli doctori și surori medicale în noaptea aceea lîngă tine. Au fost frații și surorile tale! Au termurat pentru tine și s-au bucurat pentru tine...

Doctorul Radu se ridică iarăși și cu pași rari porni prin cameră, adăugînd, ca numai pentru el:

— Am avut și un aliat puternic: tinerețea ta! Am vrea să-ți fim de ajutor și pe mai departe, o asigură, apropiindu-se de ea. Împiedicînd în același timp pe acel sau acea care te-a îmbrîncit spre brațele morții să facă la fel cu alte femei! Și tu va trebui să ne ajuți în munca noastră, convingîndu-le pe prietenele tale, făcîndu-le să înțeleagă că întreruperea sarcinii este o crimă... Copiii trebuie să se nască, să trăiască, să-și bucure părinții! Ai

citit poate pe fața tinerelor mame de aici, din spital, fericirea... Ele te-au privit cu milă, încercînd să te consoleze, crezînd că nu din vina ta ai pierdut copilul!

— Așa e, recunoscu stins Vasilica.

— Dacă ar fi știut adevărul, mamele care își strîngeau copilul la piept te-ar fi privit cu ochi neiertători, te-ar fi ocolit ca pe un răufăcător...

Vasilica plîngea.

Doctorul Radu continuă cu gravitate:

— Pedeapsa acestor femei care cu bună știință își ucid copiii este că mai tîrziu *nu mai pot fi mame!* Și atunci nu le mai ajung lacrimile să-și plîngă durerea și părerea de rău. Dar, din păcate, nu se mai poate îndrepta nimic, în marea majoritate a cazurilor!

Urmă o scurtă tăcere, după care doctorul Radu o întrebă domol:

— Și crezi, fetițo, admițînd că el s-ar fi ținut de cuvînt, că ar fi fost omenește să desparți un tată de copiii lui, de soția lui? De soția lui, căreia, desigur, la timpul potrivit, i-a spus aceleași cuvinte ce te-au încîntat, te-au zăpăcit și pe tine? Ai fi putut fi fericită știind că în spatele acestei „fericiri" sînt trei ființe care suferă, care plîng din cauza ta?

Vasilica se zbuciuma, cu ochii plini de lacrimi:

— ... Îmi spunea că și el suferă..., că e nefericit..., că are și el dreptul la fericire..., murmură într-un tîrziu.

Doctorul Radu o privea tăcut. Se gîndea cît de ușor se lăsase această fată convinsă, impresionată, modelată de vorbele ieftine ale unui bărbat... Respiră adînc.

„Dar, se întrebă, oare să fie numai Vasilica vinovată? Mama ei, oricît de ocupată ar fi fost, nu se gîndise oare că era datoare să-i îndrume primii pași în viață? Stătuse de vorbă cu ea? Știuse să și-o apropie suficient, să-i fie cea mai bună prietenă, confesoare? Înțelesese oare la timp că menirea ei de mamă *nu se încheiase în ziua în care o născuse?* Că era datoare să continue cu grija și educația fiicei sale...? ... Și, dacă instinctul matern nu fusese destul de puternic, de abil, *era datoria cadrelor pedagogice să îl suplinească*, să intervină. Trecerea de

la copilărie la adolescență se face pe un teren delicat, dificil, atît psihic, cît și fizic. Dezvoltarea trupului, transformările copilului trezesc întrebări, nedumeriri... Se așteaptă răspunsuri, explicații. Dacă această perioadă îl găsește pe copil singur, fără nimeni în jurul lui care să aibă timp de el, de nedumeririle lui, copilul devine tăcut, se izolează, căutînd singur miracolul care să-l lămurească ce se întîmplă cu el... Căci se simte speriat de tot ce nu înțelege... De acest moment critic profită răufăcătorii... Aici ar trebui să intervină cadrele pedagogice, care nu se cade să se mărginească la predarea programei analitice, ci au datoria să-i și educe pe copii, să dăltuiască viitorii oameni, oameni adevărați, integri. Profesorii trebuie să fie pentru copii un reazem puternic, de neclintit... Ajutîndu-i să discearnă binele de rău... Ei, pedagogii, trebuie să-i ajute să judece, să deosebească cele două noțiuni, să opteze pentru bine... De multă înțelepciune au nevoie acești „meșteri" de caractere! De multă înțelegere, îngăduință, răbdare, în fața acestui aluat crud, care, de multe ori, se lasă mai greu modelat, șlefuit și îndreptat... Dar cine ar putea exprima satisfacția dascălilor atunci cînd văd cum, de sub mîinile lor, de sub mîngîierile sau strunirile lor, din omuleții de ieri s-au născut — parcă a doua oară — oamenii de azi, comuniștii..."

— Spune-mi, Vasilica, reluă după un timp, calm, cu blîndețe, cine ți-a întrerupt sarcina?

Tînăra se foia neliniștită pe scaun. Și tăcea.

Doctorul repetă întrebarea cu glas înăsprit:

— Vasilica, cine ți-a întrerupt sarcina? Înțelege, tot va trebui să vorbești pînă în cele din urmă, la tribunal!

— La... tribunal? bîigui ea, speriată.

— Desigur! Faptele acestea acolo duc!

— Și... la închisoare, murmură ea, tot mai înspăimîntată.

— Ți-ai ucis copilul! conchise neiertător, sec, doctorul Radu, și reveni lîngă fereastră, prin care o palidă rază de soare își căuta loc.

În încăpere se auzeau doar suspinele scurte ale fetei, care plîngea încet, și zgomotul ușor al scaunului, pe care

ea nu-și mai găsea locul. După un timp, glasul ei, șovăitor, stins, îndrăzni:

— Domnule doctor...

— Te ascult, răspunse doctorul Radu, rămînînd mai departe cu privirea pierdută pe fereastră.

— Scăpați-mă măcar de bătaie, se rugă plîngînd Vasilica.

— Te-a bătut cineva? se întoarse revoltat doctorul Radu.

Fata dădu afirmativ din cap.

— Înainte de..., preciză cu greutate. Că eu mă temeam de cuțit... și n-am vrut..., dar el...

— Cine e? insistă doctorul.

Adunîndu-și cu greu cuvintele, speriată de cele ce ar mai putea urma, Vasilica se hotărî totuși să vorbească, să spună tot.

Doctorul acesta care o scăpase de la moarte părea un om bun... Se făcea să se încreadă în el. Ce-o fi o fi! Mai rău decît a fost nu putea fi! Așa că...

— Pe mine..., fiindcă e mai ieftin..., m-a lucrat fiică-sa, începu timid Vasilica, neridicîndu-și privirea din pămînt.

— „Te-a lucrat"! Bine spus! izbucni înfundat doctorul.

Făcu nervos cîțiva pași prin încăpere, amintindu-și cum fusese adusă în noaptea aceea de mașina *Salvării.*

— Cum o cheamă? întrebă, precipitat.

— Lucreția lui Dîcu... Maică-sa... e Doamna Victoria Totoi.

Doctorul Radu se întoarse la birou. Își notă în agendă cele două nume.

În scurta tăcere care urmă își alcătui un plan, diferit de cel pe care îl gîndise dimineața. Se adresă fetei cu glas liniștit:

— Mîine ți se va face ieșirea. Vei pleca așa cum ai venit, cu mașina *Salvării.* Și..., pentru că mîine e sîmbătă, socoti doctorul Radu, voi veni și eu la Tîncăbești. Pînă nu sosesc eu nu vorbești cu nimeni nimic! Ne-am înțeles?

— Da, domnule doctor, încuviință Vasilica. Dar...

— Fii liniștită, vom căuta să facem cum e mai bine! mai spuse doctorul, mergînd cu ea pînă la ușă.

Se întoarse apoi încet și se așeză în fotoliul de lîngă birou. Își aprinse o țigară.

„A cîta oare pe ziua de azi? se întrebă. Ce bună ar fi fost și o cafea acum".

— Să mergem deci la tovarășul Bumbici!

Deschise portiera din față, poftindu-l în mașină pe șeful postului de miliție din localitate. Vasilicăi îi deschise portiera din spate.

Se strecurară încet, cu multă grijă, printre copiii ce înțeseau drumul, asurzindu-i cu țipetele de încîntare cu care întîmpinară mașina.

La poarta unei case — mai răsărită între celelalte — opriră. Cei doi bărbați coborîră. Vasilica se făcu mică de tot. Deschizînd portiera, doctorul Radu îi ceru:

— Haide, Vasilica, trebuie să vii cu noi.

Șeful de post o luă înainte. Cîinele dădu de veste gazdelor că în curte intraseră oameni străini. O femeie plinuță le deschise grăbită ușa.

Cînd dădu cu ochii de Vasilica, alături de șeful de post și de un bărbat înalt, necunoscut, un fior rece i se strecură în suflet. Îngăimă încurcată cîteva cuvinte, poftindu-i în casă.

Răspunzîndu-i la bineţe, aceștia intrară în locuinţa cu odăi frumos mobilate. De-a lungul pereților atîrnau niște tapete subțiri, „păretari" lucrați în motive naționale. Cu aceeași lucrătură în cruce era făcută fața de masă, bordisită cu ciucuri grei, pufoși. Pe peretele din fața ușii ce da în cameră se afla un tablou cu ramă groasă, aurie. O reproducere în cărbune — probabil după o fotografie mică —, obicei împămîntenit pe aici: stăpînii casei, în ziua cununiei: mire și mireasă cu cincisprezece-șaisprezece ani în urmă!

„Artistul" care prelucrase fotografia avusese grijă să împodobească mireasa cu voal alb, cercei, flori de lămîiță, chiar dacă pe atunci ea nu avusese toate acestea.

Mirele, țanțoș, în cămașă cu guler tare și cu papion, își lipea drăgăstos tîmpla de obrazul miresei . . . Atunci . . . !

Pe ușa ce dădea în curte năvăliră doi copii, ce se ascunseră rușinoși în spatele mamei. Două perechi de ochi mirați, iscoditori. Copiii soților Bumbici.

Așa cum presupusese doctorul Radu, între treisprezece și cincisprezece ani. Fata, mai răsărită, mai vioaie. Băiatul, mai mic, se făcu nevăzut după maică-sa.

„Colegi de școală ai Vasilicăi, poate", gîndi doctorul Radu.

— Cu tovarășul Bumbici am avea treabă, începu șeful postului de miliție.

— To'ma' se sculă, îl scuză nevasta lui. Mă duc să-i spui că-l căutați.

Se întoarse să plece în camera alăturată, dar pe ușă intrase deja Bumbici. Doctorul Radu îl privi cu nerăbdare. Era un bărbat înalt, zdravăn, cu umeri puternici, lați. Mișcările mari, gesturile lui largi trădau omul fudul, sigur de el, ce putea merge cu obrăznicia pînă la violență. Se trăda în el omul obișnuit să mănînce bine, să trăiască bine. Tip sanguin, cu obrajii rumeni, buzele pline, cărnoase. Pungile de sub ochi îi mărturiseau slăbiciunea în fața „sticluței". Purta un costum de stofă cafenie, încă nou, al cărui nasture — singurul încheiat din cei trei — povestea că stăpînul lui se împlinise binișor de cînd îl încheiase prima oară . . . Bumbici se știa și se simțea tare. Stăpîn pe el. Și pe ai lui. Și pe orice credea el că poate și se cade să fie al lui!

Lucirea din ochii-i sticloși cînd îi descoperi pe șeful de post și pe Vasilica, pe care el o știa la spital, îi aminti doctorului Radu de căutătura încolțită a lupului, căruia primul glonte ce îl lovise nu îi răpusese și suflarea.

Buzele pline ale lui Bumbici se încrețiră nervos. Își regăsi însă iute zîmbetul și cu multă jovialitate se adresă oaspeților neașteptați:

— Bine ați venit la noi! Poftiți și luați loc! Cu ce vă putem fi de folos?

Crispările din colțul buzelor, care își făceau loc printre zîmbetele „comandate", îi dezvăluiau teama ce i-o insuflau acești trei oameni, care, cu siguranță, nu-i puteau aduce vești bune. Făcu un semn nevesti-sii să aducă „ceva pe masă".

Încerca să cîștige timp, pentru a-și putea alcătui un plan de apărare. Fiindcă simțea că *acum* numai asta ar mai putea face: să se apere! Să nege! Să mintă! Să nu recunoască nimic! Dar... cum?

„Vom vedea", gîndi, cu insolența omului care trece peste orice.

— Marcelo, ia adu-ne niște țuică și cîte ceva lîngă ea! Să ne așezăm în jurul mesei! Așa ne vine mai la îndemînă să stăm de vorbă!

Doctorul Radu rămase neclintit. Șeful postului de miliție își drese glasul și începu cu vădită reținere:

— Tovarășe Bumbici, trebuie să-ți aduc la cunoștință...

Doctorul Radu îl întrerupse:

— Ar fi de dorit să plece copiii... la joacă. Avem de vorbit doar cu părinții.

— Hai, lăsați-ne, copii! Petrică, Ionela, ieșiți în curte! îi îndemnă femeia, care nu apucase încă să urmeze îndemnul soțului.

Copiii salutară și părăsiră odaia.

Cu aceeași gravitate, șeful de post continuă:

— Tovarășe Bumbici, ar fi mai bine dacă ai veni dumneata la mine, la post...

Brusc, pe fața lui Bumbici, zîmbetul se transformă în rînjet. Pricepu ce însemna invitația aceasta. În sinea lui nu admitea să nu poată ieși din neplăcuta situație.

Deși crispat, Bumbici își regăsi pînă la urmă zîmbetul, zîmbetul lui, și privi spre cei doi bărbați mirat, bravînd „surpriza", ca omul ce se știa „nepătat".

— De bună seamă! Viu, de ce să nu viu?! Vom lămuri acolo lucrurile! spuse aparent liniștit.

— Lucrurile sînt clare! Nu mai trebuie lămurite! Cei în drept vor lua doar măsurile cuvenite! precizează doctorul Radu. Soției dumitale ar fi bine să-i spui, să știe, că o bucată de vreme nu te vei mai întoarce acasă!

— Știu... știam... că odată se va întîmpla și asta..., murmură femeia cu glasul stins, coborîndu-și privirea înlăcrimată în podea.

— Ce știai? strigă Bumbici, scuturîndu-i cu violență brațul. Ce știai? o mai zgîlțîi el încă o dată, la fel de puternic.

— Pasămite, interveni liniștit doctorul Radu, știa că toate se plătesc în lumea asta!

Un zîmbet slab licări brusc în ochii lui Bumbici.

„Ei... chiar și așa... ne-om înțelege...", gîndi.

Se agăță de cuvintele doctorului, răstălmăcindu-le, și găsi în ele o iluzorie portiță de scăpare. Cu mai multă încredere în „iscusința" lui, îi pofti pe cei doi bărbați s-o ia înainte.

— După dumneavoastră! După...!

Întorcîndu-se spre nevastă-sa, ai cărei ochi se umpluseră de lacrimi, îi spuse cu glasul potolit, scăzut:

— Cu plînsul... lasă... nu te grăbi încă! Vezi mai bine... de trimite la *Post*... ceva...

Odată urcați în mașină, Bumbici constată cu neplăcere că nu se îndreptau de fapt spre postul de miliție, ci o luară spre dreapta, oprindu-se în fața casei Lucreției lui Dîcu. Casă nouă, ca majoritatea celor din comună, zugrăvită într-o culoare vernil, stropită cu micașist. Zugrăveală ce părea încă proaspătă. Gardul, ca și al vecinilor, era construit din plăci de beton prelucrat, frumos ornamentat.

Aproape toate casele ridicate în ultima vreme aveau aceeași arhitectură, aceeași împărțire a camerelor, aceeași mică verandă închisă cu geamuri de sticlă, aceeași intrare. Casele păreau încăpătoare, luminoase, cu geamuri mari, cochete, cu nelipsita grădiniță de flori din fața intrării. Stîlpii electrici izgoniseră de mult lămpile de petrol, iar antenele de televizor se instalaseră aproape pe fiecare acoperiș.

Clădirile îngrijite, curate, dovedeau că spiritul gospodăresc era ținut la loc de cinste în comună.

Era sîmbătă după-amiază. Numai copiii se fugăreau prin curte. Două femei și un bărbat ședeau pe banca din veranda casei.

Oprirea în fața casei lor a unei mașini cu număr de București, din care coborîră Bumbici, șeful de post, Vasilica și un bărbat străin, necunoscut, îi neliniști.

Bărbatul, om cam la patruzeci de ani, îndesat, cu fața oacheșă, mustățile tunse scurt, cînd îi văzu pe noii veniți îndreptîndu-se spre poartă, se ridică de pe bancă să-i întîmpine.

— Bună ziua, spuse el, coborînd cele patru trepte din fața intrării în casă. Poftiți! Poftiți, intrați! Ce veste-poveste vă aduce la noi?

— Bună ziua, îi răspunseră la bineţe noii sosiți.

— Păi . . . să intrăm în casă, fu de părere șeful de post. Om vorbi și-ți afla, urmă el enigmatic.

— Cu plăcere! Poftiți, intrați! îi îmbie iarăşi gazda, deşi nu se aştepta la nimic plăcut dintr-o asemenea vizită.

Urcară treptele și intrară în casă. Cele două femei, una ceva mai în vîrstă, îi urmară.

„Victoria Totoi, gîndi doctorul. Iar cea mai tînără, desigur, fiică-sa! «Specialistele!»“, se încruntă involuntar.

Cei trei copii, cam între cinci și nouă ani, se strecurară în fugă în spatele femeilor.

— Luați copiii și treceți dincolo! Lăsaţi-ne singuri, li se adresă femeilor, bărbatul. Avem de vorbit, mai spuse el, arătînd cu mîna către oaspeți.

— Nu, interveni doctorul Radu. Dimpotrivă! „Doamnele“ trebuie să rămînă cu noi!

Apoi, mîngîind ușor creștetul celui mai mic dintre copii, îl întrebă cu vorba domoală:

— Ție, mărunțelule, cum îți zice?

— Ște-fan! silabisi copilul cu importanţă.

— Frumos nume ai! Ia, prinde-ți tu frații de mînă și zbughiți-o-n ogradă, ca să mai trageți un rînd de joacă! îi îndemnă.

— Bine! încuviință apăsat micuțul şi, încîntat de misiunea ce i se încredințase, se conformă întocmai.

După ce ieșiră copiii, gazdele îi poftiră pe cei veniți în camera alăturată, îndemnîndu-i să se aşeze în jurul mesei.

„Frumos și vechi obicei, gîndi doctorul Radu. Nepotrivit însă în situația aceasta“.

Mulțumi pentru omenia deprinderii moștenite, dar nu se așeză nici măcar pe scaun.

Lucreția lui Dîcu rămase plăcut surprinsă de blîndețea vorbelor cu care acest bărbat străin i se adresase copilului. Întrezări posibilă o blîndețe asemănătoare și în legătură cu „problema ocupației“ ei. Căci, de bună seamă, numai în legătură cu „specialitatea“ ei — a ei și a maică-sii — avea loc această „vizită“.

Schiță intenția de a pleca spre a aduce ceva pe masă, dar doctorul Radu o opri:

— Rămîi te rog, tovarășă Lucreția. Vom începe chiar cu dumneata!

— Cu mine? întrebă ea cu un ușor tremur în glas.

— Da, cu dumneata. Și te sfătuiesc — în interesul dumitale în primul rînd — să nu negi fapte pe care *nu în fața mea* va trebui să le recunoști. Există foruri competente, superioare, care te vor ancheta. Eu îți cer, atît dumitale, cît și mamei dumitale, să aduceți și să predați tovarășului șef de post toate „instrumentele" cu care efectuați întreruperile de sarcină.

Cîteva clipe de tăcere le făcură pe amîndouă să creadă că minciuna nu le va fi de folos. Totuși...

— Da' eu... noi... nu făceam nimic... nimănui... Le dădeam... doar sfaturi... fierturi..., încercă bătrîna să se disculpe, crezînd că ar putea scăpa astfel.

— Să nu facem risipă de timp zadarnic! Aduceți obiectele acelea! Toate! rosti categoric doctorul Radu.

Femeile, speriate, ieșiră pe ușă.

Soțul Lucreției încercă timid:

— Tovarășe judecător...

— Doctor! îi tăie vorba doctorul Radu.

— Tovarășe doctor...

„Deci nu e nici măcar judecător..., atunci să încercăm cu mai mult curaj", gîndi repede și începu mai îndrăzneț:

— Tovarășe doctor,... n-o luați așa tare... Știți dumneavoastră,... la noi... nu e ca la dumneavoastră la oraș... Știți cum e la țară... femeile se mai ajută între ele... așa-s femeile... cum pot... cît știu...

Doctorul Radu nici nu se clintea.

„Greu de înțeles cu doctorul ăsta", gîndi omul.

— Eu... unul... n-am știut... că este un lucru... chiar atît... de grav..., căută pînă la urmă să se dezvinovățească.

Privirea aspră pe care i-o întoarse doctorul Radu îl grăbi să mai încerce să se apere.

— Eu... de dimineață sînt pe cîmp... la lucru... nu prea știu... cu ce se îndeletnicește nevastă-mea...

— Știe tot satul! Și încă vreo cîteva sate din jur! îi curmă doctorul vorbele, disprețuitor. Amîndouă „lucrează“ aici, în casă!

Bărbatul Lucreției tăcu. Înțelese că nu mai era nimic de făcut.

Între timp cele două femei se întoarseră, purtînd fiecare cîte o cutie în brațe.

„Fiecare dispune de «trusă medicală personală». Meșteșugul a fost transmis din mamă în fiică“, constată în gînd doctorul Radu.

— Răsturnați cutiile pe masă! le spuse și apoi se adresă șefului de post: Dumneavoastră notați tot ce vă predau! Completați procesul-verbal în două exemplare. Unul va rămîne la mine.

Îngrozit la vederea „uneltelor“ folosite de aceste femei, încerca o identificare, căutînd o nomenclatură pentru feluritele andrele, fusuri, croșete imense, cîrlige etc . . .

„Nimeni n-ar bănui, gîndi involuntar, că mîinile acestor femei, în loc să legene copii, să-i mîngîie, săvîrșeau adevărate măceluri . . . Au nenorocit, au distrus sănătatea atîtor femei!“ . . .

Privi pe fereastra ce da în curte. Ar fi vrut să-și poată potoli astfel unda de mînie, ce simțea că-l năpădește. Respiră adînc, supraveghindu-și ritmul răsuflării. Își rătăci privirile prin curte, unde se legăna un cîrd de rațe și se fugăreau niște puicuțe. În fundul curții, într-o baltă scăzută, se bălăcea un porc.

Fără să se întoarcă de la fereastră, doctorul spuse:

— De Anul Nou . . . porcul va fi numai bun de tăiat!

— Da-a-a-a! încuviință bărbatul mustăcios. Va ajunge sigur de o sută șaptezeci—o sută nouăzeci de kilograme.

— Îl va înjunghia soacra . . . sau nevasta dumitale . . .?

— Vai de sufletul nostru! se lepădă înfiorată de acest gînd Lucreția. Cum să-l putem înjunghia noi?

— De ce să *nu puteți*? întrebă aparent liniștit doctorul, privind în continuare în curte.

Doar mîinile aduse la spate, ale căror degete se încleștau nervos, îi trădau revolta.

— Dumnezeule mare! se închina femeia. Asta-i treabă de măcelar! Cum o să putem înfige jungherul în carnea bietului animal?

— Dar în carnea femeilor puteți? În trup omenesc cum *înfigeți* fiarele acestea, măcelărindu-l? tună vocea doctorului Radu, care se întoarse furios spre ele.

Vorbele lui plesniră pereții camerei, biciuind urechile vinovaților cu acuzarea tăioasă ce le-o azvîrlise.

„Va trebui să luptăm — gîndi doctorul — ca toți oamenii să-și formeze acel simț, acea conștiință socială și, odată cu ea, simțămîntul datoriei împlinite. Înțelegerea obligativității ei! Pînă atunci... să îndreptăm ce se mai poate îndrepta".

— Preluați toate... obiectele acestea..., i se adresă șefului de post, și le predați cu proces-verbal judecătoriei din raza teritorială în care s-au comis întreruperile de sarcină. Comuna dumneavoastră ține de Judecătoria din Buftea.

— Întocmai! întări șeful postului de miliție.

Nu ai dreptul să hotărăști dumneata așa ceva! ripostă, revoltat, Bumbici.

— Cine ne învinuiește pe noi? săriră și femeile.

— Ce mărturii aveți împotriva noastră?

— Ce, trebuie să răspund eu pentru... tîrfa asta?! se mînie Bumbici. A întins-o tot satul!

— Minți! Minți! Am fost fată mare pînă m-ai siluit tu! strigă Vasilica, izbucnind în plîns. De ce mă năpăstuiești și în fața oamenilor ăstora? Nu m-ai nenorocit îndeajuns?

— Destul! interveni energic doctorul. Aveți răbdare pînă ce procesul va fi judecat și veți afla din hotărîrea tribunalului ce vină aveți, precum și ce dovezi există împotriva fiecăruia dintre dumneavoastră.

— Putem pleca? întrebă șeful de post, privind spre doctorul Radu.

Bumbici rumega în gînd felurite planuri de „acțiune". Nu putea accepta în ruptul capului această „încheiere". Trebuia să mai încerce! *Trebuia!* Se apropie de doctorul Radu și, încet, îi strecură la ureche:

— Tovarășe doctor..., spuneați parcă mai înainte.. că... totul se... *plătește*... în lumea asta... Eu aș *plăti... oricît!*

Doctorul Radu ridică privirea spre el.

Era și dispreț, și milă în privirea lui. Dar mai ales dezgust.

În mintea lui Bumbici toți oamenii erau mîrșavi, ticăloși ca și el. Supuși unui mare și singur stăpîn: Banul! Cu care se poate deschide orice ușă. În fața căruia se rup toate lanțurile! Pentru el nu existau corectitudinea, cinstea...

Faptul că încerca acum să „ungă osia" era încă o dovadă că nu înțelegea nimic din suflul înnoitor ce cuprinsese mintea omului nou, de azi.

„E mai bine' așa, gîndi doctorul, chiar pentru copiii lui! Sigur, vor avea învățăminte de tras din greșelile tatălui".

Îl privi un timp fără să-i răspundă. Apoi îl întrebă:

— Crezi că-ți mai lipsesc vreo cîteva aliniate din vreun alt articol al Codului Penal? Ți se pare prea mică pedeapsa pe care ai dobîndit-o pînă acum?... Să plecăm! se adresă apoi șefului de post.

Rămas numai cu Vasilica, doctorul Radu se îndreptă cu mașina spre casa acesteia. Neliniștită, fata își frămînta mîinile.

— Și... cu mine... Cu mine ce va fi? îl întrebă pînă la urmă.

Doctorul, care în după-amiaza aceea trăise cîteva ceasuri într-o tensiune apropiată aceleia din sălile de operații, se simțea obosit. Găsi totuși rezerva de liniște cu care să împrăștie spaima de care era stăpînită Vasilica:

— Mi se pare că ți-am mai spus o dată că ai un aliat puternic, un prieten bun... Și fiindcă fata ridică privirea plînsă, nedumerită spre el, continuă: Tinerețea ta! Deși te-ai purtat rău cu ea, te iartă... Și, în loc să te țină pedepsită lîngă ceilalți, te va duce într-un loc de unde, la reîntoarcere, vei stăpîni și o meserie.

— La... casa de corecție?

— Da! Ce-ai vrea să înveți? Te-ai gîndit?

— Eu? . . . da . . . cred . . . Croitoria!

— Totul depinde de tine! De purtarea ta. De felul cum vei dovedi și-ți vei convinge superiorii, meșterii de acolo, că-ți recunoști greșeala. Și că, deși ai greșit, ești o fată bună, care meriți încrederea oamenilor.

Vasilica izbucni în plîns.

— Domnule doctor,. . . sînteți un om foarte bun! Cum să vă mulțumesc pentru tot ce-ați făcut pentru mine? îngînă printre lacrimi și, aplecîndu-se, încercă să-i sărute mîna doctorului.

Doctorul își retrase grăbit mîna.

— Dar, dacă vrei să-mi faci cu adevărat o bucurie, după ce te vei căsători cu un băiat bun, *da, da, te vei căsători* — repetă el, deoarece Vasilica scuturase capul, negînd acest lucru —, să vii cu soțul tău pe la mine, pe la spital, cînd veți avea primul copil. Ne-am înțeles?

— O să vin . . . , o să venim . . . , precizâ ea cu o umbră de lumină în ochi.

Cînd văzu mașina oprită în fața casei, mama Vasilicăi se grăbi să le iasă în întîmpinare. Vasilica coborî.

— Ai grijă de fată, o sfătui doctorul cu blîndețe pe mamă. Are multă nevoie de ajutorul dumitale acum!

— Vă făgăduiesc că o să am, domnule doctor! îl asigură femeia, plîngînd. Vă mulțumim frumos, mai adăugă. Dumnezeu să vă răsplătească!

— Rămîneți cu bine! le spuse doctorul, și plecă.

Casele începuseră să se piardă în întunericul nopții. Aprinse farurile și porni spre București.

Dar despre toate acestea Silvia nu știa nimic!

Mașina se opri.

Silvia se trezi din amintiri. Cîteva secunde îi fu greu să stabilească unde se afla. Auzind glasul Liei și al lui Adrian, se dezmetici. Se găsea în drum spre casă, după masa sărbătorească de la restaurant, oferită de doctorul Radu.

— Bravo, doctore! Ne-ai adus repede și bine! exclamă Adrian.

— Mulțumesc, Dan! Abia aștept să mă culc! spuse

Lia, abia înăbușindu-și un căscat, în timp ce cobora. Sînt și puțin amețită!

— Somn ușor, la revedere! își luară Silvia și Dan rămas bun de la ei.

În timp ce intrară în casă, Lia își întrebă soțul:

— Crezi că o duce la ea sau la el acasă?

Adrian îi aruncă o privire plictisită.

— Și tu crezi că . . . ?

— Eu cred că o duce la el! îl asigură Lia.

— Somnul nu va fi mai dulce sau mai puțin dulce în funcție de adresa la care va dormi Silvia în noaptea aceasta! remarcă, obosit, Adrian.

— În fond ai dreptate! Parcă mai are vreo importanță „adresa"! De dormit, mă îndoiesc însă că vor dormi! adăugă cu haz, dar fără maliției Lia. De fapt, ce este între ei? se interesă curioasă.

— Nu știu, dragă! răspunse plictisit Adrian și intră în baie.

Lia îl urmă, așteptînd răspunsul la întrebare.

— Nu știu, dragă! repetă Adrian. Simțind însă că nu va scăpa fără răspuns, adăugă: Silvia Sinescu este medicul anestezist cu care operează chirurgul Radu. E bine pregătită și foarte conștiincioasă . . .

— E și foarte frumușică! Dar . . . altceva? întrebă Lia, la fel de nerăbdătoare.

Adrian își cunoștea consoarta. Nu se va lăsa pînă ce nu va „recolta" cîteva „date biografice", cum le spunea ea. Așa că Adrian, ca să isprăvească mai repede cu această „formalitate", mormăi:

— De fapt, știam că Doru Catrinescu ar fi vrut să se însoare cu ea. Aproape doi ani au fost împreună.

— Și de ce nu s-au căsătorit?

Disperat, Adrian o luă cu blîndețe:

— Liuțo, ție nu ți-e somn?

— Ba da! Dar de ce nu s-au căsătorit?

Văzînd că n-o scoate la capăt, adăugă morocănos:

— Doru spunea, pe jumătate serios, pe jumătate în glumă, că Silvia nu-l vrea! Cît adevăr o fi în gluma asta a lui nu știu . . .

— De ce să nu-l vrea? Doru e un băiat drăguț!

— Nu de preferințele *tale* vorbeam, draga mea! Ci de ale Silviei!

— Și?

— Cum și?

— Și . . . mai departe?

— Și . . . de cîteva luni nu-i mai văd împreună! Mi-amintesc parcă . . . , dar se opri blestemîndu-și vorbele de care va agăța Lia o altă întrebare.

— Ei, ce-ți amintești? nu-l iertă Lia.

— Nimic! La ora asta nu-mi amintesc nici ce zi e mîine!

— Duminică! îl ajută ea repede, ca să nu piardă timpul. Și, fiindcă Adrian începu să se încrunte, Lia îl rugă: Hai, te roagă Liuța ta . . . E ultima întrebare: Ce-ți amintești?

— Că de la o vreme l-am văzut cam des în tovărășia altei doctorițe, răspunse plictisit Adrian.

— Cu cine?

— Gata! Ai spus că a fost ultima întrebare!

— Dar asta ține tot de ultima întrebare, insistă Lia.

— Poftim: cu Rodica Manea! Și acum gata, mă duc să mă culc! anunță hotărît și, vîrîndu-se în pat, își trase plapuma peste cap.

— Ah, bărbații ăștia! dădu din cap Lia în semn de dezaprobare pentru preferințele doctorului Catrinescu și fugi apoi repede în pat, lîngă Adrian, iscodindu-l însă în continuare: Și Silvia cu cine e? Ei, nu te mai preface că dormi!

Dar de la Adrian nu mai scoase nici un cuvînt.

Lia era și ea obosită. Adormi, compătimind-o pe Silvia.

— Și acum, spuse doctorul Radu în timp ce întorcea mașina, spre Piața Chibrit!

Silvia se miră în sinea sa că el nu îi uitase adresa, dar se lăsă legănată de sunetul surd al motorului, de balansul aproape nesimțit al mașinii, cufundîndu-se în tăcere.

— Ți-e rău? se impacientă Dan la un moment dat.

— Nu, mi-e bine! șopti Silvia.

Mașina se strecura ușor prin cartierul acesta care abia

își zidea actul de naștere. După un timp, Dan rupse din nou tăcerea:

— Peste cîțiva ani nu vom mai recunoaște locurile acestea. E un șantier imens! Va fi un adevărat oraș!

Într-adevăr. Peste tot, unde vedeai cu ochii, construcții noi, unele terminate, altele în lucru.

— Cînd totul va fi gata . . ., vorbi Silvia.

— Poate vei locui chiar într-unul din blocurile astea . . .

— Nu! Asta nu cred!

— De ce?

Silvia nu-i răspunse. Simți că Dan întorsese capul spre ea și o privea, așteptîndu-i răspunsul care nu mai venea.

În curînd, Silvia recunoscu străzile cartierului în care se născuse și care îi era atît de drag. Ori de cîte ori îl părăsea, în concedii, i se făcea dor de el. Îi erau dragi și zidurile noi, care crescuseră împreună cu ea. Viața lor era și viața ei.

O smucitură ușoară a mașinii o smulse din gînduri.

— Am ajuns! spuse Dan.

— Da-a-a . . ., am ajuns! murmură Silvia.

Dan coborî din mașină și trecu repede să o ajute și pe ea să coboare.

— Știi . . . de ce ți-am spus că nu voi locui în blocurile acelea? reluă Silvia discuția.

Dan ridică sprîncenele a nedumerire.

— Pentru că, precizează Silvia, micul apartament în care locuiesc acum, este proprietatea mea!

— Aaaa, felicitări! Calităților dumitale pe care le știam le voi mai adăuga una, pe care n-o știam!

De data asta mirarea se așternu pe fața Silviei.

— Care? se interesă ea.

— Aceea de proprietar de bunuri pămîntene! o lămuri el glumind.

Rîseră amîndoi.

— Da, sînt de trei luni „proprietar"! Și încă n-am băut pentru această nouă „calitate" a mea!

Mai încet, mai cu teamă că ar putea fi refuzată, Silvia continuă:

— Nu vrei să-mi vizitezi apartamentul, să ciocnim un pahar pentru acest lucru?

Dan nu se aștepta la o invitație. Își aminti de dimineața de la spital, de acum... da, era mult de atunci, parcă... de anul trecut. Privi mîna întinsă care îl îndemna să intre în bloc. Observă în palma Silviei o linie subțire, care-i aminti de micul accident din excursia de astă-vară. Îi luă mîna și, privind-o atent, își aminti că după mica intervenție au avut un schimb de cuvinte în care Silvia nu se sfiise să-i pomenească de dragostea ce i-o purta. Nici pînă atunci, nici de atunci încolo, deși la spital se vedeau aproape zilnic — opera tot cu ea ca medic anestezist —, nimic din atitudinea, din comportarea ei nu ar fi dat de bănuit că între ei ar putea exista și alt fel de discuții decît strict profesionale. Îi dădu însă alt răspuns decît cel așteptat de ea:

— Oare cum ar tălmăci un chiromancier linia subțire din această palmă frumoasă? Sau poate aș fi mai indicat eu să-i spun ce trăsături de caracter am descoperit în dimineața cînd am încrustat aici această linie?

Silvia, care nu se gîndea să accepte un refuz din partea lui, continuă șăgalnic, arătînd spre ușa blocului:

— Cred că ar observa că linia aceasta seamănă cu o săgeată, care indică direcția: „înspre acolo"!

Ridică apoi ochii mari, albaștri, spre el, ca și cum i-ar fi putut transmite astfel dorința, voința sa fermă.

Dan o privi atent. Frumoasă, inteligentă, apreciată ca medic, curtată ca femeie. Oare ajunsă în brațele lui, pe care le aștepta, le dorea, nu va căuta apoi alte îmbrățișări? Sau poate greșea judecînd-o astfel...

Îi întoarse palma și-i cercetă ceasul.

— Unu și un sfert, rosti Silvia în locul lui.

— Nu e tîrziu? întrebă.

— E devreme, răspunse ea, zîmbind.

Dan rîse încet, îi sărută cicatricea din palmă și se întoarse să închidă mașina.

„De ce se stricase oare prietenia dintre Doru și Silvia? gîndi fără voie. Oare nu cumva Silvia urmărește să-i stîrnească lui Doru gelozia cu ajutorul meu?"

Gîndul acesta îl indispuse. Prezența Silviei era însă prea copleșitoare pentru el. Nu avea puterea să o refuze. Intrară în bloc. Liftul îi conduse la etajul al șaselea.

Silvia își simțea inima în piept bătîndu-i zgomotos.

Nu-i putea înăbuși, deși ar fi vrut, zbaterea. Niciodată nu i se păruse cabina mai mică, mai neîncăpătoare! Ar fi vrut să spună ceva, să nu-și mai audă bătăile inimii, dar îi era teamă de tremurul penibil al glasului. Abia așteptase oprirea liftului, să poată ieși cît mai repede pe culoar, unde inima nu i se mai putea auzi atit de puternic. Căută cheile, deschise ușa și se întoarse spre Dan să-l poftească în apartament.

— Ai consultat vreodată un cardiolog? o întrebă el cu seriozitate.

— Nu, dar nu am nimic, răspunse ea, roșind. Adică nu am vreo afecțiune care să pretindă tratamentul unui medic cardiolog.

Dan tăcu. Silvia deschise larg ușa.

— Fii binevenit în casa mea! îi ură veselă.

Dan păși în vestiar, de unde îl priveau drept în față ochii negri și mirați ai țărăncuței cu basma roșie a lui Grigorescu. O reproducere după „Cap de fetiță".

— Inspirată idee să-l așezi la intrare, observă Dan.

Silvia deschise ușa următoare și intrară într-un salonaș. Plăcut surprins, Dan exclamă:

— Foarte frumos! Și ușa aceea unde duce?

— În dormitor, răspunse Silvia, deschizînd-o și lăsînd-o astfel. După dormitor e baia. Ușa aceea din stînga salonașului dă în bucătărie... Urmează cămara, o boxă, un oficiu, care ar putea fi și cameră de serviciu...

— Într-adevăr, proprietatea, ca și proprietara, trebuie sărbătorite! Ai cu ce te mîndri: e foarte spațios! Fantezia dumitale i-a dat multă prospețime, mult bun gust. De fapt, așa mi-aș fi imaginat cuibul dumitale!

Silvia înclină tulburată din cap, în semn de mulțumire.

— Te rog instalează-te comod, „ca la mine acasă"! Într-un fotoliu sau pe canapea, unde vrei, îl invită, încă emoționată. Pînă aduc paharele și „Cotnariul"! Optezi pentru el sau...

— Desigur, îți împărtășesc preferința!

Silvia scoase din frigider o sticlă cu vin și spuse cu importanță:

— Să știi că peste vechimea lui din cramă mai trebuie adăugat anul de cînd se află la mine în frigider!...

După o masă așa bogată ca aceea de la care venim, continuă, în timp ce așeza paharele, nu cred că ar fi cazul să mai ofer ceva...

— Nu, nu! Pentru mine în nici un caz! sări Dan, aproape speriat de o asemenea idee.

— Poate niște alune..., propuse totuși Silvia și plecă în bucătărie, de unde aduse o cupă cu alune prăjite și un tirbușon, pe care i-l întinse lui Dan.

— Și acum, domnule doctor, o „incizie" și „extrageți" dopul, zise rîzînd. Oare și în alte încăperi decît în sala de operație continuați să fiți „specialist"?

— Și cine mi-ar aprecia eventuala dovadă de „specialist"? întrebă rîzînd Dan. Deocamdată, mărturisi repede, privind băutura aurie, uleioasă, al cărei buchet începuse să se răspîndească în încăpere, încep să mă tem de el!

Ridică paharul, aspiră parfumul vinului și zîmbind întrebă spre paharul plin:

— De partea cui ești? Eu îți recunosc puterea! Nu mă obliga să-mi dovedesc slăbiciunea!

Ca și cum ar fi auzit glasul vinului, dacă acesta ar fi putut vorbi, Dan continuă:

— Bineee! Să vedem: care pe care!

Silvia rîdea în hohote de această „discuție" imaginară. Ridicînd paharul, îl întrebă:

— Închinăm pentru casă?

— Pentru casă și stăpîna ei!

— Pînă la fund! ceru Silvia.

Băură amîndoi.

— S-o stăpînești sănătoasă, ani îndelungați!

Se așezară în fotoliile din jurul măsuței. Silvia începu să vorbească:

— Casa aceasta are povestea ei, trecutul ei, copilăria ei. Tatăl meu a murit cînd eu aveam numai doi ani. Mama l-a iubit mult. Abia cînd am crescut, mi-am dat seama cît de scumpă i-a fost amintirea... Eforturile pe care le-a făcut pentru a răzbi în viață cu un copil mic nu i le-am putut niciodată răscumpăra! Asta nu sîntem în stare noi, copiii! Singura ei bucurie, înainte de a se stinge, a fost cînd și-a văzut strădaniile încununate cu licența mea în medicină. La un an s-a prăpădit!

Urmă o tăcere netulburată de nici unul din ei. Apoi Silvia continuă:

— De mică adunam cu zgîrcenie fiecare bănuț ce-l primeam de la mama, pentru covrigi. Ori de la prietenele ei, pentru bomboane. Îi păstram într-o pușculiță, pe care am spart-o cînd am intrat în clasa întîi primară și am pus la C.E.C. cei trei sute cincisprezece lei, pe care îi agonisisem. Învățam bine, dădeam meditații colegilor mei slabi, care mă rugau să-i pregătesc. Să le explic și lor ceea ce „eu înțelegeam atît de repede". Asta o credeau ei! Fiindcă, în realitate, învățam tot timpul liber, sacrificîndu-mi joaca, plimbările. Eram foarte ambițioasă. Mai tîrziu am primit și bursă. La facultate — să nu rîzi — colegelor care se plîngeau că nu au cine să le spele lenjeria, le spuneam că am o spălătoreasă bună și cinstită. Iar ei îmi aduceau rufele, pe care eu le spălam și le călcam! Așa că vezi — zîmbi, respirînd profund — am avut o activitate bogată în facultate. Dar nu-mi neglijam studiile. Învățam pe rupte! Rezultatele s-au văzut la sfîrșitul examenelor, spre marea fericire a mamei. Și a mea. Cît despre mîinile mele, — spuse ea rîzînd, întorcîndu-le pe o parte și pe alta — ele n-au păstrat amintiri. Intrată în pîine, am continuat să depun lunar la C.E.C. La douăzeci și trei de ani, libretul meu a ieșit cîștigător la una din tragerile trimestriale. Peste un an, am achitat avansul pentru construcția unui apartament, proprietate personală. Acum trei luni am intrat în stăpînirea lui. Întîmplarea a făcut ca, înainte, să fi ocupat o cameră cu chirie, într-o casă vecină — care va fi demolată în curînd. Așa că nici mutarea în casa nouă n-a fost o greutate, încheie Silvia, rîzînd ușor.

Dan îi întinse pachetul de țigări, oferindu-i una Silviei, care îl surprinsese prin mărturisirea ei. Așa cum îl mirase și atunci pe munte, la Cristianul Mare, cu comportarea, curajul, stăpînirea și seriozitatea de care dăduse dovadă în accidentul acela stupid. În timp ce-i aprindea țigara, îi privea nările fin arcuite, ce vibrau, aspirînd aerul, mîna frumoasă, îngrijită.

— Da, spuse Dan, ai de ce să fii încîntată, mulțumită! Ți-ai cîștigat dreptul de a te numi o ființă fericită...

Silvia ridică privirea spre el, dar o coborî repede și, rămînînd pe gînduri, murmură:

— Totuși... nu ai întotdeauna dreptate, domnule doctor. Bunăoară, acum... Apoi pe un alt ton, vesel, schimbînd vorba, îl întrebă: Nu vrei să mai umpli paharele?

— O, iartă-mă, te rog! se scuză el și se grăbi să-i îndeplinească dorința.

— Pentru împlinirea gîndurilor tale! toastă.

— Mulțumesc! Și pentru ale tale! replică Silvia.

Vinul era bun. O stare plăcută de bine, de mulțumire, îi copleșea. Deveniseră mai comunicativi unul în fața celuilalt, mai dornici să întrebe, să afle cît mai multe unul despre altul... O tentație nevinovată de a se cunoaște îi stăpînea.

— Se spune că vinul mai bun trebuie băut la începutul chefului. Noi îl bem la... „spartul" lui! remarcă Dan.

— Poate doar ți se pare că e mai bun, îi atrase atenția Silvia. În orice caz, îți mulțumesc, ești amabil, ca întotdeauna. De altfel, amabilitatea este o calitate esențială a ta... Tare mult aș vrea să te simți bine aici, la mine, continuă după o scurtă tăcere... Aș fi foarte fericită! adăugă repede, ca și cum s-ar fi temut să nu fi spus ceva nelalocul lui.

Se ridică apoi și porni spre dormitor. Deschise aparatul de radio. Pe programul întîi era „estrada nocturnă". Potrivi aparatul astfel ca muzica să se audă în surdină și se reîntoarse în încăpere. Dan fuma liniștit.

— Mă simt bine, firește, o asigură el. Am și toate motivele să mă simt astfel! O amfitrioană perfectă, ambianță încîntătoare, vin de Cotnari...

— Mă bucur! spuse ea, apropiindu-se.

Dan se ridică spre a privi mai de aproape un tablou de pe perete.

— Un goblen lucrat de mama, îi explică Silvia. Ca și cel de acolo, arătînd spre un alt tablou. Mai am două în dormitor...

După un timp Dan se îndreptă spre bibliotecă, pe care o cercetă fugar. Pe lîngă volume de medicină, mul-

te, multe cărți de beletristică. Alese cu grijă și cu competență.

Urmărindu-l îndeaproape, Silvia se trezi spunîndu-și: „Poate nu-l iubesc atît de mult *pe cît cred eu*... Poate nu m-aș simți toată viața atît de bine lîngă el *precum cred eu acum*...“

Dan o descoperi astfel, pe gînduri, și vru să îi umple din nou paharul, spre a-i mai alunga din tristețea ce i se așternuse pe față. Silvia îi luă însă încet sticla din mînă și o așeză la loc, pe măsuță, împreună cu propriul său pahar. Cîteva secunde rămase nemișcată, cu privirea pierdută. Dan îi auzea, îi simțea respirația. Poate niciodată nu va mai fi atît de aproape de ea ca acum... Silvia se apropie și mai mult de el, lăsîndu-i inițiativa de a se feri sau a o respinge. Încurajată de faptul că Dan nu reacționă în nici un fel, Silvia îl sărută ea. Îi simți buzele calde, moi, lăsîndu-se cuminți în voia sărutului ei... Primul... Va fi și ultimul?... Visa? I se păruse sau Dan o îmbrățișase cu adevărat, trăgînd-o ușor spre el?... Totul era vis?... Silvia își reveni treptat din toropeala sărutului. Cu degetele îi mîngîie tîmplele dragi, îi cuprinse apoi capul în mîini și îl sărută din nou...

Ar fi dorit ca Dan să o strîngă lîngă el, să o sărute... Dar el nu schiță nici un gest. O privea doar drept în ochi... Pătrunzător... Silvia se feri de privirea lui... Se retrase în cele din urmă încet, se așeză în fotoliu, lăsîndu-și capul pe spetează, cu ochii închiși.

Oboseala ușoară de peste zi, euforia provocată de faptul că îl știa pe Dan alături, dar și de puterea Cotnariului, cu care nu era obișnuită, toate acestea îi dădeau o îndrăzneală încîntătoare, irepetabilă, era convinsă...

Dan... Singurul bărbat dintre cunoștințele ei care nu-i făcea curte, care nu încerca să se apropie de ea, care nu o vedea, *nu voia* să o vadă și ca femeie!

În general o agasau insistențele bărbaților, de care încerca să se elibereze cît mai repede... Nu era o aventurieră, nu putea fi...

Pentru Silvia dragostea însemna ceva mult mai mult, mai profund decît voluptatea trupului... Va cunoaște oare vreodată Dan adevărul despre ea?

— O țigară? o întrebă brusc Dan și vocea lui, în liniștea adîncă a încăperii, o făcu să tresară.

Fără să-i răspundă Silvia întinse mîna după țigară. Dan scoase două, le aprinse și una i-o oferi Silviei.

Fără să deschidă ochii, ea trase adînc din țigara ce purta încă gustul buzelor lui... Era ca o continuare inefabilă a sărutului, cufundînd-o mai mult în visare.

— Te superi dacă mă las o clipă în voia gîndurilor? îl întrebă. Sînt atît de plăcut ostenită.

— Iartă-mă, ar fi trebuit să plec! se scuză el, ridicîndu-se în picioare.

— Nu, nu, nu, te rog! se sperie Silvia. Mă simt atît de bine! îl asigură. Sînt..., cred că acum sînt cu adevărat fericită...

— Ți-e somn, insistă Dan, pregătindu-se de plecare.

— Nu-i adevărat, îl contrazise Silvia, speriată și, ridicîndu-se din fotoliu, se apropie de el.

— Bine, bine, mai rămîn, o asigură Dan, în dorința de a o liniști. Dar, hai, cuibărește-te din nou la locul tău, ca adineauri, îi ceru cu glas rugător. Așa, spuse apoi mulțumit și, ajutînd-o să se așeze în fotoliu, îi coborî într-un gest de delicatețe, cu degetele lui lungi, ușoare, pleoapele.

Se întoarse iar la locul său și o privi cu admirație... Era frumoasă... Tresări la gîndul că Silvia și-ar putea îngădui asemenea intimități cu alți bărbați. Ar fi dorit ca sărutul pe care îl primise să fi fost un privilegiu exclusiv al său... Poate era egoist...

... De fapt, inima lui nu vibrase încă pentru nici o femeie... Îmbătrînise? se întrebă surprins de această remarcă. Dar nici la douăzeci de ani nu cunoscuse „fiorii" dragostei. În școală era preocupat numai de realizarea sa profesională. Îl urmărise ani de-a rîndul chipul neliniștit al mamei, care îl îndemna mereu să învețe... Femeile? Îl dezamăgiseră atunci cînd venise vremea să le cunoască... O amintire deloc plăcută în acest sens îi rămăsese din anii de studenție... Legăturile lui cu femeile se reduceau la acele simple momente de plăcută relaxare, care — odată încheiate — erau uitate... Prietenia cu Manuela — care se căsătorise de curînd — du-

rase de ani de zile și fusese o adevărată binefacere pentru el... Cel puțin așa i se păruse... Manuela îi oferise o legătură comodă, care nu îi stingherise activitatea. Nu obișnuia să îl tortureze cu insistența ei, nu îi făcea scene, nu îi reproșa nimic, nu îl căuta niciodată din proprie inițiativă, se mulțumea cu ceea ce îi oferea el... De aceea poate și durase atît timp prietenia lor. Nu se căsătoriseră pentru că el... da, pentru că... n-o iubise. Gîndul că într-o zi nu vor mai fi împreună nu-l tulburase niciodată... Nu o iubise... Pentru că totuși iubirea nu putea trece pe lîngă el fără ca să-și dea seama de prezența ei... Să-i lipsească oare lui această firească sensibilitate sau predispoziție? Sau poate vinovate de incapacitatea sa de a iubi erau numai femeile care îi ieșiseră pînă acum în cale?... Toate grăbite, nerăbdătoare...!

Privi înspre Silvia.

Cu capul pe spetează fotoliului, aceasta fuma liniștită, scrutîndu-l printre gene. Îi plăcea să-l țintuiască astfel cu privirea, să-i urmărească mișcările încete cu care ducea țigara la gură, linia energică, bărbătească a profilului.

Silvia își aminti de dimineața aceea de la Cristianul Mare, cînd, tot așa, cîteva minute în șir îi urmărise încîntată figura, mișcările. Zîmbi amintirii acelei zile în care înțelesese, pentru a doua oară, că el nu o dorea. Astăzi îl sărutase. *Ea* îl sărutase! Se lovise de aceeași răceală, absență, din partea lui...

Își dădea seama că un alt prilej de a fi împreună ca cel din această seară ar mai fi fost greu de întîlnit. Se vor vedea, firește, aproape zilnic la spital. Dar întîlnirile de acolo se vor rezuma la obișnuitele saluturi, comunicări profesionale. Ca și pînă acum! Atît... Și ea...? Ea cît timp va continua să îl mai iubească așa, fără nici o speranță? Strînse genele, zîmbind acestei nopți, cu ale cărei amintiri își va hrăni dorurile...

Și totuși de ce o evită? De ce respingea el orice împrejurare care i-ar fi putut apropia? Ce se petrecea cu el? Înțelesese că îl iubește? Că îl dorea nebunește?

Surîse... Se răzbuna pe toți bărbații pentru acest refuz din partea lui, care o făcea să sufere atît. Era cu

toți ironică, acidă, nesuferită, în timp ce în fața acestui bărbat, care — fără să o jignească — o ignora cu bună știință și căruia, în schimb, ea i s-ar fi oferit fără prejudecăți, era blîndă, supusă, plină de dragoste și mai ales... timidă!

Același surîs mic îi apăru în colțul buzelor.

Îl iubea... Nu, nu vroia să se mai gîndească la acest lucru. Se simțea bine acum, așa... Încet începu să fredoneze melodia de la postul de radio: „Marea", compoziția lui Rodgers.

Pe neașteptate, Dan o întrebă:

— De ce v-ați certat?

Surprinsă, Silvia deschise ochii mari. Îi punea o întrebare precisă. Deși bănuia la cine se referă, tăcu. Dan continuă, tot fără să o privească:

— Cu Doru... De ce v-ați certat?

— Nu ne-am certat! răspunse Silvia simplu, cuibărindu-se iar în fotoliu și închizînd ochii.

— De ce v-ați despărțit atunci fără să vă certați?

— Am fost vreodată... împreună? Sau, ca să fiu mai clară: ce înțelegi tu prin a fi împreună cu cineva?

Dan o fixă necruțător cu privirea.

— Scuză-mă, întrebarea mea depășește limitele unei șuete colegiale, amicale, dar...

— Dar? interveni Silvia.

— Iartă-mă, începu el după cîteva clipe de tăcere, dar mi-a plăcut întotdeauna la tine felul acesta direct de a fi, francheța ta... Știam că ai o legătură serioasă cu unul din colegii mei, pe care-l prețuiesc ca om, ca medic...

Silvia îl întrerupse, calmă:

— Ce te-a făcut să o numești „legătură... serioasă"?

Dan își înălță puțin contrariat sprînceana.

— De ce mă întrebi?

— De ce nu-mi răspunzi?

Și, fiindcă fața lui Dan păstra aceeași nedumerire sau contrariere, Silvia continuă:

— Durata ei? Adevărat — recunoscu, amintindu-și —, depășise doi ani!

— Doru te iubește! Știu asta!

— Dar... *eu* îl iubesc? Sau măcar *l-am iubit*? Știi cumva și asta? întrebă ea cu glas șoptit.

O tăcere se lăsă în locul răspunsului cerut de Silvia.

Dan trase însetat din țigară, pentru ca imediat să o strivească în scrumieră, stînjenit, indispus de linia ce o luase discuția lor. Se simțea vinovat pentru această schimbare, dar simțea nevoia să elucideze o situație care îi devenise neplăcută, care îl intriga, anulîndu-i imaginea ce și-o făcuse despre Silvia. Silvia, omul.

— „Pour l'amour, il faut être deux"! Este ceea ce tu de mult vrei, încerci, să mă faci *să înțeleg*! adăugă ea cu o ușoară ironie în glas. Dar eu *știu* acest lucru, mai spuse. Am considerat că e necesar ca și Doru *să îl știe* . . . Încă de la început!

— Atunci? întrebă Dan, aprinzîndu-și altă țigară.

— Atunci . . . , repetă Silvia ca un ecou, și îi întinse paharul, cu rugămintea neexprimată de a i-l umple.

Dan luă sticla de pe masă, dar se opri brusc, întrebînd-o:

— Nu e prea mult pentru noaptea aceasta?

— Pentru noapte, poate! Dar am trecut peste ea! La geam ne bate dimineața, zîmbi Silvia. Te-aș ruga să ți-l umpli și pe-al tău, îl îndemnă.

După ce sorbi din cupa pe care ar fi vrut-o vrăjită, Silvia a puse din nou pe masă și se afundă în fotoliu. Rămase o vreme nemișcată, cu ochii închiși, așteptînd parcă efectul băuturii.

— Îmi va fi mai ușor să-ți vorbesc așa, murmură ca pentru sine.

— Silvia, nu, iartă-mă, nu-mi spune nimic! Aș avea impresia că ți-am cerut . . . socoteală! Nu, nu, a fost absurd din parte-mi, se incriminâ Dan.

— . . . Cred . . . că ai făcut bine, îl contrazise ea. E în avantajul meu. Altfel, ai fi putut gîndi urît despre mine. Și ar fi fost nedrept! . . . Numai că . . . am nevoie de starea asta specială pentru a-mi reaminti clipe care, altfel, îmi stîrnesc valuri de regrete și . . . un gust amar . . . N-am vorbit niciodată despre ele . . . Cu nimeni! Dar le port cu atîta greutate . . . Aș vrea să scap de aceste amintiri . . . Poate . . . împărtășindu-ți-le se vor împrăștia, se vor rătăci și nu mă vor mai găsi!

Silvia vorbea rar, cu glas scăzut, legănat. Licoarea aurie o stăpînea, dar, deși vorba îi era moale, gîndurile îi erau clare, precise:

— Cum am împăcat încercările mele de a mă apropia de tine cu „legătura serioasă" care o aveam cu Doru? Nu? Acest lucru te-a contrariat. Ca să înțelegi, ar trebui să-ți spun o poveste care începe odată cu cei optsprezece ani ai mei . . .

Tăcu cîteva clipe, privind departe, căutîndu-și parcă drumul reîntoarcerii în timp . . .

— . . . Eram o fată plină de vise . . . Vise culese din romane, din filme . . . În primul an de facultate un tînăr medic mi-a „dibuit" candoarea, candoare, care la anii aceia se mai cheamă și prostie, — zîmbi ea cu ironie. Sînt ani făcuți pentru dragoste . . . Dar, continuă, regăsindu-și zîmbetul acid, „eroul" care mi-a deschis drumul spre ceea ce ar fi trebuit să fie „dragoste" a fost doar un vameș meschin! Iar vama care mi-a cerut-o a fost dură, murdară . . . M-am trezit îmbrîncită, înghesuită între altele ca mine, care *crezuseră și ele în dragoste* . . .

Silvia deschise ochii mari, tăcu, încercînd să revină în prezent. Sorbi iarăși din cupa de pe masă, se cuibări mai adînc în fotoliu, lăsîndu-și capul pe spate, închise ochii din nou și continuă cu glas liniștit:

— Am rămas ca după o rană, cu o cicatrice aspră și dureroasă în suflet . . .

Lumina blîndă, pînă atunci, din ochi făcu loc unei umbre dușmănoase, neîncrezătoare . . .

— Așa m-a cunoscut acum trei ani Doru! Eram deja medic la Filantropia, licența mi-o luasem cu calificative frumoase. Dar eram ca un arici țepos, gata oricînd să înțep, dacă aș fi fost provocată! . . . Doru mi-a cunoscut și el veninul! rîse ea ușor. A avut însă răbdare cu mine. A așteptat pînă a trebuit să recunosc că nu toți „doctorii" sînt la fel. Mie îmi făceau bine vorbele lui calde, aveam nevoie de tandrețe . . . Doru mă răsfăța, îmi făcea toate moftur ile . . . Chiar prea mi le făcea pe toate! Ne-am întîlnit pe plajă la Mamaia. Încă din prima zi am răspuns frazelor lui de bărbat îndrăgostit că mă simt bine cu el, dar . . . *nu îl iubesc!* . . . „Nu știu dacă voi mai iubi vreo-

dată, i-am spus. Cred că e mai bine să știi de la început acest lucru! Deși îmi e agreabilă compania ta — cred că i-aș simți lipsa —, totuși nu pot răspunde în același fel, iubirii pe care mărturisești tu că mi-o porți". Cu toate acestea, din aceeași seară, a început „legătura noastră serioasă". Am fost o parteneră agreabilă cred, deși mă simțeam ca o funcționară care nu era convinsă de adevărul profesiunii ei. Mă întrebam uneori chiar în brațele lui dacă dragostea există cu adevărat... Buzele îmi erau poate încă dezmierdate de sărutul lui, deși eu mă întrebam: oare cum e cînd iubești?... Atunci... ai apărut tu... Ți-am ascultat glasul, ți-am privit ochii, ți-am admirat seriozitatea și... m-am îndrăgostit de tine! De glasul tău, de ochii, de gîndurile tale. La spital eram colaboratoarea conștiincioasă, serioasă, care limita relațiile noastre la saluturi convenționale. Acasă însă — cu ochii închiși ca acum — căutam să-ți regăsesc zîmbetul, îți urmăream în gînd arcuirea buzelor. Mîinile tale — atît de cuminți acum — aș fi vrut să le simt dezmierdîndu-mă. Îmi imaginam apropierea gurii tale, al cărui sărut nu-l cunoșteam. Îți visam mîngîierea, pe care n-o bănuiam... Și gîndul că nu vei fi niciodată lîngă mine mă chinuia. Cum priveai tu timidele mele încercări de a mă apropia de tine? Probabil mă socoteai o femeiușcă oarecare, ce și-ar fi dorit cîteva ore de „amor" alături de tine. Greu mi-a fost să admit această „interpretare" a dragostei mele! Fiindcă totuși eu nu „practic" dragostea ca pe un sport!... Pe atunci credeam — azi nu mai cred, dar pe atunci credeam! — că n-ar fi fost imposibil să te aduc în casa mea și, dacă m-ai fi plăcut și tu, chiar în patul meu! Ce vrei, trăim secolul vitezei, nu ne „pierdem timpul" cu „texte", cu „prelucrări"! Pentru asta, zîmbi Silvia, ar fi fost de ajuns doar *să te doresc!* Iar eu... eram îndrăgostită de tine! Poate, dacă ne-am fi cunoscut mai îndeaproape, aș fi descoperit că nu ești cel pe care mi-l imaginam eu.

Silvia tăcu o clipă, spre a-și aduna gîndurile.

— Așteptam să te văd, iar cînd soseai nu îndrăzneam să te privesc, reîncepu... Și, dacă ai putea ști, cît doream măcar să te sărut...

Silvia tăcu.

Dan o privi prin fumul ce se înălța din țigara strînsă în degetele ei. Vorbise ca prin vis. Dar în glasul ei, aproape șoptit, vibra o emoție sinceră.

Silvia respiră lung, liniștită și mai spuse:

— Îmi era bine totuși... Abia așteptam să te văd, să te aud, să te simt... Dar, poate mai bine că s-a întîmplat așa. Fiindcă, dacă aș fi fost o dată în brațele tale, mi-ar fi fost neînchipuit de greu apoi fără tine...

Lăsă capul pe spate.

— Ai fost uneori lîngă mine, atît de aproape și de fapt... erai atît de departe... În ciuda unei intime apropieri, chiar noaptea aceasta a adăugat o nesfîrșită depărtare între noi....

Silvia deschise ochii, căutîndu-l cu privirea pe Dan.

— Mă auzi? îl întrebă încet. Apoi și mai încet: M-ai auzit vreodată?

Închise din nou ochii, legănîndu-și capul, parcă alintîndu-se, și murmură:

— Te iubesc... Știi asta? Și cît?...

Silvia își dădu seama că vorbise prea mult. Spusese tot ce avusese pe suflet.

„De ce, gîndi, cînd un bărbat îți mărturisește dragostea, totul pare firesc, dar dacă o femeie îți vorbește de sentimentele ei...?"

Poate că Dan, în sinea lui, o desconsidera, se amuza chiar pe seama ei... Ca niciodată, simți un val de ciudă împotriva lui. De așa ceva nu se rîde!

Îl privi printre gene: Dan fuma, urmărindu-și atent rotocoalele înalte de fum ale țigării.

Silvia simți nevoia să-l provoace.

— Ce spui de basmul pe care ți l-am istorisit? se interesă brusc, pe un ton zeflemitor. Dacă nu te-a adormit, înseamnă că nici măcar la așa ceva nu folosește! continuă, rîzînd, cu aceeași ironie.

Se lăsă din nou în pernele fotoliului. Îi venea să plîngă de ciudă. Se simți dintr-o dată foarte obosită.

— Mi-e somn..., scînci ca un copil.

Dan își întoarse în sfîrșit privirea spre ea. O ascultase cu multă atenție... Își trăise viața, uneori aspră, de pînă acum, înfruntîndu-i cu îndrăzneală durităţile. Reu-

șise să-și păstreze totuși gingășia, feminitatea. Sufletul îi vibra de multă sensibilitate, de multă dragoste... Și... mai ales, multă dragoste pentru el! Dragoste, în fața căreia el se retrăsese, pentru a nu stingheri o legătură pe care o crezuse adevărată, solidă...

— Mi-e somn! șopti iar Silvia. Doctore, am băut, mi-e somn!... Dacă acum mi-ai spune că vrei să pleci, m-aș scuza că nu te pot conduce...

Făcu un efort, se ridică din fotoliu: era pe jumătate adormită și nu îndrăznea să pornească spre dormitor

Dan se ridică și veni spre ea.

Zîmbi, privind-o cum stătea în picioare, cu ochii închiși. O șuviță de păr îi căzuse pe frunte. Fermoarul rochiei ce se închidea deasupra pieptului se desfăcuse puțin și lăsa să i se vadă curbura pură a sînilor.

Înțelegîndu-i „ezitarea", teama pentru drumul pînă în pat, o întrebă zîmbind:

— Vrei să ajungi în dormitor?

— Aș vrea..., răspunse încurcată.

Dan o ridică ușor în brațe și porni cu ea spre ușă. Tot cu ochii închiși Silvia îi spuse:

— Să știi că țin minte ce mi-ai spus la Cristianul Mare.

Dan se opri și o întrebă:

— Ce anume?

— Că sînt prima femeie pe care ai purtat-o în brațe.

Dan rîse și-i răspunse:

— Poți să adaugi, că și a doua femeie pe care am purtat-o în brațe ești tot tu!

Și continuă drumul spre dormitor.

Ajuns acolo, o așeză ușor cu capul pe pernă și se aplecă să-i scoată sandalele. Ținîndu-i piciorul în mîini, îi urmări linia fină, pulpa armonioasă ce se bănuia sub materialul mătăsos al rochiei. Îi admiră linia moale a pîntecului, talia zveltă, cupele obraznice ale sînilor, care, din cauza respirației ample, împingeau mătasea rochiei.

Silvia continuă să-și țină ochii închiși.

Un tremur aproape imperceptibil al pleoapelor îi dovedea lui Dan că somnul o părăsise. O mîngîie ușor pe frunte, pe obraz, și o sărută apoi lung.

— De data asta, Doctore, m-ai sărutat *tu*, murmură Silvia, cînd își reveni. Acum ți-aș putea spune cum e cînd iubești și te ține în brațe dragostea!

Dan o sărută din nou.

— Vreau să fiu convins că nu am furat nimănui sărutul acesta, îi șopti printre sărutări.

Și, trăgîndu-i ușor fermoarul care despica rochia în două, murmură:

— Vreau ca la mîngîierile cerute de acest trup să nu am decît eu dreptul. Să fie ale mele buzele și gîndurile tale, să fii numai a mea . . .

Cuvîntul i se stinse, strivit de sărutări.

— Sînt de mult ale tale . . . De cînd vreau să fiu cu adevărat a ta . . ., îi șopti Silvia.

Sărutările, dezmierdările lui deveniseră mai bărbătești, mai grăbite, mai flămînde, supunînd-o.

Iar trupurile lor mustind de tinerețe, fremătînd de dorinți, se-mpliniră în minunată îmbinare . . .

Măicuța mea dragă, am venit!

Dan așeză biletul pe noptieră, lîngă ceasul-brățară, în așa fel ca Silvia să-l găsească îndată ce se va trezi.

O privi cum dormea.

Pe fața ei destinsă, cu o ușoară urmă de zîmbet, domnea mulțumirea, deplina satisfacție.

De cum se trezi, Dan deschise larg ferestrele salonului. Își fumase țigara de „dimineață" — deși era aproape ora prînzului — în bucătărie, unde găsise ibricul și cafeaua. Sorbind licoarea aromată, își făcuse aceleași reproșuri pentru cele două vicii ale sale: cafeaua și tutunul.

Nu-și dădea seama de ce, dar țigara i se părea acum mai bună ca de obicei. Urmărindu-i fumul printre gene, se înfiora la amintirea nopții de dragoste abia sfîrșite...

Își aminti șoaptele Silviei, la ora cînd dimineața se strecura pe furiș printre crăpăturile subțiri ale storurilor:

— Te iubesc, Dănuț... Să nu uiți niciodată asta... Dar... acum sînt... foarte obosită... aș dormi...

Rîzînd, Dan o luase în brațe, o dusese în baie și o așezase în cadă. Fără să ridice pleoapele, care-i ascundeau privirea albastră, Silvia îl întreba, mucalită:

— Și... crezi... că mă vei convinge că... *se doarme mai bine*... în cadă?!

— Va să zică, nu ești chiar „foarte obosită", de vreme ce poți „face" pe spirituala! Să știi însă că nu pentru a te convinge că în cada de baie se poate dormi mai bine decît în pat te-am adus aici! De altfel, în ceea ce mă privește, sînt de altă părere. Am rămas cu vechile deprinderi: dorm în pat și mă spăl în cadă... Dar pînă una alta, zise el, deschizînd robinetele și potrivind apa, *îți fac cu-*

noscut că nu ai voie să ieși de aici pînă cînd nu se va umple cada!

— În *casa mea*, intrase Silvia în jocul propus de Dan, să mi se facă cunoscut „ce am voie"! În *casa mea!*

— Da! În *casa ta!* întări Dan, amuzat, și înainte de a ieși din încăpere, mai spuse: Nu te-am întrebat: știi să înoți?

Silvia îl stropi cu apa care se adunase în baie.

— Nesuferitule! îi strigă în glumă.

Dintr-o mișcare, Dan fu din nou lîngă ea și-i prinse amîndouă mîinile, imobilizînd-o. Își apropie apoi obrazul de al ei. Silvia strînse pleoapele, străduindu-se, zadarnic, să-și ascundă zîmbetul.

— Nesuferit, așadar?! o provocase intenționat. Nesu-fe-rit? Ei uite că tocmai în casa ta ți se întîmplă asemenea lucruri! . . . Precum și încă multe altele!

După ce o sărută iar, dovada unui fel de „pact de neagresiune", Dan îi spuse:

— Acum voi aerisi bine camerele. Mai ales dormitorul . . . Și apoi să vezi somn!

Întră în dormitor, ridică storurile și deschise geamurile. Dimineața frumoasă năvălise în casă. Goli scrumierele, pe care, împreună cu paharele și sticla goală de „Cotnari", le dus în bucătărie.

„Deprinderi de burlac", recunoscu zîmbind.

Se înapoiase în baie, unde apa aproape umpluse cada în care Silvia se bălăcea, continuînd să țină ochii închiși. Ca și cum n-ar fi vrut să-și trădeze astfel fericirea care o stăpînea! Se lăsa învăluită în căldura apei.

„Ce plăcut e!", gîndi, încîntată.

Curînd ieși din apă și se înfășură în prosopul moale, plușat. Apoi își luă halatul și trecu în dormitor. Dan o aștepta nerăbdător. O îmbrățișă, sărutînd-o cu patimă pe sîni, pe gît, pe gură . . .

Halatul Silviei lunecă ușor de pe umeri. Dan, continuînd să o sărute, o ridică în brațe și o culcă în pat. Abia atunci buzele lui o părăsiră. Cu plapuma o acoperi pînă sub bărbie, murmurînd:

— Parcă . . . te plîngeai că ești obosită. Sau . . . mi s-a părut? . . . S-ar putea ca, după ce voi ieși de sub duș, să mă simt și eu la fel de treaz ca și tine. Pînă atunci — con-

tinuă el, cu tonul acela care nu permitea comentarii — vei ține ochii închiși, ca și pînă acum, și te vei gîndi ce bine e cînd omul mai *și* doarme!

Cînd Dan reveni din baie, somnul o furase deja pe Silvia . . .

Trecuseră cîteva ore de cînd Silvia dormea. Somnul îi era așa de profund, încît nici nu-și schimbase poziția în care apucase să adoarmă.

Dan părăsi în liniște camera. Ieși în vestibul și, de aici, trăgînd ușor ușa în urma lui, pe palier.

Chemă liftul, care îl conduse în cîteva clipe la parter. În holul blocului, două femei, așezate pe o bancă, discutau cu aprindere. Privirea lor îl urmări pînă ce ieși pe ușă. Ochi iscoditori, iuți, de colecționari flămînzi, în goană după noutăți, după senzațional.

Cu gîndul la ele, Dan zîmbi, spunîndu-și:

„Acum *tema* conversației se va schimba. Le voi intra eu în colimator, dornice să prelucreze cît mai repede elementul nou, necunoscut. Cam așa:

1 — Cine e? Îl cunoști?

2 — Nu!

1 — Eeee! Doar te-a salutat!

2 — Pe mine? Da, da, da-a-a! se preface a-și aminti cea întrebată. Parcă-l știu . . .

1 — Oare la cine a fost?

2 — De la cine o fi venind?

1 — O fi însurat?

2 — Parcă n-am văzut să aibă verighetă.

1 — Nu l-am văzut pe la noi pînă acum.

2 — Eh, mai schimbăm și noi societatea în bloc. Ne mai primenim.

1 — Ia te uită: mașina aceea o fi a lui? etc., etc.“

Dan își surprinse imaginația lansată în prea multe presupuneri.

„Ei, acum mă pricep și eu la așa ceva?! Dar dacă bietele bătrîne discută despre cu totul altceva?!“

Rîse în sinea lui.

Afară îl întîmpină lumina unei zile frumoase. Vara mai clipea din ochi, dar i se simțea oboseala. Căldura ei era mai puțin îndrăzneață, mai potolită. Își trăia ultimele

sclipiri luminoase. Curînd se va pierde în rugina mănoasă a toamnei.

Intră în mașină, făcu contactul. Din obișnuință, așteptă puțin ca motorul să se încălzească. Pe fondul trepidațiilor surde, își recapitulă programul, cercetîndu-și în același timp ceasul.

„Azi e duminică... La această oră de prînz șoseaua va fi mai liberă".

Sconta să fie în trei ore la Brașov... Apoi la Sibiu... Și de aici, la Orlat, încă o oră. Porni.

Așa cum bănuise, toți cei care intenționaseră să-și petreacă „week-end"-ul pe Valea Prahovei ajunseseră de mult la destinație.

Șoseaua încălzită de soare ondula în lungul ei fișiile lucioase ale aerului încins. În apropiere de Cîmpina se făcu simțit aerul de munte. Mașina mergea mult mai bine pe răcoare. Erau tovarăși buni de drum, se cunoșteau bine. Dan știa ce să-i ceară și mașina îl asculta.

La Cîmpina, la stația de benzină, făcu plinul, controlă presiunea cauciucurilor. Dan respira cu plăcere aerul proaspăt. Venise pe varianta de la Brazi, știind că pe șoseaua principală București—Brașov circulația era mai intensă.

Își întoarse privirile în urmă, spre Ploiești.

Blocuri noi. Multe. Cisterne uriașe, argintii în soare, rivalizau de la distanță cu sclipirile dantelate de la Brazi.

Privite din depărtare, sondele, răsărite parcă pe nesimțite, păreau niște furnici neobosite, crescute în coasta pămîntului.

Părăsi decorul aurului negru, intră în mașină și-și continuă drumul. S-ar fi oprit la Sinaia. Sau la Predeal. Măcar pentru un minut. Dar... reuși să-și înfrîngă dorința și să nu se oprească decît la un post de control de la Timișul de Jos. Și la o florărie din Brașov, de unde cumpără 8 ghivece cu hortensii: albe, bleu, roz și galbene. Cîte două din fiecare culoare.

Constată, puțin contrariat, că florăria din Brașov era mai bine asortată decît florăriile din București.

„Ca să vezi că și florile îți pot produce nemulțumiri! Numai că... nu ele sînt de vină."

Intră în Codlea.

Găsi explicația florilor mai variat și mai bogat prezente în florăria brașoveană. Codlea e doar vestită prin serele ei.

Trecea acum pe lîngă Măgura Codlei.

Maiestuoasă, încinsă pe coastă cu ghirlanda groasă a brazilor, de un verde întunecat, părea un paznic sobru, care străjuia toată regiunea.

În dreapta, în depărtare, lanțul Perșanilor. Munții se înșiruiau unul după altul, profilîndu-se ca niște moșnegi sfătoși.

De cîte ori străbătuse Valea Prahovei, munții Făgărașului cu coama lor veșnic încărunțită ...!

Încîntarea prilejuită de primul drum pe aceste meleaguri se îmbogățea de fiecare dată cînd se reîntîlnea cu ele, cu noile lor frumuseți. De fiecare dată, luminile pădurilor i se păreau altele, văile își schimbau culorile, învolburarea albastră a Prahovei nu semăna cu cea de la ultima vedere.

Legănatul ușor al mașinii îl întoarse pe Dan spre potecile aducerilor-aminte. Și cu cît creștea distanța de locurile vieții lui de azi, cu atît se apropia de acei ani îndepărtați.

Străbătu străzile Sibiului cu nostalgia, mereu aceeași, a revederilor.

Rămăseseră atît de puține ulițele strîmte pe care le cunoștea din rarele plimbări de duminică, cînd internii erau scoși în oraș. Cu rîndul. Doi cîte doi, se înșiruiau — ca un cîrd bleumarin de cocori — de-a lungul străzii înguste, cuprinzînd-o aproape în întregime. Împiedicau astfel circulația celorlalți trecători sau a căruțelor.

Erau însă destul de rare duminicile în care pedagogii îi scoteau la „aerisire".

De aceea, internii, chiar atunci cînd la o intersecție de străzi „opreau circulația", erau priviți ca niște păsări rare, cercetați cu multă atenție și cu un anumit sentiment de duioșie.

„Ce mult timp a trecut de atunci", recunoscu nostalgic Dan.

Trecu apoi de Cristianu, întinerit și el. Satul care urma

era Orlatul. Satul în care se născuse. În care copilărise... În fața barierei lăsate se opri.

Cercetînd culmile vecine, căuta cu ochii minții luminișurile care-i adăposteau odată jocurile... Ori păduricile pline de alune, unde se înfrățea printre ramuri cu ghidușiile veveriților.

„Oare cum or vădè iele aluniele, cu ochiuți ceia, atîta diè mniculuț?“ îl întreba nedumerită Ilenuca.

Ca îmbrîncite se năpustiră deodată amintirile... Cu după-amiezile fierbinți, potolite în apa proaspătă a Cibinului. Ori a Rîului Gurănilor. Ori la Săcătura. Unde se ducea întotdeauna cu Ilenuca. Fetița cu cosița bălaie, pe care o știa „diè cîndu-i lumea“, cum se lăuda ea.

Ilenuca...

Părinții ei, țărani din Ardeal, tineri, sănătoși, se opriseră la Orlat — „slobozîndu-să mai diè sus, diè pe Valea Someșului. Fătuca noastră să tăt hi avut pe vremea ceia fo patru ai!“

Portul lor, cu brîul femeilor încins sus de tot, de sub braț, păru ciudat celor găsiți în comună. Vorba lor, prelungă, mult tărăgănată cu inflexiuni și unele cuvinte necunoscute, le păru străină copiilor de pe malurile Rîului Gurănilor.

Și țîncii din Orlat — chiar și cei mai răsăriți — făceau haz de micuța fetiță, în fața căreia nu se sfiau să se sfătoșească.

Cu lacrimi grele curgînd pe obraji, plîngînd de „mama focului“, o găsise într-o zi pe ulițâ învățătorul satului. Și, printre sughițuri, află el că: „tăți coptiii din satuaiesta fac bajocură diè minie“!

Învățătorul Radu Dan, ardelean și el de pe lîngă Dej, o pricepu de la primele vorbe.

„Și omu cela bun, care știa vorovi cu mine m-o luat diè mînucă, m-o dus la casa lui“, povestea mai pe seară părinților ei Ilenuca.

„Și acolo mai sta și un coptil ca mine diè mare, cu mămuca lui. Și ne-am jucat laolaltă, ș-apoi, mai înspre sară, am mîncat iară tăți laolaltă“.

...Asta a fost prima întîlnire cu Ilenuca.

Așa cum îl sfătuiră părinții lui, la început, ca Ilenuca să se simtă mai în voia ei, Dănucu împrumută de la ea

cîteva „voroave". Și Ilenuca „nu s-o mai găsit singură și vitrejită".

Mai tîrziu, pe neobservate, „doamna dăscăliță Măriuca" îi deprinse pe amîndoi cu vorba românească cea curată, adică literară. Și amîndoi o ascultau și nu-i ieșeau din cuvînt...

...Măicuța lui dragă...

Dan privi în dreapta și în stînga șinelor. Nu se vedea în zare nici un tren. Claxonă. Bariera rămase nemișcată.

Coborî din mașină și se așeză pe dîmbul înverzit al șanțului. Își rezemă bărbia pe genunchii adunați între brațe.

Prin fața lui trecu un băiețandru, cu șuvițele de păr lucioase de apă. Cu un fluierat scurt, Dan îi întoarse privirea.

— Mai e mult de mers pînă la Orlat? îl întrebă Dan, ca și cum n-ar fi știut.

— Nu-u-u, domnule! După ce-ț trece bariera — că amu-i lăsată, că trebe să treacă mărfaru diè jumătatie la cinci —, apoi o apucaț la dreapta, tăt oblu nainte, pe drumu-aiesta, și numa ce-ț vèdiè casele din Orlat...

— Da'... ai fost la Săcătura?

— Tumna! De-acolo viu!

— Singur ai fost? N-ai ortaci?

— E, ba nu! Cum n-oi avè?

Și copilul îl privi mai cu băgare de seamă, auzindu-i vorba cunoscută și pe la ei.

„Da' oare de unde-o știi dumnealui diè Săcătură?"

Și începu a-l lămuri mai cu de-amănuntul, ca pe un cunoscut mai bun:

— Am ortaci. Diè bună sama că am. Numa că ei s-or înturnat la casăle lor. Io musai să mărg pînă la hotar.

Cu dosul palmei își șterse fruntea, cum văzuse el că-și șterg nădușeala oamenii la coasă ori cînd „povestesc de-ale lor". Atunci își netezăsc și mustățile. Numai că asta o pute și el face mai încolo...

Apoi, cu coatele strînse la brîu, schiță gestul — și ăsta furat de la oamenii mari — cînd își asigură chimirul „că-i la locul lui". Asta, înainte de a purcede la drum.

— N-o, zîua bună! Că mă păzăsc! Că diè nu, m-a apuca noaptea pînă m-oi înturna!

Își potrivi cu grijă cămașa. Își netezi cu palma părul răvășit de pe frunte:

— Ș-apoi, numa tăt oblu-nainte, pé drumu-aiesta, îi dădu băiatul ultimele îndrumări.

Și porni grăbit, „ca omul cu treburi".

Dan zîmbi în urma lui.

Își aprinse o țigară și, fiindcă bariera îșI aștepta liniștită „mărfaru diè jumătatiè la cinci", se lăsă și el cuminte, purtat „tăt oblu-nainte", pe drumurile de mult părăsite ale copilăriei . . .

— Ilenucă-a-a-! Tu-u Ilenucă, tu-u-u!

Tocmai cînd își umflă pieptul cu aer, să mai facă o strigare, chipul fetiței răsări din podul poieții, cu degetul pus în dreptul buzelor țuguiate, făcîndu-i semn să nu mai strige.

— Ho-o-o-o! Nu mai striga! șopti ea. Că i-i scula! Pe tătuca și mămuca! îi explică.

— No, că bine! încuviință șoptit băiatul. Ieștí gata să merem?

— Amù deauna?

— D-apoi?

— N-o, fă bine dară atuncea de mă păsuiește o țîrucă, pînă m-oi lăsa încetucu jos și mintenaș îs gata!

Și, cu grijă, fetița coborî pe scara știrbă.

Ajunsă jos, își trase năfrămuca pe ceafă și cu amîndouă mîinile își netezi apăsat părul pieptănat cu cărare la mijloc, împletit în două cozi groase. Apoi își „împături" năfrămuca în „tri cornuri", o scutură o dată „să se așeze bine" și-și îmbrobodi cu grijă fețișoara fragedă ca o caisă. Cu aceeași meticulozitate își cercetă „poalele", netezindu-i „păturile" cu palmele:

— No! Amù-s gata! îl asigură, dar, grijulie, îl întrebă: Să nu ieu niște merinde? Pîntru ujină! Că apa suje vlaga și după scăldat om flămînzî!

— Lasă! Nu-i lipsă! Că s-o-ngrijit iè măicuța mè, dragă, de-mbucătură. Ș-o pus de două ori, că știe că merem laolaltă.

— Zăolai?

— Zăolai dară! N-apoi, hai ș-am mere!

Și, ca ăl mai „bătrîn", o luă înainte, de ieșiră în uliță.

În drum spre Săcătura, Ilenuca privi creștetul descoperit al ortacului ei, în bătaia soarelui arzător:

— Da oare nu-i avè șerbințăli, de te-ai lăsat fără clop și umbli cu capu gol?

— Oi avè? Oi avè! răspunse Dănucu, clătinînd din cap și împăcat cu „fatalitatea". N-am încătrău! Că-n iel mi-o pus mama ujina!

— D-apoi, că n-ai gură să vorovești? Ni, tu, măi ni! Doară om pune îmbucăturile în zadie, le-om pocoli fain, și ți-i putiè pune clopu-n cap! Că tare frije soarele!

— D-apoi că bine zîci!

După ce împachetară mîncarea în șorț, Ilenuca înnodă capetele acestuia ca la o bocceluță și-l întrebă:

— Bine-i?

— Prima!

O porniră din nou la drum, păstrînd locurile și distanța care se cuvenea:

„Că așa mărg și tătucu cu mămuca", îl lămurise Ilenuca.

Fără să se oprească din drum, Dănucu întoarse capul și îi spuse peste umăr:

— Măicuța me dragă mi-o zîs că tu iești o fătucă cuminte.

— D-apoi că nu-s?

— Că numa ț-am zîs!

Și continuară drumul în tăcere.

Cînd ajunseră la un șanț, Dănucu se opri și o așteptă pe Ilenuca. O apucă de mînă și o ajută să treacă hopul.

„Trebuie să-i porți grija ca un frate mai mare. Ilenuca e fetiță mică, e mai plăpîndă. Așa se cade: s-o ocrotești".

Așè l-o învățat măicuța lui dragă.

Către sfîrșitul drumului, cînd se zărea deja Săcătura, pașii lor deveniră mai iuți și mai mari. În sfîrșit, ajunseră!

Iute se dezbrăcară și fugiră în rîu.

Apa era bună, încropită. Rîdeau. Se stropeau. Se cufundau cu capul în apă, se ascundeau în apă, se căutau sub apă, se găseau chiuind de încîntare. Se zbenguiau ca două rățuște!

Cînd îi prindea frigul, o zbugheau pe mal și se tăvăleau în nisipul fierbinte. Soarele cald le usca udătura, iar nisipul se desprindea și cădea de pe pielea zvîntată.

Și apoi, iar fuga în apă! Cînd soarele se pregătea să se ascundă după pădure, băiatul hotărî:

— No, hai și ne-om mai slobozi o dată în apă! Da amù, de iastădată, mai scurt! Că soarele a scăpăta și nu ne-om mai putè usca!

După ce ieșiră din apă se uscară în picioare. Dănucu desfăcu șorțul fetii și scoase din el un ștergar și un pieptene. I le întinse Ilenucăi:

— Măicuța ne-o pus o ștergură pentru păr. Ș-un tiaptăn.

— Mulțam fain!

Ilenuca își stoarse cozile, le despleti, le pieptănă cu grijă.

Își alese destul de bine cărarea în față. În spate însă nu izbutea niciodată să și-o aleagă dreaptă

— Nen, hai încoace să ți-o arădui io ca lumea! o chemă Dănucu. Nu vez că tu nu poci?

Ilenuca se apropie rușinată, bîzîind îmbufnată:

— Da acasă cum poci?

— Doară ți-i păru ud amù! Aș̀è-i! Ș-apoi tu iești încă mniculuță!

— Da, cum să nu! Nu-s mniculuță diè fel! Tumna la siretit fac șasă ai!

Pînă atunci însă... băiatul îi „arădui" cărarea și Ilenuca îi mulțumi înciudată. Se depărtă împletindu-și frumos cozile pînă la capăt și șoptind din vîrful buzelor:

— Auz că-s mniculuță..., auz acolo!...

— Bine, bine, încuviință Dănucu. Doară amù nu ti-i cătrăni pîntru nimnica toată! *Nu iești*, no! Bine-i amù? Numa atîta, că io-s o țîră mai mare ca tine — vru el s-o împace, fără însă a renunța complet la privilegiile celui „mai mare".

Ilenuca însă era bosumflată.

„De ce o mai fi adus și tiaptănu ăla? Musai tădeauna să să tălălească oarece, să-i poată spune că iei-i mniculuță! Musai!"

Dănucu, în timpul ăsta, întinse pe ștergura în care

fuseseră împachetate două bucăți groase de pîine, caș, două roșii, doi ardei grași, două plăcinte și două pere.

Ilenuca le privea și... parcă îi trecuse „cătrăneala".

— Ilenucă, no hai, ș-om mînca! o îmbie Dănucu. N-ai flămînzît?

— E ba nu! Și încă cum!

— No șez, dară!

Și copiii începură să mănînce cu poftă.

Printre îmbucături, cu multă gravitate, băiatul începu să vorbească:

— La toamnă mărg la școală! După ce o privi, ca să culeagă impresiile ce-i făcură noutatea cea mare, adăugă: Oi păzî cărțile, să rămîie ca noi, ca-n celant an, cînd ț-o vini și ție rîndul, să ai și tu cărț.

— Da oare ț-o îngădui aiasta doamna dăscălița Măriuca?

— De bună samă că da! Ie mi-o zîs așè: Dănucu măicuții să îngrijești cărțile curate, să poată învăța și Ilenuca din ele, cînd o mai crește.

— Așè o zîs? No, atunci-i bine!

După un timp Ilenuca se opri din mîncat și se întrebă gînditoare:

— Da oare cum îi la iștoală?

— Școală! Nu iștoală!

— Ia, vorovesc și io cum poci!

— Da ce? Nu-i putè zîce școală?

— Dară nu: școală!

— Bine-i! No, văzut-ai? Aiestea-i învăța la școală prima oară, să vorovești fain!

Băiatul se socoti puțin, apoi se corectă:

— Prima dată ai să înveți să vorbești frumos!

Și adăugă: Așè m-o învățat măicuța mè dragă!

— Pesemne — se socoti Ilenuca — n-om mai vorovi țărănește. Om învăța să vorovim „pe domnește"!

— Nu-u! Nu-m vine a crede că-i tumna așè. Numa că...

Băiatul căuta să-și amintească vorbele mamei lui. Și încercă s-o lămurească pe Ilenuca, deslușindu-i cele aflate de la ea:

— Măicuța mè dragă mi-o zîs că mi-a luat cărț fumoasă. Și ele mi-or fi tăt mai dragi, cu cît le-oi cunoaște

mai bine. Și multe lucruri oi afla în ele. Despre oamenii de la noi și despre oamenii din lumea întreagă. Despre flori și animale, munț și ape. Și poveștile ale mai mindre tăt în cărț le-om găsî. Ne-a și mai mare dragul să povestim așè cum om citi în cărț! Iară vorba noastră abdie după ce-om învăța să citim, om vidè cît îi diè mîndră, diè plăcută, diè... Diè... îngrijită... diè aleasă..., izbuti băiatul să-și amintească vorbele mamei.

Răsuflă adînc, ca după un urcuș pe creastă.

„Greu îi să înveți pe altu! Că diè vrei să te asculte, nu poți vorovi, așè, oricum, cugetă, amintindu-și cîți copii are de învățat măicuța lui.

— Așè dară..., se socoti Ilenuca, să băgăm diè samă să alejem voroavele... mai cu grijă. Să nu vorvim așè, cum ne-o tăiè capu!

— Multe lucruri de-aiestea și, și mai multe încă a trăbui să-nvățăm!

Cu gîndul la greutățile care o vor aștepta de acum înainte, Ilenuca oftă din adîncul sufletului:

— E he-he-e-e!

Și strîngîndu-și lucrușoarele, cei doi copii o porniră apoi spre casă. La un moment dat, băiatul se opri și culese un obiect mic din praful drumului. Ilenuca se apropie grăbită să vadă ce găsise Dănucu:

— Ni măi, ni! S-o tièrdut careva „șuburelnița"!

— Cum i-ai zîs?

— Șuburelnița, repetă cu glas mai scăzut fetița.

Băiatul rîse și o corectă:

— Șu-ru-bel-ni-ța! silabisi el. Nen prăbălește de zî și tu cum ț-am zîs io!

— Nu vreu! se burzului Ilenuca, rușinată de neștiința ei. Aiestea nici nu-s trebi diè fată! Și, ca să schimbe vorba, adăugă: Pîncè ai mai adunat-o din drum? Ni! Te-ai colbăit diè tătului-tăt!

— Că bine zîci! Oi lăsa-o-n drum! Că ăla de-o fost a lui, diè i-o simți lipsa, cînd i-o fi diè trebuință, o vini ș-o căta-o pe unde-o umblat! Hai, Ilenucă, ș-om mère cătă casă!

De data asta o apucă de mînă și, legănîndu-și amîndoi brațele în ritmul pașilor, o luară spre sat.

La poartă, pe banca de lîngă ea, stăteau de vorbă cele două vecine: învățătoarea Măriuca Radu și lelea Floarea a lui Ionel Topan.

Cei doi copii fură întîmpinați de glasul sănătos al lelii Floarea:

— Ei, scăldatu-v-ați bine?

— Scăldat! răspunseră copiii într-un glas.

— Bun-o fo apa?

— Bu-u-nă-ă-ă!

— No, apoi iute mereț înlontru feștecare, spălați-vă amîndoi mînurile și pticioarele, diè colbu din drum. Iț tălăli soponu, pe stelaj... C-apoi ne-om așeza ș-om întinje mămăligă caldă cu brînză și cu groșcior.

Copiii arcuiră sprîncenele nelămuriți: la care din case? Ilenuca întrebă:

— Da unde-om mînca?

— Diè bună sama că la noi! Unde s-o mai pomenit să poftească feciorii fetele la masă? No mereț de vă spălați! Întorsu-v-ați?

Scoțînd un chiot de bucurie, copiii fugiră în casă.

Urmărindu-i, zîmbind, cu privirile, cele două mame își urmară vorbele:

— Așa, lele Floare, mai socotește, mai gîndește-te. Dar eu cred că e mai bine s-o dai la toamnă și pe Ilenuca la școală. Fetița e isteață, bine crescută. Iar de învățat, vor învăța mai bine împreună.

— D-apoi, cred că voi asculta. Copiii s-or deprins laolaltă, ca frate și soră, încă de cînd nu cunoșteau bine horbele. Așè oi face! Și Ion o socotit tăt p-on fel!

Măicuța lui dragă...

Regăsi imaginea ei din anii cei mai îndepărtați...

Nu prea înaltă, mlădioasă, cu fruntea încununată de coroana întunecată a părului împletit, trecea cu pași liniștiți prin casă, atentă, să fie întotdeauna acolo unde era nevoie de prezența ei.

În contrast cu părul, cu ochii negri îngrădiți de genele și arcul sprîncenelor la fel de negre, chipul ei părea mai palid încă. Măicuța lui avea privirea blîndă, bună. Cum o au, desigur, toate mamele. Sau... aproape toate.

Cînd crescuse descoperise în luciul ochilor ei o undă de tristețe. Pe care mama încerca zadarnic să și-o ascundă. Deși se împăcase cu ea. Îi plăcea să gîndească așa: că se împăcase cu ea. Și nu că se resemnase în fața ei. Totuși recunoștea în sinea sa prospețimea pe care amintirea vechii dureri și-o păstrase, disprețuind timpul! Ca s-o estompeze, așternuse peste ea poleiala zîmbetului ei bun . . . Cu vorba sa — murmur cald — îl adormea în șirul poveștilor. Ce de povești frumoase știa ea! Cu întîmplări și făpturi minunate, în care întotdeauna izbîndea binele!

Și mai știa măicuța lui atîtea cîntece! Doamne, ce de cîntece mai știa! Și cum le mai cînta! Încet, duios . . .

Glasul ei dulce era cristalin, asemenea izvorului de pe Povîrniș. Și picurau cuvintele cîntecului ca stropii ploilor de toamnă, care îți închid ochii și îți limpezesc inima.

Simțea mîngîierile ei pe creștet. Îi căuta mereu privirea, de unde culegea dragoste, căldură, înțelegere. Și nu se dezlipea de negrul catifelat al ochilor ei decît atunci cînd pleoapele i se făceau grele, grele . . .

Cînd fusese mic — să fi avut vreo patru ani — și cînd încă nu știa că ochii lui erau la fel de catifelați și la fel de negri, îi arătase mamei un măr rumen:

— Măicuță dragă, măru-aiesta-i negru, așè-i?

Măriuca făcuse ochii mari, mirată.

— Îi negru, așè-i? insista copilul.

— Ba nu, măru-i roșu! Roșu pe-o parte și galben pe cealaltă.

— Dreptu-i că-l vezi roșu? Nu mă celuiești? o bănui neîncrezător.

— De bună seamă că nu!

— Da cum poț vidè roșu pîn ochii ceia tîta negri?

Abia atunci mama lui îi înțelese nedumerirea. Și începu să rîdă din inimă.

Cînd rîdea, ochii mamei își încărcau strălucirea.

Numai că de mulți ani măicuța nu mai rîdea. Zîmbea doar ori de cîte ori îl privea.

Și ochii îi erau mai lucioși. Umezi, parcă.

Pe tatăl său abia de și-l mai amintea. Împlinise doar cinci ani cînd mama lui aflase că murise. Așa se vorbea.

în șoaptă. Că murise. Împușcat... Erau alte vremuri pe atunci...

Mama nu știuse niciodată unde se prăpădise bărbatul ei. Dan, al ei. Poate de aceea cu greu încetase să creadă că nu îl va mai vedea. De aceea, continuase să aștepte! Numai greutatea anilor ce se așterneau unul peste altul îi veștejiseră așteptarea, îi ofiliseră credința.

Mama muncea mult. Niciodată însă Dan nu o auzise plîngîndu-și oboseala. Își împărțea puterile între școală — unde mulți ani a rămas singura învățătoare — și casă, unde-l avea pe Dan. „Dănucu măicuții", cum îl dezmierda ea.

Măriuca era pentru copil și mamă și tată.

Cînd împlinise unsprezece ani, măicuța îi cuprinsese capul cu amîndouă mîinile, îl sărutase lung pe creștet, îi mîngîiase cîrlionții lucioși ca smoala și, privindu-l drept în ochi, îi spusese:

— Dănucu măicuții! Dănucu meu drag! Ai crescut mare! De-acum tu ești bărbat în casă! Să fii înțelept ca tatăl tău. Să fii credincios gîndului tău! Să înveți cu drag! Cu sîrg! Să ajungi la școlile cele mari! Să te faci doctor! În viața asta aspră, în zbuciumul ei, sufletul și trupul oamenilor se îmbolnăvesc. Să ajungi un doctor bun! Și să rămîi un om bun! Că trupul nu are lecuire de nu-ngrijești odată cu el și mintea, și inima omului.

— Ce frumoase-s vorbele tale! se minunase copilul atunci. De unde le știi?

Și Măriuca dascălului Dan Radu îl mai sărutase pe frunte și, cu sclipiri în coada ochilor, îl mîngîiase blînd, răspunzîndu-i:

— Cînd... tatăl tău era cu noi, mi le spunea el mie, cum ți le spun eu acum. Le-ai auzit și tu, numai că pe atunci nu le pricepeai. Atunci erai mic, în leagăn, și ascultîndu-le, adormeai. Tatăl tău îmi citea și din cărți...

— De ce nu-mi dai și mie cărțile acelea? De-acum îs mare, mîntui clasa a patra. Le pot citi și singur!

— Cărțile-acelea? șoptise mama. Cărțile-acelea... le vei citi cînd vei fi mare...

— Da' cui le-ai dat?

— Nici nu le-am dat cuiva... Cărțile-acelea... îm-

preună cu tatăl tău... le-am ars... înainte de a pleca el acolo... de unde nu s-a mai întors...

Și mama îl strînsese la pieptul ei, să-i ascundă lacrimile care îi picurau pe obraji. Dănucu își cuibărise fața la căldura măicuții lui. Îi auzea inima cu zbateri puternice, ce le simțea fierbinți.

Mai apoi copilul ieșise din îmbrățișare cu ochii întrebători:

— Și... ce mai spunea tatăl meu? întrebase cu pioșenie.

— Tatăl tău, pe care-l chema ca pe tine, îmi mai spunea că s-ar putea ca greul să sălășluiască multă vreme în viața omului. Dar, de îi va fi inima fierbinte și mintea limpede, să nu se teamă de greu.

Mama tăcuse.

— Frumos vorbea tatăl meu!

Copilul se gîndise puțin, apoi întrebase:

— Și, dacă pe tatăl meu îl chema ca pe mine, cum îi spuneai?

— Dan, răspunsese încet mama.

— De ce, dacă numele ne era la fel, nu ne chemai pe amîndoi Dan? Ori pe amîndoi Dănucu?

Mama rîsese blînd:

— Ca să vă pot deosebi. Tatălui tău, care era înalt...

— Cît de înalt?

— Cam... mama căutase în jur un semn... cu o palmă bună deasupra canatului ușii...

— Da, recunoscu băiatul, era înalt!

— Era înalt și-i spuneam Dan, reluase mama. Iar ție, care pe vremea aceea erai tare mic...

— Cît de mic? Arată-mi!

— Cam... pînă aici..., arătase ea, punînd degetul pe culcușul laviței.

— Da-a-a, eram mic, încuviințase el, cu înțelegere și mărinimie, de la „înălțimea" pe care o avea atunci.

— ...Ție îți spuneam Dănucu, Dănucu măicuții...

Băiatul zîmbise, minunîndu-se cum putuse fi el atît de mic...

Noaptea coborîse pe nesimțite, întunecînd totul. în jurul lor.

— Și . . . ? Te rog, măicuță, mai povestește-mi! Ce mai spunea tatăl meu?

— Mai spunea că . . . în lume trăiesc sub același cer Cinstea și Minciuna, Binele și Răul, Puterea și Slăbiciunea. Tot împreună trăiesc Dragostea și Ura, Bogăția și Sărăcia. Iar oamenii se împart și ei la fel. De o parte, cei puternici, căptușiți cu bogățiile dobîndite prin truda celor săraci. Iar ceilalți, de cealaltă parte, obidiți, înfierați de atotputernicul ban . . . Inima celor avuți e împietrită, colțuroasă. Și, dacă ei sînt ghiftuiți, nu le pasă că alții rabdă de foame sau chiar mor de foame! Nici frigul care biciuiește pielea celor săraci nu-l simt. Căci frigul nu pătrunde prin blănurile care le încălzesc lor trupul. Și, în schimbul unei îmbucături amare, smulg puterea brațelor celor flămînzi, făcîndu-se stăpîni pe ceea ce au aceștia mai de preț! Ca orice tîlhari, își tem bunul furat, își tem puterea! Și, ca să n-o piardă, încătușează pe cei sărmani, lăsîndu-le doar libertatea de a trudi în folosul celor bogați! Și sînt mulți cei ce gem sub apăsarea lor! Printre ei însă unii au prins a desluși adevărul. Și au înțeles că nu e drept ca îndestularea să fie de partea acelora care nu trudesc pentru ea . . . Și că ceea ce nu e drept nu poate să dăinuiască!

Băiatul își întinse brațele deasupra creștetului. Închise ochii și cască, obosit.

— Și acum, la culcare! hotărîse mama. Mai povestim și mîine. Ți-ai pregătit totul pentru școală?

— Tot!

Pentru plăcerea lui, dar și a ei, îl mai întrebase:

— Anul ăsta ce cunună mi-aduci?

— De aur, măicuță! De aur! I-am și bătut cuiul, lîngă celelalte trei! Uite, îl vezi? întinsese el arătătorul spre colțul peretelui din dreapta, unde, lîngă tablourile înrămate ale celor trei diplome de sfîrșit de an, cu Premiul I, atîrnau cumințți, cununile aurite.

— Cuiul acela așteaptă a patra cunună de aur! spusese mama, privindu-l tulburată cum se dezbrăca și își așeza hăinuțele, împăturite cu grijă, pe speteaza scaunului. Lîngă ele, ghiozdanul, pregătit pentru a doua zi.

După ce copilul se urcase în pat, mama venise iarăși lîngă el. Mîngîindu-i obrajii, îi vorbise:

— Dănucu meu drag, cînd vei crește mare și vei pleca din sătucul nostru . . .

— Unde să plec?

— La școli mai mari . . .

— Și tu, măicuță, n-ai să vii cu mine?

— Nu-u! Nu se va putea! Numai voi elevii aveți dreptul să stați în școală. Eu . . . voi rămîne întotdeauna aici . . . Întotdeauna . . .

— Singură? și ochii băiatului prinseseră a luci de lacrimi.

— Nu-u-u! îl liniștise mama. Nu! Voi rămîne aici cu . . . gîndurile tale . . . Cu amintirile tatălui tău . . . Care-s multe . . . tare multe . . . Așa că, vezi, nu voi fi singură! Dar tare aș dori să-mi făgăduiești ceva . . .

— Orice, măicuță scumpă!

— Să-mi aduci întotdeauna toate cununile tale! Aici să mi le aduci! O să-mi încălzesc inima cu ele. Și o să-i povestesc despre ele și tatălui tău . . .

— . . . care avea nume ca și al meu . . . Da' cum ai să-l găsești?

— N-avea tu grijă! Pînă la urmă . . . tot o să-l găsesc!

— Bine, măicuță! Ți le-oi aduce! îi făgăduise și se întorsese cu fața la perete.

Cuprins de somn, cu ochii pe jumătate închiși, o mai întrebase totuși de sub pătură:

— Măicuță, acum am crescut și eu mare. De ce nu-mi spui și mie, ca tatălui meu, Dan?

— Dănucu măicuții, îl dezmierdase zîmbind mama, așteaptă să crești și tu pînă la o palmă bună deasupra canatului ușii . . .

— Și . . . atunci o să-mi spui . . . Dan? mai silabisise aproape adormit.

— Atunci? . . . Atunci . . . eu voi fi bătrînă . . . Tare bătrînă . . . Dar . . . de undeva . . . va veni o fată cuminte . . . cuminte și frumoasă . . . care te va iubi, așa cum l-am iubit eu pe tatăl tău . . . Și ea . . . îți va spune Dan!

— Bine, își mai auzise încet glasul biruit de somn.

— Noapte bună, Dănucu măicuții!

Numai respirația liniștită a copilului îi mai răspunse însă atunci . . .

Pufăitul greoi al locomotivei mărfarului de „jumătate la cinci“ se pierdu în ecoul repetat al pădurii.

Dan se desprinse de căldura amintirilor, de imaginea dureros de dulce a mamei.

Intră în mașină și porni spre Orlat.

Același sentiment de înnoire îl avu și aici, ca pretutindeni pe unde trecuse în țară. Clădiri noi, turnuri înalte, care atestau viața de fabrică ... Era duminică și straiele de lucru se odihneau.

După ce intră în sat, coti la stînga, spre cimitir.

Respirația începu să-i fie mai amplă, bătăile inimii mai repezi. În fața cimitirului opri. Coborî din mașină.

Un tremur îi trecu prin tot corpul. Simți un nod care i se urca în gît, înecîndu-l. Picioarele i se înmuiaseră, prea slabe parcă pentru a-i susține greutatea trupului.

Se îndreptă spre mormîntul mamei.

„Atîta pămînt rece și greu ne desparte, gîndi și lacrimi dureroase i se prelinseră pe obraji. Dacă ar putea simți că am venit, așa cum i-am promis, că sînt atît de aproape de ea ...“, își mai spuse.

Merse să aducă din mașină ghivecele cu hortensii și o lopățică, pentru a sădi în pămînt florile.

Dan își iubise mult mama.

Anii de liceu, petrecuți în internat, apoi cei din vremea studenției, îl depărtaseră de ea. În afara vacanțelor pe care le petreceau împreună și care lui, cel puțin, i se păreau nespus de scurte, în tot restul timpului mama trăia departe de el.

Niciodată nu voise să-i spună cum reușea să facă rost de banii necesari pentru cursurile lui.

În timpul verii, Dan lucra la o fabrică de textile ce se înfiripa acolo, în sat.

Cu toate acestea, uneori tot se gîndea să abandoneze facultatea și să revină în sat, să muncească pentru a o întreține el pe mama. Știa însă că un asemenea gînd trebuia imediat alungat, căci visul mamei era să îl vadă doctor ...

Ultima dată o văzuse în iarna cînd ea împlinea patruzeci și opt de ani. Își anunțase din timp sosirea la Orlat.

Ca niciodată, o găsise mult schimbată. Deși mișcările

îi erau aceleași, neobosite. Părul îi căpătase, însă, noi spicuiri de argint. Lumina de pe față îi pălise. Se strecurau prin ea umbre. Tresărea la cel mai mic zgomot. Chipul, privirea ei te făceau să te întrebi ce spaimă o înconjura . . .

. . . Cînd îl zărise în fața porții, exclamase:

— Bine că ai venit . . . bine că ai venit . . ., murmurase întruna, cu lacrimi în ochi și se lăsase cuprinsă în brațele lui.

Încercînd să o liniștească, Dan o condusese în casă . . . Abia reușise să-și scoată paltonul și începuse să o mîngîie pe părul încărunțit.

Ce mică, ce plăpîndă era în brațele lui. Și ce mare fusese puterea cu care se opintise ea pentru a-i face lui drum în viață! Cu neputință de măsurat, fără margini, fusese spiritul ei de sacrificiu . . . Își promisese să o răsfețe, să facă totul pentru ca în anii ce vor urma să fie fericită . . .

Încercă să-i vorbească:

— Măicuță scumpă, haide să ne așezăm. Să ne privim. Să stăm de vorbă. Nu mai plînge! Măcar cît sîntem împreună. Sîntem atît de puțin timp împreună . . .

— Nu stai cu noi? Pleci? întrebase mama speriată, înecînd-o iar plînsul.

— Stau, măicuță, încerca să o liniștească, sărutîndu-i mereu mîinile muncite. Vom fi toată vacanța împreună! Dar ce sînt două săptămîni, pe lîngă atîtea luni în care ne aflăm departe unul de altul?

— Așa e, Dănucu meu drag! suspinase mama.

Dan își încruntă ușor sprîncenele.

— Întotdeauna ți se zbate inima așa?

— Nu-u-u! Nu! Doar acum . . . Am plîns de fericire. Cînd te-am văzut! Și, depărtîndu-se puțin, continuase la fel de tulburată: Să mă uit bine la tine . . . Să te privesc . . . Ia, scoală-te în picioare!

Îl urmărise cu drag, cum se ridica zîmbind.

Dan se întoarse cu fața spre ea, rezemîndu-se de ușa pe care o întrecea acum „cu o palmă bună, deasupra canatului ei", își desfăcuse brațele, astupînd ușa cu totul, și înclinase ușor capul, ca și cum i-ar fi spus: „Da! Asta sînt eu, feciorul tău!"

— Ce frumos bărbat te-ai făcut, dragul mamei, murmură ea . . . Înalt, puternic, cuminte, mai spuse, privindu-l mîndră printre lacrimi. Deși mie îmi semeni, uitîndu-mă la tine . . ., îl văd pe tatăl tău . . .

Întinsese mîinile spre el, chemîndu-l:

— Haide, vino lîngă mine, Dănucu meu drag, și vorbește-mi de facultate. Totu-i bine, nu-i așa?

— Bine, foarte bine! Uite, zise scoțînd din buzunarul paltonului un plic, uite indexul cu rezultatele examenelor de la ultima sesiune. Mai am Examenul de Stat și gata! M-ai făcut doctor!

Cu mîinile tremurînde, mama urmărise șirul de note. Ochii i se umplură iarăși de lacrimi . . . Plîngea de-a binelea.

Dan o cuprinsese în brațe și-o mîngîia.

— Măicuță dragă, îi șopti, ce te frămîntă? Ce ai?

— Nimic, dragul meu, rosti ea, printre suspine. Nimic . . . Numai că . . .

— Numai că? Spune, măicuță! o rugă, puternic tulburat de zbuciumul ei.

Într-un tîrziu, cu un zîmbet slab pe față, își tălmăci izbucnirile de slăbiciune:

— Am îmbătrînit și . . .

— La patruzeci și opt de ani, măicuță? Pentru noi de-abia de acum începe viața ta! Viața frumoasă, pe care am visat-o amîndoi! Mai ții minte? De acum înainte eu îți voi purta de grijă! Te voi alinta, te voi mîngîia, pînă îți voi șterge urmele tristeții de pe față, din privire . . . Iar seara, înainte de culcare, îți voi spune povești. Și-ți voi cînta cîntecele pe care mi le cîntai tu cînd eram copil. Nu le-am uitat . . . Pe toate le știu! Pe toate!

Mama îi sorbea parcă vorbele, fericită. Cu degete tremurătoare, îi mîngîiase ușor tîmplele și, vorbindu-i, își cerea parcă iertare pentru vorbele ce trebuie să i le spună. Nu ar fi vrut să-i întunece tinerețea.

— Așa-i . . ., Dănucu meu drag . . . Am îmbătrînit . . . și vorbesc prostii . . . Spun vorbe fără noimă . . .

— Spune-mi, măicuță, ce gînd urît ții ascuns în suflet, de îți mistuie astfel suflarea?

Mama își înălțase lucirea umbrită a privirii spre el.

— Vezi tu, Dănucu meu drag, ... simt că trăiesc tare de mult! Și ... m-am ostenit! M-am ... învechit! ... Inima ... mi s-a învechit și ea ... Mă tem ... că-i cam ruginită ... Poate, de prea multe lacrimi ... Și scîrțiie ... Bate mai greu ... Dar ..., adăugase în șoaptă, ca numai pentru ea, bine că *încă* mai bate! ... Știu eu încă pînă cînd?

Abia vorbea ... Puțin ... Cuvinte puține, alcătuind propoziții scurte, cu respirații frînte între ele.

— Tare mă tem ... că n-oi ajunge să te văd doctor!

— Măicuță, peste patru luni sînt doctor! îi amintise el, cuprinzîndu-i mîinile și sărutîndu-i-le mereu. Și numai ție trebuie să-ți mulțumesc pentru asta. Nu-mi ajunge o singură viață ca să-ți mulțumesc pentru cîte ai făcut pentru mine!

O strînsese din nou la pieptul lui și-i vorbise cu glas rugător:

— Dar va trebui să mă asculți! Ca pe un doctor, adăugase blînd. Să nu mai plîngi, să nu te mai frămînți! Doar acum nu mai ai de ce să te frămînți! Gata! M-ai făcut doctor! ... Iar, continuă zîmbind, „scîrțiielile“ inimii o să le „ungem“ ...

— Nu-ș ce să mă fac cu coptila aiasta a mè! Nu mă mai ascultă diè fel! No, uită-tiè, mă rog frumos. Ziua-ntreagă jelește! îi spusese îngrijorat însă și bunicul și, întorcîndu-se îndurerat către mama, o întrebase: Fata tatii, pîn-ce jelești? Cu mîndrieța aiasta diè flăcău lîngă tine?

Bătrînul oftase mîhnit. Nu putea deslușì amarul din inima copilei lui.

— Of! Of! Rău face că vine pe-acasă! Iò să fiu în locul lui, de te-aș vediè cîntîndu-țiè așè amarnic, m-aș întruna amu deauna la București!

— Nu-l asculta, Dănucu mamii! Nu-l lua în seamă, sări mama, speriată.

— N-ai nici o teamă, măicuță! Vom fi împreună toată vacanța, o asigura el. Ne vom plimba cu sania. Și vom plănui casa noastră nouă. Că asta pe care o avem acum, azi-mîine, va trebui s-o sprijinim în bîrne, să nu se lase peste noi!

Cu ochii înrourați, mama vorbi zîmbind:

— Ai văzut, tătucule? Cît mă are de dragă copilul meu? Şi cum mă ascultă?

— Ei, aşe-i! Cîte unii coptii îşi ascultă părinţii! Nu le ies din voie, din vorbă! Io-te, io n-am parte de hăzna aiasta! Zîmbi însă cu bunătate şi se adresă nepotului său: Măcar de-ar da Dumnezeu să te asculte pe tine, feciorașu bunului!

În ziua plecării, mama nu se mai dezlipi de lîngă el.

— Măicuţă, încercă el în zadar s-o liniştească, s-o îmbărbăteze, mai avem doar patru luni! Îndată ce voi ajunge în Bucureşti mă voi interesa de o cameră în oraş, să te aduc lîngă mine! Şi vom fi mereu împreună! Numai să termin şi cu Examenul de Stat. Doar patru luni să mai aştepţi . . .

— Numai . . . inima mea veche să vrea să mai aştepte . . ., murmură ea, neîncrezătoare.

— Ce vorbe-s astea? De ce mă necăjeşti vorbind astfel? Vreau să te las zîmbind şi să te găsesc zîmbind, măicuţă.

Dar . . . aşa fu, cum simţise mama.

Inima ei „veche" nu a mai voit să aştepte. Nici să mai bată. Şi nu a lăsat-o să-şi vadă băiatul ajuns doctor.

Dan nu se putuse gîndi — în ruptul capului — la aşa ceva . . . Plecase într-adevăr cu inima strînsă după ce o consultase. Dar spaima ei, mărită la gîndul spitalului, îl făcuse să-i amîne internarea pentru la vară. După examen. Cînd putea fi alături de ea.

Era vechi zbuciumul inimii ei.

Dan îl cunoştea. Încă de cînd era copil. Din nopţile acelea cînd năvăleau în casă bărbaţi străini, care-l căutau pe tatăl lui sau pe alţii pe care-i bănuiau ascunşi acolo, în casa lor.

Înghesuit la pieptul măicuţii, scuturat de sughiţul plînsului, îi auzea inima, care se zbătea puternic şi-i lovea dureros urechile . . . După plecarea lor, rămîneau o vreme îmbrăţişaţi strîns, şi-n liniştea de după vacarm tot bătăile inimii ei le simţea . . .

Prea tari . . . Prea zvîcnite . . . Prea aproape . . . Parcă acolo, sub cămaşă . . .

În urma lor, oamenii aceia lăsau casa răvășită, răsturnată, scociorîtă, pînă în cele mai ascunse cotloane...

După ce se îndepărtau, măicuța lui trăgea ușa — trîntită de ei pînă în perete — și o încuia din nou cu cheia.

Lui Dănucu îi dădea să bea un pahar cu apă rece, îi spăla obrajii de sărătura lacrimilor, îl mîngîia, îl săruta în creștet, îl culca în pat. Cu vorba încă ușor tremurată, încerca să-l liniștească, spunîndu-i:

— Gata, Dănucu măicuții! Au plecat! Ai văzut, măicuța a închis ușa cu cheia. Închide și tu ochișorii și dormi! Mîine dimineață îți aduc o cană cu lapte bun și o să uităm tot!

Și apropiindu-și scaunul de patul copilului, își lua coșul plin cu cămeșile ce le cosea pentru săteni și lucra la ele, pînă în zori.

În tăcerea nopții, ascultîndu-i bătăile speriate ale inimii și fîșîitul lung, zgîriat, pe care-l lăsa în urma lui firul de ață cînd trecea prin cînepa groasă a cămășilor, copilul adormea.

Din nopțile acelea Dan cunoștea zbaterea inimii. Sperase cu tărie că liniștea, mulțumirea pe care avea să i le dăruiască o vor însănătoși...

Dar...

Reîntors în București, cu greu își putuse îndepărta obsedanta amintire, ca și neliniștea de care o văzuse stăpînită pe mama lui. Îl îngrijorase starea sănătății ei...

...Să o interneze împotriva voinței sale? Dar dacă acest lucru i-ar fi declanșat și mai puternic suferința? Și ar fi putut să înțeleagă greșit faptul că nu ar fi stat prea mult lîngă ea — din cauza acestui ultim examen! —...

Dan se frămîntase neputincios, fără să ia o hotărîre.

Dacă n-ar fi reușit la concursul pentru stagiul de medic intern, lucrurile poate s-ar fi desfășurat altfel. Dar așa? Începuse deja stagiul de intern la maternitatea Filantropia...

...Îi scria săptămînal mamei, rugînd-o să-i comunice orice simptom, orice jenă, oricît de mică, pe care i-ar fi provocat-o „oboseala" ei. Insista totuși să consimtă să o interneze într-un spital.

„Nu, nu la spital! îi scria însă mama. Tu învață, Dă-

nucule! Nu te neliniști din cauza mea! Te frămîntă destul grija examenului!“

Dan o asigura că putea fi liniștită în privința lui, nu avea emoții, stăpînea perfect materia și abia aștepta să își susțină examenele . . .

În sfîrșit, începu și sesiunea.

Febrilitatea, tensiunea, care apar automat înaintea examenelor, îl cuprinseseră și pe el. Nopțile de studiu, în dorința de a se prezenta cît mai bine pregătit, neliniștea care i se strecura în suflet din cauza sănătății mamei, toate acestea îl slăbiseră. Astfel că nici rezultatele excepționale ale examenelor nu fuseseră în stare să-i dea putere să lupte împotriva bolii infecțioase care-l contaminase: febra Q. Virusul îl găsise deja extenuat, incapabil să-i opună rezistență. La ultimul examen, boala se instalase de-a binelea. Abia reușise să-și susțină subiectul din cauza temperaturii. Profesorul își dăduse seama că nu emoția sau căldura de afară îl făcuseră lac de apă. Dar, întrucît candidatul se prezenta excelent, nu îl împiedică să își termine examenul.

La sfîrșit totuși, după ce îl felicitase pentru felul în care își susținuse și acest ultim examen, profesorul îi spusese:

— Și acum, după ce ai dobîndit proaspătul titlu de medic, te prezinți urgent la spital? Dar nu ca medic, ca pacient!

Ceea ce se și întîmplă . . .

Dan fu internat la contagioși, cu o formă gravă a febrei Q. Avea temperatură mare, pînă la delir, frisoane, dureri de cap puternice, tuse extenuantă. Perioade de hipertensiune, cu recăderi alarmante. O stare de oboseală istovitoare, o moleșală generală . . .

Telegrama care-i anunțase moartea mamei lui nu-i fusese dată atunci cînd sosise. Direcția spitalului telegrafiase însă primăriei din Orlat, rugînd-o să anunțe familia că, dată fiind starea gravă a medicului intern Radu Dan, acesta nu va putea fi prezent la înmormîntarea mamei sale. La aproape două săptămîni după aceea, cînd se hotărîse ieșirea lui din spital, Dan fusese anunțat ca înainte de a părăsi spitalul să treacă pe la cabinetul directorului, care dorea neapărat să-i vorbească. Ceea ce Dan și făcu.

Zîmbetul convențional al directorului îi păru puțin suspect. Cunoștea fața acestui om, de obicei senină, deschisă.

Directorul scoase din sertar un bilet pe care Dan îl recunoscuse imediat...

„Eu l-am scris... O rugasem pe asistenta medicală să expedieze cu acest text o telegramă la Orlat", spusese ușor derutat. Dorise ca vestea ieșirii lui din spital să îi parvină mamei cît mai repede. Să știe și ea că totul reintrase în normal, că învinsese boala, că era din nou sănătos.

În locul unui răspuns — pe care nedumerirea din privirea lui Dan îl cerea —, directorul îi înmînă telegrama... În primele clipe, Dan continuă să-l întrebe din ochi pe cel care i-o înmînase...

Presimțea grozăvia? Aștepta ca directorul să-l asigure că nu era pentru el vestea pe care o bănuise înfiorătoare?

În cele din urmă, cu privirea înceţoșată de spaima neașteptatului, încercase să dezlege sensul literelor stranii de pe hîrtia aspră, deja învechită.

... Mama?... Măicuța lui?...

Se clătină, lăsîndu-se să cadă în fotoliul din spatele lui.

Își duse degetele slăbite, tremurătoare, pe fruntea lividă, umedă și rece...

... Delira? Un alt val al bolii de care parcă... scăpase?... Oribile coșmare! Oribile!

Vocea bărbatului, care-i întindea un pahar, îndemnîndu-l să bea apa rece cu gustul amar, îl făcu să-și revină.

... Avea în mînă într-adevăr o telegramă... Nu delirase... Era o telegramă... adevărată...

O reciti... Și... întreg pămîntul se prăvăli peste el!

Măicuța lui... a murit?! Măicuța lui nu mai este?...

Și el nu fusese lîngă ea...

— Măicuța mea dragă, plîngea după cîteva zile, pe mormîntul încă proaspăt, tocmai acum te-ai dus? Acum cînd am trecut peste ultimul greu? Cînd te-aș fi adus lîngă mine? Cînd ți-am adus ultima mea cunună de aur? Pe care tot tu m-ai ajutat s-o dobîndesc! De ce n-ai mai avut puțină răbdare ca să ne bucurăm împreună de iz-

bînda noastră? Fiindcă, singur, nu mă pot bucura! Fără tine, nu mă pot bucura . . .

Cu obrazul încă nezvîntat de lacrimi, ca și atunci, se urcă în mașină, întorcîndu-se în sat . . .

Caută atent curtea vechii lor așezări. Știa că în locu-i se ridicase o casă nouă, în care bunicul și el aveau fiecare rezervată cîte o cameră. Opt ani îi trimisese lunar bani lui Ion Topan, care se ocupase cu colectarea materialelor și construcția casei. Hotăriseră — de fapt acesta fusese gîndul mamei — să construiască o casă împreună cu Floarea și cu Ion Topan. Să nu fie bunicul singur dacă mama ar fi plecat lîngă Dan. Și cînd li s-ar face dor de „casă", aici să îi aștepte întotdeauna două odăițe primitoare. În locul vechii case a lui Ion și Floarea să facă o grădină mai mare, cu legume și cîțiva butuci de vie.

Așa gîndise mama pe cînd trăia și nutrea speranța că va sta lîngă feciorul ei în cea mai mare parte a anului.

Dan opri în dreptul unei case noi, în fața căreia străjuia un copac cu o coroană rotundă, rămuroasă. Teiul copilăriei lui, cu cele mai multe și mai frumoase flori din sat.

„Ai îmbătrînit și tu, îi spuse Dan în gînd. Ai îmbătrînit, dar ești mai frumos!"

Pe banca de sub el ședeau și povesteau vreo cinci săteni, care se ridicaseră de îndată ce mașina oprise în fața lor.

Deși lumina zilei se topise deja în umbra asfințitului, cînd Dan ieși din mașină, lelea Floarea îl recunoscu și strigă:

— Tulai, Doamne! O vinit Dănucu nost! O vinit domnu doctor!

— Chiar el, Dănucu, lele Floare, răspunse Dan, lăsîndu-se sărutat pe amîndoi obrajii.

Un bătrînel sprijinit într-un baston se închină, murmurînd:

— Mulțumescu-ți ție, Doamne, că mi-ai lunjit zilele, să-l mai pot vedie!

Dan se grăbi spre el, sărutîndu-i mîna, apoi obrajii:

— Sărut-mîna, bunicule dragă! Ești bine, sănătos?

— Bine, bine! Așè cum ț-am scris! Mulțam lui Dumnezo-alduitu! Da' îmi trag tare cu greu zilele, că îmi știu coptila sub pămînt!

Și bătrînul începu să plîngă încet, liniștit.

Dan simți din nou în gît nodul acela care îi tăia respirația.

— Am trecut pe la Progadie. Ați aranjat frumos mormîntul! îi spuse însă bătrînului, cuprinzîndu-l în brațe.

În ochii lelei Floarea străluceau lacrimile. Dar, ca să nu se lase copleșită de durere, cu vocea ei sănătoasă, începu să povestească:

— L-am făcut așè cum ne-ai scris cînd ne-ai trimis și banii! Și din ce-o trecut peste am făcut ș-o laiță mîndră, unde să poț ședè!

— Foarte bine, încuviință Dan.

— Da' gardu place-ț?

Dan înclină din cap.

— Văzut-ai salcia cèia de la căpătîiul mormîntului? Îi tînără încă. Diabdiè îi diè doi ani! S-a face tare mîndră, pletoasă! Tumna așè cum i-ar fi plăcut și doamnei Măriuca, Domnezo s-o odihnească!

Lelea Floarea se întoarse să-și ascundă ochii, care iar i se umpluseră de lacrimi, și să și-i șteargă cu colțul năframei. Dar, ca să nu fie ea aceea care să umbrească bucuria revederii, îl pofti pe Dan:

— Da' oare nu vreț să-nturnaț motoru, să-l băgaț în ogradă? C-aici s-or aduna tăț coptiii și l-or zăhăi! Ioane! Nen deștide poarta! No, placă, intraț și dumneavoastră Dănucule! Ptii, tăt uit, se bătu ea cu palma peste gură, domnule doctor! Și după ce-ț așeza cumsăcade motoru, haideț și ne-om băga și noi înlontru!

Dan trase mașina în curte.

„Pentru ca în zilele ploioase să nu cărăm tătă tina în casele cu parchet pe jos, și încă diè stejar — cum i se lăuda în scrisori Badea Ion — m-am socotit cu Floarea și am făcut un trotuar diè ciment, în curtea dimprejurul cășii."

Urcară scările și intrară în „antreu", trecură apoi într-o cameră spațioasă, unde se așezară cu toții în jurul mesei.

Se înserase bine, așa că Floarea „aștiernu masa pîntru cină". Așeză niște „blidișoare moderne".

— ... că amu în casă nouă, ne-am modernizat și noi! Radio? radio! Televizor? televizor! Ca mîine ne-om vedè și cu telefon...

— Taci tu, Floare! o dojeni bărbatul.

— Da ce, nu-i așè? Așè-i! De ce stau io în povești cu tine! Non fă bine, scoboară-te diè adu nèște jin!

După ce umplu masa cu bunătăți — ca în casă de oameni harnici și gospodari —, pe o farfurie lungă aduse „și-o țîră de chirtoș".

Chirtoș-ul era „o coptură" specifică din nordul Ardealului: aluat de cozonac înfășurat pe un sul anume făcut pentru această prăjitură, stropit apoi cu puțin unt, tăvălit în nuci zdrobite în zahăr tos și coaptă deasupra jarului în cuptor, caramelizîndu-se astfel ușor.

Dan zîmbi. Era „coptura lui a mai bună" din anii copilăriei.

Ion aduse și „ulcioru" cu vin.

— Îi din „jia" noastră, se lăudă el. Avem șaisprezece butuci! La toamnă facem marcotaj, s-o înmulțim. Îi jin curat, preciză, turnînd în pahare. Jin păgîn! Nebotezat! rîse apoi, încet.

După obiceiul bătrînilor, fiecare turnă cîteva picături peste bucata de prăjitură din față, murmurînd:

— Pentru cei duși dintre noi! Odihnească-să în pace!

Apoi fiecare bău paharul.

Urările de bun venit schimbară atmosfera.

— Doară nouă ne ești drag, într-on fel ca și Ilenuca noastă, spuse Floarea.

— Știu, lele Floare, știu! Dar să știți și dumneavoastră că din inimă eu mi-am lăsat trei părticele la Orlat: una d-tale, bunicule dragă, zise Dan și-i sărută mîna, una dumneavoastră, și... una lîngă măicuța mea dragă. Frumoasă casă ați ridicat! Și mare! Schimbă însă iute vorba.

— D-apoi mîne la ziuă i-ți vedie-o mai bine. Aici, sus, îs patru camere: două ale dumnealorvoaste și două a noaste; iară jos mai îs două camere, o țîră mai mnicuțe, tăt ale noaste. Apoi și pîntru baie, cînd ne-a traje și nouă apa cu țevea. Tovarășii noști diè la gospodărie zic că n-o trece multă vreme pînă atunci că la toamnă ar și începe săpăturile...

— Foarte frumos!

— Chiar că vrem să vă mulțumim! Că noi, numa cu mîna diè lucru am fost. Da' banii dumneavoastră ni i-aț trimes. Regulat, în fiecare lună, de opt ani... Primii ani am adunat materialu, am făcut cărămizile, apoi am făcut fundamentu și am început să înălțăm casa. În vara aceea, am și dat-o gata în roșu. Așè cum v-am scris. Am iernat în iè. Ia, amu, în vara aiasta, am mîntuit văcălitu. După aceia am zugrăvit-o, ș-amu îi fainã diè tăt! Așe că nume dumnealorvoaste trebe să vă mulțămim! Că, fără ajutoru ce ni l-aț dat, ni niè putem porni!

— Nu-i așa, bade Ioane! Nici eu, fără ajutorul vostru, nu puteam face nimic! Mă gîndeam la munca voastră în vara cînd lucrați la cărămizi. Și au fost multe!

— Douăzeci de mii... O fo și greu... nu zîc nu..., recunoscu Floarea, da' la sate mai facem clacă unu la altu și împreună nu să sîmte cum trece ziua și înaintează lucru... Îi bine așè cum îi! Sîntem tarie mulțumniți!

Ion își întoarse privirile spre Floarea, cu dragoste.

— Cît o vedeț de mnicuță, nu știț cît poate fi de vrednică! Mă-ntorceam sara dièla colectivă și abdie de-o hotăram să iasă din groapa diè lut! Mai mult diè jumătate, ce zîc io, tri părț din cărămida diè lucru iè le-o făcut!

— Ee, vorovești și tu! spuse ea, îmbujorată de plăcerea laudelor, dar și rușinată că bărbatul o lăuda în fața lui Dănucu.

— Așè-i, așè! Ești vrenică foc! Am știut io pe cine am luat diè nevastă!

— Sînteți oameni vrednici amîndoi! Și gospodari desăvîrșiți... Ia spune-mi rogu-te, lele Floare: ziceai odată că badea Ion nu prea știe să spuie ce gîndește, dar cînd te-o cerut de nevastă o știut să-ți spună ce vrea? Că... văd că v-ați luat!

— O avut noroc că am priceput io ce vre!

Rîseră cu toții.

Lui Dan îi era însă cu neputință să nu alăture celor de la masă și gîndul la mama sa.

— Măicuța ar fi fost fericită să fi putut vedea toate cîte ați făcut. Să fi putut fi toți împreună.

Amintirea mamei așternu iarăși clipe de tăcere în încăpere.

Pe ușă intră dintr-o dată, ca la el acasă, un băiețaș de vreo patru ani.

Se răsuci încet, înălțîndu-se cu greu să apuce clanța ușii, prea înaltă pentru anii lui.

Dar, așa cum învățase, nu avea voie să trîntească ușile, nici să le lase deschise.

— Al cui ești tu, măi țîcă? îl întrebă Dan, săltîndu-l în brațe.

— A-lu' ma-ma! silabisi copilul, fără chef să vorbească așa, cu oricine.

— De bună seamă că a lui mama, rîse Dan. Dar al cui?

— A Ilenucăi! îl ajută pe copil lelea Floarea, culegîndu-l în brațele ei, unde, în sfîrșit, copilul se simți nestînjenit.

— Al Ilenucăi? întrebă Dan și căuta să găsească pe chipul băiețașului trăsăturile atît de îndepărtate și atît de aproape de copilăria lui. Cu cine s-a măritat? mai întrebă el.

— Cu directorul școlii unde-i și iè învățătoare.

Ilenuca . . .

Ultima dată o văzuse cînd pleca la București, student la medicină. Ilenuca terminase și ea școala, urma să-și ia în primire postul de învățătoare. Crescuse mai înaltă decît maică-sa. Ochii-i erau albaștri ca cerul verii, fluturați de gene mătăsoase, de culoarea soarelui. Părul lung era împletit în două cosițe bălaie, neastîmpărate. Îl conducea la gară.

. . . Pășeau, ca în primii ani, unul lîngă altul, fără să-și vorbească . . .

. . . Începea o altă viață pentru ei . . . Care îi rupea de anii copilăriei.

. . . Sibiul ar fi fost mai aproape, l-ar mai fi putu vedea din cînd în cînd mai ușor . . .

. . . Bucureștiul . . . era însă tare departe.

„O să ne uite Dănucu. Îl va cuprinde școala . . . și viața . . . Viața de la București . . . amețește . . . zăpăcește . . .", gîndea Ilenuca.

— Să nu-ți tai cosițele, Ilenucă! Nici cînd te-i mărita! îl auzise rupînd tăcerea dintre ei.

Și-și continuaseră drumul spre gară . . .

... Dar prea se apropiau de ea... Prea repede aveau să ajungă...

Și Ilenuca se oprise, silindu-l astfel și pe el să rămîie lîngă ea. Își ridicase ochii senini spre el și, sfioasă, murmurase:

— Dănucule... să te aștept?

Dan îi înțelesese întrebarea. Și mai înțelesese că trebuia să-i răspundă serios. O cuprinsese de după umeri și, căutîndu-i unda limpede din priviri, îi spusese:

— Ca pe-un frate să m-aștepți, Ilenucă... Ca pe-un frate!

O sărutase apoi cu drag pe frunte. Seninul din ochii Ilenucăi se aburise în păienjenișul lacrimilor. Cu greu mai îngăimase:

— Mie... eu...

Și se întorsese brusc, fugind înspre sat.

— Ilenucă! o chemase Dan. Ilenucă-ă!

Dar Ilenuca nu se-ntorsese. Se dusese acasă.

Glasul lelei Floarea îl readuse din amintiri:

— Amu Dănucu nost — că tumna așè l-am botezat și pe iêl — stă cu noi, pînă la primăvară, diè-ncepe lucru cîmpului!

— Unde sînt ei?

— Aproape diè tăt! La Cristianu. Așè că, de-i lovește doru diè coptil, odată-s acilea! Amu-s în conced! La mare! La Eforie! Iii! De-o afla c-ai fost pe-acasă, tare i-o părè rău că nu te-o putu vediè!

— Și eu aș fi vrut s-o văd! Să-i cunosc și bărbatul. Că pe fiu-său l-am cunoscut, zise Dan, mîngîind copilașul din brațele lelei Floarea.

Curînd, în căldura brațelor bunicii, Dănucu „ăl mic" prinse a picoti. Fu dus la culcare.

Ceilalți au stat de povești pînă către miezul nopții, cînd se hotărîră totuși să meargă să se culce. Dan îl conduse pe bunic pînă în odaia lui, unde îl aștepta patul cu așternutul proaspăt schimbat.

— Floarea îmi poartă diè grijă, ca la un coptil!

Și mai „povesti" și cu el, pînă ce bătrînul adormi. Se îndreptă apoi spre camera sa.

Simți același fior de emoție, pe care-l cunoscuse în toată după-amiaza... Lelea Floarea îi „așternuse de culcare" în patul pe care-l avea încă de cînd era copil. Și dulapul, și masa, și scaunele erau acolo. Așezate la fel, ca în vechea casă.

Ridică ochii spre peretele din dreapta.

Îl găsi așa cum îl lăsase „dincolo". O fotografie a lui, din liceu. Cînd trecuse în cursul superior. Lîngă ea, o alta, ultima pe care i-o trimisese mamei, care mereu îl dojenea: „De ce nu-mi trimiți măcar o fotografie? Ne vedem tare puțin și tare rar! Să rămînă în casă chipul tău măcar pe hîrtie".

Cînd terminase anul al patrulea se fotografiase și-i trimisese mamei fotografia.

Alături, mai aproape de colțul peretelui, erau rînduite, cuminți, „Cununile lui de aur" din cursul primar, diplomele din liceu...

„Cum de nu greșise lelea Floarea nici locul, nici ordinea lor, atunci cînd le mutase din casa veche în cea nouă? Nu a schimbat nici un cui din cele aranjate de măicuța!"

Dan se întinsese pe pat, cu brațele sub cap.

În fața lui, deasupra ușii — mult mai înaltă decît ușa din „casa lor", fotografia veche, din care îl priveau, zîmbind, mama și tatăl său.

Își duse mîna la gît, încercînd din nou să oprească nodul acela, care iarăși se străduia să-i sugrume suflarea, inima...

Lacrimile ce-i șiruiau tăcute pe obraz, însă, nu încercă să le oprească...

De ce așa, Silvia?...

Ședința a fost lungă. Obositoare. S-a fumat mult. S-a vorbit mult. S-au spus multe. S-ar fi putut spune încă multe. Dar oamenii erau obosiți. Plictisiți. Plictisiți de aceste ședințe ținute pentru a discuta lucruri deja hotărite. Vorbiseră doar „cei cîțiva", mereu aceeași, mereu de acord cu problemele dezbătute . . .

Unii moțăiseră cu capul prins în palme, alții citiseră pe furiș ziarul cumpărat de la chioșc. Toți abia așteptau să ajungă acasă . . .

Dan părăsi sala nemulțumit de el. Deși problemele discutate nu-i vizau direct, ar fi trebuit să ia atitudine împotriva acestei comodități, acestui aproape dezinteres manifestat.

„De fapt . . . , se întrebă și se opri din mers, ce înțeles poate avea într-un colectiv «o problemă care nu te vizează direct»? Adică . . . lucruri care nu privesc direct *persoana ta?* Într-un colectiv?"

Coborî scările de la intrarea în spital, ieși în stradă și porni spre casă.

Pe fruntea încinsă, primi înfiorarea răcoroasă, plăcută, a pulberei înghețate.

Prin sita fulgilor de zăpadă, înaintea lui, un grup de colegi care participaseră la ședință. Și care acolo, în sală, tăcuseră liniștiți, întru totul de acord cu ceea ce se discutase la ședință..

De la cei cîțiva metri care îl despărțeau de grup auzi glasurile aprinse ale unora, nemulțumiți, care nu găsiseră însă de cuviință să își spună părerea în plen.

„De ce, oameni buni? De ce nu v-ați spus acolo, cuvîntul?", ar fi vrut să-i întrebe.

Își scutură capul indispus.

Și el, ca și alții — nefiind „direct interesat" —, se bucurase cînd ședința luase sfîrșit.

„Nesănătos fel de a face parte dintr-un colectiv! De-a participa la viața lui, la suflul lui!"

„Dar . . . oare — se înfruntă singur Dan — de ce cauți scaiul din ochiul vecinului și nu vezi bîrna din ochiul tău? Dacă tu, care ai remarcat greșeala și n-ai încercat să o combați, de ce îi acuzi pentru aceeași pasivitate pe cei care se complac în lîncezeală? Ai fost și *tu* la ședință, i-ai văzut lipsurile, scăderile, de ce *n-ai cerut cuvîntul?* Nu ești de părere că acest fel de a fi alături de tovarășii tăi este comod, într-adevăr, dar total ineficient? Aș spune chiar că ești mai vinovat decît ceilalți!", se judeca Dan cu asprime.

Aruncă țigara jos, pe trotuar, nemulțumit, revoltat pe sine.

Își continuă drumul spre casă, gîndind serios la cele petrecute în după-amiaza aceea în spital. Fără îndoială, mai rămîneau multe lucruri de schimbat, de îndreptat. Va începe neîntîrziat acțiunea cu el!

. . . Ajunse curînd în fața blocului în care locuia. Intră, luă liftul și, cînd ajunse în fața ușii, o găsi pe Silvia. Tresări, surprins. Își făcuse alte planuri pentru seara aceasta . . .

Privindu-l cu înțeles și zîmbind, Silvia îi spuse:

— Am . . . priceput!

Dan deschise ușa, poftind-o să intre. Îi luă haina, o așeză în cuier, apoi își dezbrăcă și el paltonul. Serios, păstrînd întipărit același aer mirat pe figură, fără să o privească, o întrebă liniștit:

— Și . . . dacă veneam cu cineva?

O clipă Silvia rămase descumpănită. Era o situație la care nu se gîndise niciodată. Nici o clipă!

„Deși . . ., se gîndi, cu ce drept am nesocotit . . . o asemenea posibilitate?"

— Cred că . . . m-aș fi descurcat . . . fără să te încurc nici pe tine, îi răspunse pînă în cele din urmă, cu calm.

Dan îi sărută mîna, o cuprinse apoi de umeri și o sărută pe obraz:

— Intenționam să lucrez în seara asta..., se explică Dan.

Cu glas scăzut, dezvinovățindu-se parcă, Silvia spuse:

— ... Eu... voiam doar... să bem o cafea... Ți-e foame, nu? schimbă repede vorba.

— Tare!

— Pot să-ți încropesc eu cina? se oferi ea.

— Cu două tacîmuri.

Mîncară curînd și Silvia ar fi plecat imediat dacă farfuriile de pe masă și tacîmurile nu i-ar fi amintit că, de nu le strîngea ea, obligația aceasta avea să îi revină lui Dan. Se hotărî astfel să ducă vasele în chiuvetă, alături de o altă ceșcuță și farfurioară, nespălate și ele. Le privi o clipă nemulțumită, așteptînd ca Dan să-i spună să le lase așa, deși în realitate ea nu avea de gînd să le spele.

Dan îi descoperi nemulțumirea și îi spuse liniștit:

— Lasă-le, Silvia! Peste trei zile vine femeia și mă scapă de ele!

În sinea lui ar fi dorit însă ca Silvia să nu-i accepte propunerea, deși el nu i-ar fi îngăduit în ruptul capului să spele vase... I-ar fi plăcut totuși să vadă la ea măcar intenția...

— Să trecem în cameră, îi propuse el apoi, luînd tăvița cu ceșcuțele de cafea și pornind înainte.

Se așezară la birou. Își aprinseră țigările și fiecare își trase în față ceașca de cafea fierbinte.

— De ce n-ai fost la ședință? o întrebă, privindu-i pieptănătura proaspătă.

Silvia se aștepta la întrebare.

— După cum a fost anunțată ședința, dezbaterile ei nu aveau nici o tangență cu preocupările mele, se scuză.

— A fost invitat să participe întreg colectivul. Probabil, în ideea că ceea ce se petrece în instituție interesează — sau ar trebui să intereseze — pe toți cei ce fac parte din ea. Pe toți „angajații" ei! apasă Dan pe cuvinte.

— Aveam oră la coafor, adăugă încet Silvia, fiind și mai puțin convinsă că Dan i-ar putea da dreptate.

— Nu cred că e un motiv pe care l-ai putea declara și altora, replică el cu seriozitate.

— Îți promit că nu se va mai repeta!

— Aș dori să fie așa... Deși, adăugă pe un ton scăzut, nici eu nu mă pot lăuda că am folosit cum se cuvine prilejul. M-am complăcut în „a nu mă amesteca" în lucruri care nu mă atingeau direct.

Cîteva secunde trecură în tăcere. Apoi Dan adăugă ironic:

— Am fost prezent... fiind absent! Mai mult chiar, auzeam, dar mă făceam că nu aud! Mă întreb chiar dacă n-a fost gestul tău mai cinstit? Sfidător, greșit, dar mai sincer!

După ce își băură cafeaua, Silvia luă ceșcuțele și le duse în bucătărie, punîndu-le alături de celelalte vase murdare din chiuvetă.

„Of, sigur că ar trebui să le spăl, își spuse! Altfel le va spăla Dan! Nu le rabdă el trei zile în chiuvetă!"

Își privi însă manichiura proaspătă.

„Nu, nu-mi stric unghiile!", se decise brusc.

N-ar fi putut spune că era deplin mulțumită de această hotărîre, dar așa făcu.

Îi părea bine că Dan nu era acolo, să-i urmărească tăcerea care îi ascundea gîndurile.

Trase aer în piept, scuturâ din cap, dar se calmă repede, amintindu-și că bărbaților le displace să le vadă pe femei în bucătărie. Deci..., încheind capitolul „Spălatul vaselor", trase ușa în urma ei și intră în cameră.

La biroul său, cu cartea deschisă, Dan citea la lumina lămpii de pe birou.

Silvia se întinse pe studio, aranjîndu-și comod sub cap o perniță.

Privea pereții, camera... Urmărea umbrele lăsate de cele cîteva lucruri ce se găseau în calea luminii lămpii de pe birou: cana cu apă... paharul... un tom gros..., și se gîndea: oare cît va mai citi Dan?

Era liniște... Și asta, numai pentru că gîndurile Silviei nu se auzeau! Doar foșnetul paginii întoarse rupea din cînd în cînd tăcerea.

Nici unul din ei nu uita de prezența celuilalt. Și asta îi stingherea. Pe fiecare în felul lui.

Adevărul era că Dan nu putea să citească știind-o pe Silvia acolo, la el.

Silvia? Silvia nu gîndea că în momentul acela cel mai important lucru era ca Dan să citească! Deci...

Fără să ridice privirea din carte, la un moment dat, Dan rupse tăcerea:

— Frumoasă rochia ta de simbătă seara...

— Ți-a plăcut și ție? se ridică Silvia într-un cot, plăcut surprinsă că se putea arbora un subiect agreabil.

Își amintise cum în seara aceea intenționat îl așteptase îmbrăcată cu mantoul, gata de plecare, pentru ca abia la garderobă, în public, să-i ofere surpriza de a o vedea astfel îmbrăcată și ca să îl poată urmări cu atenție. Îi observase încîntarea din privire, satisfacția de a avea alături o parteneră ce știuse să alăture frumuseții ei pe aceea a veșmîntului.

Dar acolo Dan nu îi spusese nici un cuvînt nici despre rochie, nici despre ea. Apoi, după ce intraseră în sală, nu prea mai fuseseră împreună... Nu prea mai avuseseră cînd să-și mai vorbească...

— Da..., răspunse Dan, oprind-o din gînduri.

Cuvintele care urmară și pe care el le rosti rar, apăsat, o obligară să-i rămînă alături și să le înțeleagă ca atare:

— Bine spus! Mi-a plăcut... *și mie!*

— A plăcut multora! acoperi Silvia insinuarea, căutînd să-i găsească loc acelui *și*, punctat de Dan.

— *Și*... asta am observat atunci, prelungi Dan insinuarea.

— Dar..., întrebă mirată Silvia, cum de ți-ai amintit de rochia aceea? Au trecut trei săptămîni de la „Ceaiul medicilor"!

— Impresiile puternice nu se uită repede! îi răspunse Dan, păstrînd însă ochii parcă interesați în rîndurile cărții.

Silvia se ridică de pe studio, se apropie de birou și se așeză pe un scaun, în fața lui:

— Rochia... te-a impresionat... puternic? îl iscodi, neîncrezătoare.

— Tu! preciză calm Dan, privind-o drept în ochi, pentru ca imediat să întoarcă pagina și să continue să citească.

Cu bărbia sprijinită în pumni și privirea ațintită în coperta unui tratat din fața ei, Silvia se întreba dacă nu

ar fi mai bine să renunțe la explicații. Să lase discuția neterminată. Sau încheiată aici. Numai că această discuție astfel „încheiată" ar fi mocnit.

Știa că greșise...

Încă din vară, pentru cei de la spital nu mai era o noutate să-i vadă sosind împreună, plecînd împreună, ieșind în oraș împreună. Și, firește, fiecare interpreta acest „împreună" după imaginația și fantezia lui.

Bineînțeles, la „Ceaiul medicilor" veniseră împreună. Și tot împreună plecaseră.

În mașină, cînd se întorceau acasă, Dan nu făcuse nici un „comentariu" cu privire la întrunirea colegială de la care se întorceau sau cu privire la comportarea ei. În schimb, vorbise despre tot felul de alte lucruri. Ceea ce o surprinsese atunci. Bineînțeles, Silvia tăcuse.

Noaptea, în căldura brațelor lui, socotise că Dan nu dăduse importanță exuberanței sale nepotrivite și fusese încîntată că totul se terminase cu bine. Cel puțin așa crezuse atunci.

Abia acum putea să judece cu adevărat cît fusese atunci de stupidă, de nesocotită!

„Evident, mai ales după schimbul de cuvinte de adineauri, își spuse Dan în sinea lui, nu voi reuși să mă mai concentrez".

— Poate... e mai bine să ne amintim de noaptea aceea..., rosti cu glas tare, închizînd cartea.

— De... seara aceea, îl corectă Silvia.

— Și de *noaptea* aceea! Care a fost așa, numai fiindcă n-am vrut ca noaptea să suporte consecințele serii... Consecințele... le-am suportat eu.

Prea aspră, prea puternică fusese senzația pe care o încercase atunci, pentru ca timpul care trecuse să i-o fi putut șterge sau neutraliza.

Ca să-și oblige degetele nervoase să facă doar mișcările impuse de el, căută o țigară și o aprinse. În fumul răsfirat își reaminti momentele acelea...

După ce o adusese pe Silvia acasă, Dan ar fi vrut să se întoarcă în locuința sa. Dar plecarea lui ar fi cerut explicații. Pe care Dan nu le vroia.

Pentru că — și de-ar fi fost acesta adevărul! — nu voia să facă o scenă de gelozie!

Apoi, nici nu era sigur că era gelos... Sau... numai gelos.

Totuși, trebuia să recunoască măcar pentru el, comportarea Silviei din seara aceea îi sfichiuise orgoliul! De ce o făcuse oare? Ce satisfacții vînase?

Cînd stinsese lumina și o simțise pe Silvia apropiindu-se de el, se înfiorase, căci fiecare atingere a corpului ei mai păstra încă mîngîierile acelea străine — atîtea — ale tuturor bărbaților care o strînseseră în brațele lor, în timpul dansului. N-o mai simțea pe Silvia ca pe a lui, numai a lui! Avea lîngă el o femeie care mai purta încă în ea căldura altor bărbați.

În noaptea aceea Dan scrîșnise din dinți și simțise că strînge în brațe o femeie străină.

— Consecințe? Adică? îndrăzni Silvia, după un timp.

— Adică... m-au obligat să fiu nesincer în tot timpul nopții, mărturisi Dan. M-au obligat să tac, cînd ar fi trebuit să strig anumite lucruri! Și trebuie să recunosc, nu mi-a fost prea ușor!

— Știu, îl ajută fără să-și dea seama Silvia. Cînd ai ceva de spus, spui!

— Întocmai. Dar atunci, deși am vorbit mult — mai mult decît îmi e în fire! —, și la ceai, și în mașină, și acasă, ceea ce aș fi dorit să spun n-am spus. Și am tăcut...

— Pînă acum...

— Da. Pînă acum. *Mea culpa*. De-aș fi fost un om hotărît, nu așa aș fi procedat.

— Dar... dacă vrei să-mi reproșezi... ceva, îl instigă cu diplomație Silvia, de ce n-ai vorbit?

— Hm! scăpă Dan o exclamație, ce ar fi putut semăna cu un rîs ironic, scurt și înfundat.

O fixă pătrunzător în ochi, obligînd-o să-și aplece privirea. În tonul lui se putea deosebi, pe lîngă dezamăgire, și o undă de durere:

— Pentru că... eu socotesc că despre asemenea „situații" nu ar trebui să se vorbească. Sau mai bine zis... nici nu ar trebui să se creeze asemenea situații. Comentariile sînt întotdeauna penibile și de prost gust.

Silvia se feri să mai caute argumente care să-i motiveze lipsa de tact din seara aceea. Încercă să apeleze la tot felul de scuze „inocente", care de multe ori o scoteau din încurcătură:

— N-ai vrut să dansezi toată seara... Și doar tu dansezi atît de frumos, de elegant. Cu tine dansul e într-adevăr frumos, plăcut.

— Silvia, te rog. Nu despre cum dansez eu sau de ce n-am dansat eu discutăm acum... De altfel, în seara aceea nu mi-ai dovedit deloc că ar putea fi ceva adevărat din ceea ce-mi spui acum, adăugă zîmbind cu ironie.

Aprinse mecanic două țigări, din care una i-o oferi Silviei.

Trase adînc în piept și urmări cu privirea fumul ce se împrăștia în cameră.

„Niciodată nu voi înțelege, își spuse, de ce țigara îți produce impresia că te liniștește, că te calmează..., în ciuda surplusului de adrenalină indus de nicotină".

Se întoarse spre Silvia și începu să-i vorbească.

— E mai bine de o jumătate de an de cînd colegii noștri au fost puși în fața unui fapt împlinit: relațiile dintre noi doi. Relații care au depășit pragul colegialității. Dacă Doru Catrinescu nu și-ar fi „etalat" colajul său cu Rodica Manea, m-aș fi simțit stingherit, ca unul ce i-a „suflat" iubita. Nu stau nici așa prea bine. Dar asta — o privi ironic el — te-ar viza și pe tine.

— Adică? ceru Silvia.

— Adică: dacă n-ai calul, e bun și măgarul! aruncă Dan cuvintele.

— Dar eu l-am părăsit pe el, nu el pe mine! precizează ea.

— Asta o știi tu!

— Și tu, și el! sublinie Silvia.

— Și Rodica Manea! Mă rog, noi „familia", știm. Dar cei care nu cunosc adevărul? Să admitem totuși că acest fapt ar fi lipsit de importanță. Recunoaște însă că în seara aceea am fost pus într-o situație delicată...

— Dănuț..., fu tot ce putu spune Silvia.

Dan își privi țigara, mai trase o dată lung din ea și continuă să-i vorbească pe un ton scăzut:

— Silvia, ești o femeie frumoasă, cochetă, îți place să fii admirată, vrei să placi . . .

— E un păcat să vrei să fii admirată? îl întrebă Silvia cu aceeași „inocentă candoare".

— De toată lumea? De toți bărbații? Crezi că nu era suficient să te afli la brațul unui singur bărbat? Ți-ai adus aminte de mine doar cînd ai observat „coaliția" celor trei colege, care — în glumă sau în serios — n-au vrut să primească de bune motivele pentru care n-am acceptat invitația lor pentru damen-tango-ul acela . . . Iar tu ai făcut o greșeală de neiertat, invitîndu-mă peste refuzul pe care-l primiseră ele. Nu ți-ai dat seama că le jigneai procedînd astfel?

— M-ai refuzat și pe mine!

— Era și firesc în situația dată. De fapt abia acum îmi dau seama că am fost un naiv! Și, la vîrsta mea, e îngrijorător! Tu m-ai invitat atunci, fiindcă știai bine că nu puteam decît să te refuz! rise el ironic.

— Ești rău! M-ai refuzat și la celălalt damen-tango!

— Ce noroc pe tine că n-au fost decît două aceste dansuri! S-au putut ține minte ușor! Asta nu te-a făcut însă să lipsești vreo clipă de pe ringul de dans!

După cîteva minute, în care amîndoi fumară în tăcere, Dan o întrebă liniștit:

— Dar dacă . . . ceea ce ai găsit tu de cuviință să faci în seara aceea . . . ți-aș fi făcut eu?

Silvia tresări, ridicînd brusc ochii spre el. Nu găsi imediat un răspuns.

— Doru nu-mi reproșa niciodată că dansam cu alți bărbați, spuse într-un tîrziu, regretîndu-și însă pe loc cuvintele.

— Pare-se . . . pe Doru nu-l iubeai. Parcă așa mi-ai spus! Și lui îi spuseseși același lucru, nu?

— Nu. Nu-l iubeam, repetă mecanic Silvia.

— Cîtă vreme, pe mine . . .

— Da, îl întrerupse ea, pe tine te iubesc!

— Și atunci . . . care ar fi deosebirea?

Dan strivi țigara în scrumieră. Silvia făcu același lucru. Mîinile lor se atinseră. Apropierea aceasta îi dădu Silviei curaj.

Știa că Dan nu-și va retrage mîna, pe care, încet, degetele ei o cuprinseră. O trase ușor spre ea, o întoarse cu palma desfăcută în sus. Degetele ei o mîngîiară și apoi, în locul lor, Silvia își culcă obrazul.

Atunci cînd vorbea, buzele ei atingeau palma lui Dan, ca și cum ar fi sărutat-o, iar șoaptele ei lăsau, odată cu respirația, și căldura clipelor de dragoste.

— Iartă-mă! îi spuse. Eu nu mă voi ierta niciodată! Am fost stupidă! Am greșit! Fără să-mi dau seama. Fără să vreau să greșesc! ... Pe nesimțite, balansul primului dans m-a trecut în vîltoarea celorlalte! Îmi plăcea să ascult vorbe frumoase. Deși frumusețea lor pentru mine nu avea nici o valoare. De ce le ascultam? Nu știu! Știu însă, în schimb, că nu am nici o scuză ... Singură mi-am făcut de necrezut adevărul că în realitate eu doar pentru tine am vrut să fiu frumoasă! Și că sînt mîndră numai atunci cînd sînt alături de tine, la brațul tău!

Silvia îi sărută ușor palma și își ridică obrazul. Adună degetele mîinii peste sărutul ei și cuprinse pumnul lui Dan cu amîndouă mîinile. Fără să îndrăznească să-l privească, își urmă mărturisirile:

— Totul a început de la Dobrotescu, casierul. Mă temeam să nu se simtă jignit dacă l-aș fi refuzat! Tu plecaseși la bufet. M-ai găsit dansînd. Pe doctorul Zegreanu însă l-aș fi putut refuza. Era doar la masă. Dar iarăși acel „nu știu de ce" m-a făcut să-i acord dansul. Apoi m-au invitat aproape toți colegii. Nu mai reușeam să mă întorc la masă.

Dan tăcea ..

— ... Vorbeai de consecințele acelei seri... Aveai dreptate. În ce mă privește..., continuă Silvia.

— Consecințe? Tu? o întrerupse Dan, mirat.

— Da! Nu ți-am spus. Nu-ți puteam spune. Am primit o mulțime de telefoane a doua zi, din care mi-am dat seama cît de greșit a fost interpretat faptul că am dansat toată seara și că am fost atît de exuberantă, de veselă...

— Și alții deci ..., murmură Dan.

— Aproape toți cei cu care am dansat! Doi din ei nu s-au sfiit să mă invite într-una din seri în oraș. Le-am răspuns că în nici o zi și în nici o seară nu ies și nu doresc să ies cu nimeni decît cu tine. Că în seara aceea a fost o

situație cu totul specială, fiindcă erai după o ușoară întindere de ligamente ... la gleznă.

Dan rise.

— Ca diagnostic e plauzibil. De altfel n-a fost o problemă pentru tine găsirea lui.. E bine că mi-ai spus, mai rise Dan. Am avut noroc că nu m-a întrebat nimeni pînă acum despre asta, fiindcă s-ar fi putut întîmpla atunci ca unul din noi doi să rămînă drept mincinos!... Și totuși... parcă Puiu m-a întrebat cum mă mai simt?... Vasăzică... și bunul meu prieten... ți-a telefonat?! Deci ... e bine să nu uităm dictonul: „cred în prietenie, dar nu cred în prieteni", rise el amuzat.

— Le-am mai spus că nu am dansat cu ei decît pentru că voiam ca tu să mă poți privi. Că îmi place să mă știu privită de tine, preciză grăbită Silvia. Că în seara aceea ei n-au fost pentru mine decît niște manechine...

— Silvia, e oribil!

— Și felul în care m-au pîndit acești... bărbați nu e oribil?

— Numai că „acești bărbați", bieții de ei, adăugă Dan dintr-un sentiment de solidaritate, în seara aceea au fost complet derutați de comportamentul tău și îndreptățiți să creadă că ți-ai schimbat concepția de viață...

Dan se ridică și-și aprinse o țigară. Silvia întinse mîna după pachet

—, O, iartă-mă, se scuză Dan, oferindu-i propria țigară.

Silvia mulțumi, luă țigara și-și culcă obrazul pe brațele pe care și le încrucișase pe birou. Nu cuteza să mai spună nimic. Reușise să îl indispună pe Dan. Și pe bună dreptate! Nu cumva era prea sigură pe ea și credea că îi este îngăduit orice? Că orice ar fi făcut trebuia acceptat ca atare, fiindcă îi plăcea să se joace, să se răsfețe? Era o vanitoasă?... La ce bun toate aceste confirmări ale succeselor sale dacă... l-ar fi pierdut pe Dan?

— Nu, nu! murmură speriată, fără să-și dea seama și scutură energic din cap.

Dan, care se plimba încet prin cameră, o auzi și se opri. Se apropie de ea. Observă cum Silvia își întoarse repede privirea, încercînd să-și ascundă ochii. Însă luciul

lor umed licări și, în mișcarea aceea bruscă, o lacrimă îi căzu pe obraji.

Dan nu puse la îndoială sinceritatea lacrimilor Silviei. Dar nu le vedea rostul, nu le suporta și nu le voia. Căută să le ignoreze prezența, propunînd cu amabilitate:

— Silvia, am un bitter *Campari*. Ușor și parfumat. N-ai vrea să bem cîte un păhărel?

Silvia dădu afirmativ din cap.

— O. K.!

Și Dan aduse din bufet sticla cu două păhărele și le puse pe birou. Se așeză pe scaunul lui, umplu paharele, ridică unul și o întrebă:

— Pentru ce bem?

— Pentru ... gîndurile mele ...

— Să iscălesc ... polița în alb? Cu gînduri care nu le știu?

— Le știi ..., șopti Silvia. Le știi ...

Băură în tăcere. Țigara din degetele Silviei se ardea singură. Încă puțin și ar fi ars-o. Dan i-o desprinse din mînă ușor și-o stinse în scrumieră.

Privind-o, se strădui să-și potolească zîmbetul, care își cerea dreptul să i se aștearnă pe față.

Silvia era abătută, tristă. Privind-o astfel, Dan își aminti de scena petrecută sus, la Cristianul Mare, cînd, după incizie, Silvia făcuse o mutrișoară cam la fel de bosumflată ca și acum.

Deși considera exuberanța ei de la „Ceaiul medicilor" drept o simplă cochetărie, o răzgîială infantilă, fără nimic care să-i fi afectat sinceritatea sentimentelor, totuși Dan fusese neplăcut șocat de acea „necunoscută" a comportamentului, a firii ei, poate. La care însă trebuia să renunțe.

— Cît o să mai tăcem așa? încercă totuși Silvia să rupă tăcerea. La ce te mai gîndești acum?

Dan continuă s-o privească fără să scoată o vorbă. Trecură cîteva clipe bune pînă ce îi răspunse:

— Mă gîndeam ... la imaginea pe care mi-am făcut-o eu despre cea care va fi ... soția mea ...

„Doamne ... ce trebuie să înțeleg? se întrebă Silvia, înmărmurită. Că ... sînt cu totul altfel? ..." Nu auzise bine? Sau ... ar fi fost posibil ca — o clipă măcar — el să

fi gîndit că ea... Silvia... ar fi putut deveni... vreodată... soția lui?

— Nu cred... ca în gîndurile tale... să fi fost și eu ... măcar rătăcită..., spuse ea, cu un aer descumpănit.

Dan o privi lung, cu dojană în ochi.

— După cum te-ai purtat în seara aceea, nici eu nu cred că te-ar fi interesat să te afli printre ele..., reflectă el.

Silvia tresări, deschise gura să se apere, să spună ceva..., dar nu mai găsi cuvintele.

— Te iubesc..., șopti totuși în cele din urmă, plecîndu-și ochii, neputincioasă.

Silvia avea chipul bosumflat al unui copil care săvîrșise o poznă. Părea sincer și profund amărîtă. Privind-o astfel, Dan nu se putu stăpîni și rîse încet. Veni lîngă ea și, strîngînd-o la pieptul său, o întrebă:

— Ar trebui să renunți la prea multe pentru mine? Sau crezi că nu ți-ar sta bine lîngă mine?

Silvia se strînse lîngă el, șoptind:

— Nu te vreau decît pe tine! Nimic altceva!

— O. K.! rîse Dan și-i sărută lacrima, pe care o prinse fugind pe obraz... Așa... Deci, mîine dimineață, la spital, vom coborî din nou amîndoi din mașină... Ne dăm în gura lumii?

— Ne dăm! zîmbi fericită Silvia.

— Și, fiindcă mîine dimineață avem trei operații, mai zise Dan, trebuie să ne culcăm mai devreme, să fim odihniți.

Cu ochii închiși, Silvia îi aștepta sărutul.

Buzele lui o căutau, o dezmierdau pe păr, pe tîmple, pe gură...

De ce ...

Dan se trezise de vreo jumătate de oră.

Stătea întins cu mîinile sub cap, încercînd să-și potolească gîndurile care nu-i mai dădeau pace de cînd sosiseră în spital tinerii aceia de la Călărași. Ar fi vrut ca timpul să treacă mai repede, să ajungă mai grabnic la spital, să o consulte pe... era greu să-i spună femeie, pentru că era doar un copil. Un copil speriat, aprins și de frică, și de stările febrile pe care le avea...

Întinse mîna peste cap după pachetul de țigări. Îl găsi, dar..., după cîteva clipe, se decise să nu fumeze „pe inima goală".

„Frumos din partea mea, își spuse în glumă, încep ziua cu renunțări".

În cameră începuseră să-și facă loc primele fîșii de lumină.

„A crescut ziua, observă. Vrea, nu vrea, după «Babe», iarna trebuie să-și adune vreascurile și să-și ia rămas bun de la noi".

Se mai gîndi că trebuia să-și găsească o zi liberă — probabil într-o duminică — în care să-și mai controleze mașina, să-i facă „toaleta de primăvară".

... Totuși nu-i ieșeau din minte noii veniți. Păreau frate și soră, fratele, mai mare, iar sora, o fetiță de vreo 14—15 ani, speriată, cu ochii umflați de plîns.

Aflase mai tîrziu că sînt soț și soție. Cea bolnavă era ea și se plîngea „că are cancer". Venise să se opereze, să scoată tot din ea, tot răul, fiindcă voia să trăiască. Venise aici fiindcă doctorul de la Călărași nu voise s-o opereze și „o lăsase să se chinuiască mai departe în dureri".

Dan inspiră adînc, trăgînd în plămîni mult aer, pe care îl expiră cu violență.

De bună seamă, cazul făcea parte din cele — din fericire puține la număr! — în care bolnavii, neavînd încredere în medic, creează controverse, ce, fără îndoială, nu pot fi decît în dezavantajul lor. Vin la medic pentru ca acesta să le afle boala. Aşteaptă de la el să le aline suferințele, să-i vindece. Atunci ar trebui să-i acorde încredere totală, să-i răspundă cinstit la întrebări, ajutîndu-l astfel să le găsească suferința. Să nu-i pună la îndoială bunele intenții; să nu-l deruteze prin sugestii și pretenții nejustificate, uneori absurde; să-i lase deplina libertate pentru alegerea mijloacelor de investigație și fixare a conduitei de tratament. Din păcate, și în privința examenelor radiologice — atît de utile cînd sînt efectuate cu discernămînt, dar care pot dăuna organismului dacă se abuzează de ele, ca și în privința medicației, sînt unii bolnavi care fac greutăți medicului. Bineînțeles, ei nu-și dau seama că în felul acesta pun piedici în calea propriei lor însănătoșiri.

Probabil cam așa ceva s-o fi întîmplat și cu cei doi tineri de la Călărași, ce veniseră la București.

Se sculă din pat, se îndreaptă spre fereastră și o deschise. Întîii zori ai zilei, luminoși, spuneau că primăvara — deși încă zgribulită — sosise!

Trase cu nesaț aerul proaspăt și rece. Rămase mult timp cu ochii închiși, adulmecînd parcă boarea umedă a dimineții. Părăsi apoi fereastra, grăbi executarea programului de dimineață și porni spre spital. Ajuns acolo, intră în cabinet. Asistenta nu venise încă. Era abia ora șase și jumătate.

După ce își scoase haina, deschise dulapul și întinse mîna după halatul alb.

Ca și în ziua cînd citise pentru prima oară jurămîntul lui Hipocrate, prin care se lega față de toți oamenii, închinîndu-le lor preocupările, idealurile, munca și viața lui, de fiecare dată cînd îmbrăca halatul alb, în faldurile lui se găsea acel fior de emoție veche și totuși permanentă.

Este minunat să poți ajuta, să poți alina, să poți înlătura durerea!

Acest veșmînt îi regla parcă sufletul și mintea și le acorda cu atîta desăvîrșită armonie, încît orice gînd era

împletit cu dragoste și orice suflu al inimii era cîntărit cu judecată. Fiindcă „trupul nu are lecuire, de nu îngrijești odată cu el și sufletul și mintea", își amintea Dan vorbele înțelepte ale mamei sale.

Puțin înainte de ora șapte, sosi și Delia, asistenta. Fu neplăcut surprinsă că îl găsise în cabinet. Era de o corectitudine exemplară și nu vroia ca doctorul să aibă motive să-și schimbe părerea despre ea.

— Bună dimineața, tovarășe doctor. Îmi cer iertare! Nu credeam că o să întîrzii . . .

— N-ai întîrziat. Bună dimineața! Am venit eu mai devreme. Nu am avut liniște pentru fetița aceea de la Călărași. Sînt puțin intrigat. Spitalul de acolo are medici foarte buni și este foarte bine dotat. Nu aveau nevoie de ajutorul nostru. Va trebui să o consult și să-i recoltăm niște probe de laborator.

— E cam agitată . . .

— O să-i treacă . . . Te rog, după ce termin vizita în saloane, să o aduci aici pentru consultație. A, da, roag-o și pe tovarășa Victorița în numele meu să facă imediat analiza lamelor pe care i le voi trimite. Am nevoie de rezultatul lor cît mai repede posibil. De ele depinde tot ce voi face în legătura cu bolnava . . .

— Bine, tovarășe doctor, așa voi face.

„Știi asta!", o mustră gîndul cel bun pe Silvia.

— Știu asta! rosti cu glas îmbufnat, și-și trase în dușmănie genunchii la piept, sprijinîndu-și obrazul pe el. Stătea încordată, ca în fața unei bătălii.

„Incomodă treabă, reflectă. Să te simți vinovat, să poți — dacă vrei — ca totul să meargă pe drumul cel bun și tu să nu vrei!"

„Ești medic, continuă să o mustre gîndul cel bun, știi cît este de importantă tinerețea pentru maternitate. Mai știi că, odată cu trecerea anilor, natura îți va refuza ceea ce în anii aceștia îți acordă cu atîta generozitate".

Clipi nervos din ochi. Cunoștea urmările nefaste ale unei întreruperi de sarcină . . .

„Și cu Dan cum rămîne? Crezi că va rămîne nedescoperită minciuna? Îi cunoști convingerile, idealurile. De ce nu vrei să i le respecți? Să i le împlinești? Așa ar trebui

să gîndească iubita lui? Ce fel de femeie eşti? De ce vrei să răstorni legile firii? Nu te temi că vei regreta faptele de azi şi că s-ar putea ca mai tîrziu, pe lîngă regrete, să te izbeşti şi de acel *prea tîrziu?*

— Gata, ajunge! închise Silvia dialogul între faptă şi gînd. Sări din pat şi se opri în faţa oglinzii. Sînt tînără! Mai am timp!

„Cît?" mai simţi nevoia unei întrebări.

— Gata, destul! Aşa am hotărît, aşa rămîne!

Şi începu să se pregătească de plecare.

Cînd deschise dulapul, îşi admiră lucrurile cochete pe care şi le făcuse pentru mare. Plănuiseră o vacanţă frumoasă. Privindu-le, îşi imagina zilele de plajă, plimbările pe faleză, alături de Dan.

Se opri, încruntîndu-se la gîndul că Dan ar putea afla ceva despre starea ei.

— Nu, nu are cum. Puiu mi-a promis că nu-i va vorbi despre acest lucru.

— Da, intraţi vă rog! . . . Silvia! exclamă cînd o văzu. Se încheie frumos, neaşteptat de frumos ziua de azi. Ia stai, se opri el şi făcu o socoteală, azi e luni, tu nu lucrezi după-masă. Deci, să nu mă amăgesc . . . Ai venit să-mi ceri ceva!

— Ai ghicit!

— Ce?

— Nu ghiceşti? Ce ţi-aş putea cere eu ţie?

Doctorul Zegreanu se ridică de la birou şi se apropie de ea. Cu glas mai scăzut şi fără să vrea să-i accepte insinuarea, continuă:

— Mie mi-ai putea cere multe, iar eu ţi-aş putea da chiar mai multe decît mi-ai cere.

Puiu Zegreanu era unul dintre cei care încercase nu o dată să şi-o apropie pe Silvia. O plăcea. Cînd apăruse Dan în viaţa ei, renunţase să se mai gîndească la acest lucru. Era nedumerit însă acum. Nu bănuia de ce îl căuta.

Nici Silvia nu voi să îi ia în seamă insinuarea.

— Un singur lucru îţi cer. Şi acela, legat de specialitatea ta.

— Ah!..., exclamă. Îi caută privirea și întreabă direct: Dan știe?!

— Nu și nici nu vreau să știe! E nevoie să-ți smulg promisiuni pentru asta!

— Eu nu-i voi spune nimic...

Nu, Puiu nu-i va spune!

Silvia credea în loialitatea și camaraderia dintre colegi.

Scoase din dulap demiul albastru. Era nou, nu i-l cunoștea nimeni. Simțea și în această alegere încă un văl sub care va încerca să se ascundă. De ceilalți? De Dan?

Se simțea vinovată. Își recunoștea vina și totuși nu renunța la hotărîrea ei.

Trînti ușa la plecare. Simțise nevoia să se răstească la cineva, să trîntească ceva. Nu putea spune că se răcorise astfel, deși, dacă ușa ar fi avut geamuri, după acea zdruncinătură, nu le-ar mai fi avut.

În mașină nu văzu pe nimeni cunoscut.

La spital intră pe la Oncologie. În salonul cu șase paturi o găsi pe Gina.

— Bună dimineața.

— Bună dimineața. Dumneavoastră erați? Credeam că e o asemănare de nume. Deși, prea corespundeau toate datele. Parcă am știut, am păstrat patul cel mai bun, mai retras.

— Mulțumesc, dar vreau să plec cît mai repede.

— Dezbrăcați-vă, să vă fac inspecția. Tovarășul doctor a venit deja. Dacă vreți am să vă duc în cabinet imediat ce injecția își face efectul.

— Mulțumesc, Gina!

Silvia nu știa cum să înceapă.

— Ce parfum ai, Gina?

— Nu-i parfum, e colonie, *Eva 1002!*

— E foarte plăcut. Dar, știi ceva? Cînd am trecut ieri pe la Consignația, mi-a spus o vînzătoare că vor aduce azi un flacon *Nina Ricci* și că îl vor păstra pentru mine.

Silvia îi puse în buzunarul halatului două hîrtii de o sută.

— Du-te și ia tu flaconul. Spune-le că e pentru mine. De altfel voi telefona de acasă. Cred că-ți va plăcea mai

mult. Eu zic că *Nina Ricci* este un parfum de primăvară...

— O... mulțumesc... Dar poate...

— Nu, nu, eu mai am unul. Cu glas mai scăzut, Silvia mai adăugă: Gina... n-aș vrea... să se afle că am fost pe aici.

— Am înțeles, nu aveți nici o grijă.

Doctorul Radu Dan terminase vizita de dimineață. O aștepta acum pe bolnava de la Călărași. Ciocăniturile din ușă trebuiau să fie ale ei.

Bolnava intră într-adevăr în cabinet, sprijinită de soțul ei, care părea că nu voia să o lase nicăieri singură.

Dan o invită să ia loc pe scaunul din fața biroului. Fără să țină seama că nimeni nu-l poftise, soțul luă taburetul de lîngă dulapul de medicamente și se așeză și el. Delia, în colțul din stînga biroului, luase dosarul, pentru a nota datele.

— Numele și vîrsta, ceru doctorul.

— Nehoiu Cristina, face șaisprezece în decembrie, precizează soțul.

— Profesiunea?

Tot soțul spuse că lucrase la gospodăria colectivă, pînă acum șase luni, cînd se îmbolnăvise și de atunci era tot mai rău.

Doctorul îl întrerupse:

— Bolnava nu vorbește?

— Ba da, vorbește.

— Atunci las-o să vorbească.

— Vedeți, tovarășe doctor, soția mea e minoră..., se scuză soțul.

— De la un an și jumătate minorii vorbesc. Dacă sînt lăsați să vorbească... Așadar, continuă doctorul, adresîndu-se bolnavei, de șase luni ești bolnavă... Ce te supără?

— Am' dureri mari, îndrăzni tînăra.

— Unde?

— Aici, puse bolnava mîna pe abdomen.

— Dureri de cap, vărsături, grețuri?

— Nu! clătină tînăra din cap, infirmînd toate acestea. Numai aici mă doare! și își acoperi cu mîna pîntecul.

— Să trecem pe masă, să vedem de ce te doare.

Pentru că tînăra arunca priviri disperate spre soțul ei, murmurînd „mi-e frică", „mă doare", doctorul se adresează acestuia cu glas liniștit, dar serios, glas care nu admitea comentarii.

— Dumneata, fii bun și așteaptă în sala de așteptare. Voi trimite să-ți comunic rezultatul consultației.

Privind copilul acela, zguduit de plîns și de frică, se gîndi că ar fi mai bine să-i administreze o ușoară anestezie. „Voi putea astfel să colectez probele pentru analiză în liniște, de asemenea și consultația o voi putea face cu mai multă atenție, fără grabă, bolnava fiind liniștită".

Se întoarse spre Delia:

— Anestezie... valve... colposcop!

Victoriția făcuse treabă bună. În mai puțin de trei sferturi de oră, examinase toate lamele trimise de doctorul Radu. Acum el privea mulțumit buletinele de analiză, care confirmau întru totul examenul ginecologic pe care-l făcuse.

Suferința bolnavei era urmarea nefastă a unei căsătorii prea timpurii. Mireasa abia împlinise pe atunci paisprezece ani! Colul uterin nematurizat... Friabilitate mare a epiteliului colului! Toate acestea, ținînd seama și de faptul că era tînără căsătorită, contribuiseră la apariția unor inflamații ale colului. Iar aceste așa-zise „mici neplăceri", însoțite de dureri tăioase, ascuțite, dacă sînt neglijate, netratate corect, recidivate, pot crea în condițiile de mai sus teren favorabil pentru cancerul de col. Descoperite însă la timp de medic — căci numai medicul specialist poate descoperi o rană dacă este benignă sau nu, — aceste iritații se pot vindeca cu tratamente simple și ușor de suportat de bolnavă.

Telefonul sună brusc.

— Da, eu. Bună dimineața... Da, dar nu mai devreme de o jumătate de oră. Bine...

După ce bolnava fu condusă în salon, tînărul ei soț intră în birou, salutînd respectuos. Doctorul Radu îl pofti să ia loc în fața biroului său.

— Am venit, tovarășe doctor.

— Da, e bine că ai venit. E bine să stăm puțin de vorbă.

Doctorul avea în mînă fișa de cabinet a bolnavei. Urmărind-o, spuse:

— Uite cîte știu despre dumneata, despre voi. Numele întreg îți este Nehoiu Ion. „Ion". Numele acesta frumos îl găsesc aproape întotdeauna la românii voinici, curajoși, cu suflet mare și cu mintea luminată. Numele ăsta, după cum vezi, nu se lipește de oricine.

Doctorul zîmbi flăcăului din fața lui, care stăpînea una din însușirile fizice ale lui Ion.

— Așa, continuă doctorul, ai douăzeci și trei de ani, te-ai însurat cu o tînără care abia împlinise paisprezece ani.

Doctorul tăcu. Nu știa cum și ce ar trebui să-i spună ca să-l facă să înțeleagă, să-l convingă că a greșit căsătorindu-se cu o copilă atît de tînără. Că, dacă această greșeală nu va fi considerată ca atare, putea avea urmări foarte grave.

În fața lui, tînărul bărbat aștepta ca doctorul să vorbească, să-l întrebe. Doar pentru asta îl chemase. Înțelegea oarecum tăcerea care domnea între ei. Simțea însă că ar trebui să spună ceva. Și, atingînd cu degetele vaza de flori, zise:

— Frumoși trandafirii aceștia!

Doctorul ridică privirea spre el.

— Da, sînt frumoși.

Un zîmbet lumină brusc fața doctorului, care gîndi „uite cine mă ajută".

— Spune-mi te rog, începu el, poate te pricepi mai bine decît mine. Poți desface bobocul acesta ca să fie la fel cu trandafirul acela înflorit?

— Nu . . ., clătină din cap tînărul.

— Nici dacă îi desfaci petalele cu multă grijă?

— Nu se poate nicidecum!

— De ce? se făcu a nu pricepe doctorul.

Încîntat că poate să-și arate cunoștințele, tînărul îi explică totul pînă în cele mai mici amănunte. Rostea cuvintele cu multă gravitate, ca și cum ar fi dat niște sentințe.

— Nu se poate! Nu se poate, pentru că bobocul este

prea fraged. Petalele sînt încă prea crude, prea tinere. Nu i-a sosit vremea să înflorească!

— De ce? mai ceru încă doctorul.

— Pentru că... asta e legea! Trebuie să treacă un timp anume în care floarea crește, se întărește, dă boboci, iar, după un alt timp, în care petalele se întăresc și ele, se despart și înfloresc așa frumos, ca trandafirul acesta. După ce mai trece un timp florile fac semințe, se ofilesc, mor. La primăvară viața reîncepe. Vedeți dumneavoastră, fiecare transformare are nevoie de un timp anume. Iar dacă vrem să avem o floare frumoasă, sănătoasă, trebuie să așteptăm ca timpul să-și facă treaba! Dacă ne grăbim și forțăm planta, ea se ofilește, se chircește și moare înainte de vreme. Ați înțeles?

— Am înțeles, de bună seamă. Mi-ai explicat foarte frumos și clar.

Cît de ușor îi va fi acum doctorului Radu să-l facă să înțeleagă că acelorași legi ne supunem și noi, oamenii, și că aceste legi va trebui să le urmeze și tînărul...

— ...Cînd te-ai însurat, ți-ai luat mireasa de pe băncile școlii?

— Era în clasa 8-a. Nici nu a terminat-o.

— De bună seamă, cînd a venit la dumneata și-a lăsat păpușa acasă la mama.

— Ba nu, și-a adus-o în casa noastră.

— Vezi? Ți-ai luat nevastă o fetiță, un copil... Nu te-a neliniștit gîndul ăsta?

— Ziceam... că o să crească.

— Dacă o lăsai să crească? „Dacă lăsai timpul să-și facă treaba", cum ziceai dumneata. „Fiecare transformare are nevoie de un timp anume", îți amintești? „Dacă ne grăbim și forțăm planta, ea se ofilește și moare"...

Dan se ridică de la birou și făcu cîțiva pași prin cabinet, lăsîndu-l pe tînăr să se gîndească în liniște la tot ceea ce trebuia să se gîndească. Revenind la locul lui, continuă:

— Și la om legile sînt aceleași. Cînd ai făcut-o mireasă pe Cristina „nu-i sosise încă vremea" să se mărite! Era încă un copil fraged. Fiindcă „ai forțat timpul, ea s-a ofilit, s-a îmbolnăvit" și..., pentru că ne-am oprit la timp, Cristina nu va muri, va urma un tratament și se va vindeca.

— Mi-a fost dragă, încercă să se scuze tînărul, înspăimîntat de ceea ce s-ar fi putut întîmpla.

— Și acum nu îți mai e?

— Ba da, dar mă îngrozește gîndul că i-am făcut atîta rău. Eu port toată vina. Cînd mă gîndesc că s-ar fi putut întîmpla să moară din cauza mea... dacă nu erați dumneavoastră...

— Nu numai eu. Oricare medic ți-ar fi spus la fel. Numai că trebuie să ai încredere în ei și să asculți.

— Am să ascult, am să ascult, repetă bietul tînăr. Sînt un ticălos. Era gata să o omor pe biata Cristina. Sînt vinovat...

— Ioane, Ioane, nu te pierde cu firea! Tu ești vinovat numai fiindcă te-ai grăbit. Dar tot tu poți să o ajuți să se vindece. Depinde de tine ca durerea să dispară din casa voastră și în locul ei să domnească bucuria. Ți-ai luat nevastă un copil, te-a încîntat ca o jucărie frumoasă. Vrei s-o ajuți, nu-i așa?

— Dar oare am să pot?

— Amîndoi vom putea! Numai să nu faci ca la Călărași! Să mă asculți!

— Cu ochii închiși!

— Ba cu ochii deschiși! Și uite ce-o să facem: Cristina va rămîne aici, la tratament. Dumneata, Ioane, ai să te întorci la gospodărie și ai să-ți vezi de treburile de acolo în liniște. Ai încredere să o lași în grija mea? Cred că în două săptămîni ai să poți s-o iei acasă. Tratamentul se poate continua și la Călărași. Fii cu băgare de seamă, după ce iese din spital intră în grija ta. Fii înțelegător, fii blînd. las-o să mai crească, „lasă timpul să-și facă treaba". Cît de bine te-ai gîndit cînd ai spus asta! Poartă-te blînd cu ea, cum te-ai purta cu o floare. Și, în cîteva luni, timpul îți va reda o soție sănătoasă, iubitoare. Dar ia seama: toate acestea vor fi așa numai dacă nu te vei grăbi și nu vei forța timpul. ... Așa, acum du-te liniștit!

— Rămîneți cu bine, vă mulțumesc pentru tot ce mi-ați spus!

— Mai e ceva... Dumneata ești un om bun, de ce-i superi pe unii oameni care nu-ți doresc decît binele?

— Eu nu mă știu vinovat cu așa ceva, spuse tînărul nedumerit.

— Ba da, ai fost nedrept o dată... Vezi că nu trebuie operată Cristina? Cînd doctorul de la Călărași ți-a spus-o nu l-ai crezut; ai părăsit spitalul ca să vii la noi, ca și cum doctorul de acolo nu știa ce spune, nu-și stăpînea meseria. L-ai jignit, îți dai seama? L-ai îndurerat... Ioane, ca să-mi dovedești că ești un bărbat adevărat, cînd te întorci acasă, treci pe la dînsul. Spune-i că doctorul de aici te-a lămurit că ai greșit neascultîndu-l și că îl roagă să preia cazul Cristinei, s-o trateze în continuare pînă se restabilește complet. Ai să te duci, Ioane?

— Am să mă duc, tovarășe doctor! Am să fac tot ce mi-ați spus. Și am să le povestesc tuturor de tovarășul doctor Radu.

— Nu, nu-mi pomeni numele. Pentru doctori numele nu e important. Foarte importantă e profesiunea, menirea ei!

Ion se îndreptă spre ușă.

— Să auzim numai de bine, tovarășe doctor, și vă mulțumesc încă o dată din tot sufletul.

Puse mîna pe clanță, se opri o clipă, întoarse capul și spuse, sincer emoționat:

— Tovarășe doctor, sînteți un om tare de omenie!

Doctorul Radu zîmbi și răspunse:

— Noi, românii, sîntem oameni tare de omenie!...

„Și acum să vedem ce vrea Puiu de la mine", își spuse Dan după plecarea tînărului soț.

Ieși din cabinet, străbătu coridorul, coborî scările și ajunse la cabinetul doctorului Zegreanu.

— Îmmm..., adulmecă glumind Dan și, deschizînd ușa, privi să vadă cine e înăuntru. Au fost femei frumoase pe aici!

— Bună dimineața, tovarășe doctor, spuse Gina, neliniștită.

Dan privi spre ceasul din perete, care arăta ora zece

— Dacă vrei tu să fie dimineață, bună să fie.

— Și de ce crezi că au fost femei frumoase pe aici? întrebă doctorul Zegreanu, ieșindu-i în întîmpinare.

— Să-ți spun de ce. Întîi: pentru că intrînd într-un cabinet medical unde se efectuează intervenții chirurgicale ar fi trebuit să mă întîmpine mirosuri aspre: de tinc-

tură de iod, alcool, în loc de unda aceasta suavă de parfum.

— Just, doctore, rîse Puiu. Și doi?

— Doi? Numai femeile frumoase își aruncă copiii la canal. Și, arătînd spre tăvița din mîna Ginei, unde strălucea pensa ce strîngea încă bolul însîngerat, mai spuse: De ce nu-l arunci? Ai de gînd să-l păstrezi?

Automat, Gina apăsă pe pedala găleții, aruncînd totul în ea.

Orice discuție în legătură cu întreruperea de sarcină sau, așa cum o numea el, „avort criminal", îi transforma lui Dan glasul cald, bun, într-unul aspru, acuzator.

Doctorul Zegreanu, care urmărise scena, observă gestul Ginei și interveni:

— Arunci pensa? Eu aș fi de părere să o pui la sterilizat...

— A, iertați-mă, nu știu ce e cu mine..., se apără Gina.

Culese pensa din găleată, o scutură de firul sîngeriu ce se lipise de ea și se strecură în salon.

Dan se întoarse și porni spre măsuța unde erau condicile și buletinele medicale. Aruncă o privire distrată, absentă, peste ele și plecă mai departe, continuîndu-și revolta în gînd.

Deodată se opri...

Deși nu privise cu atenție nimic din ceea ce era pe masă, totuși parcă văzuse întîmplător un nume cunoscut... Se întoarse direct la masă și cu arătătorul întoarse buletinul așa cum trebuia citit.

Nu, nu era cu putință... Poate nu văzuse bine... Să fie... doar o coincidență? Și totuși... așa era.

Mai citi încă o dată buletinul medical:

„Sinescu Silvia...

27 de ani

Sarcina 8 săptămîni

Pierderi de sînge

Aviz medical: întreruperea sarcinii."

Iscălitura și parafa erau ale doctorului Zegreanu. O transpirație rece îi îmbrobodi fruntea. De ce? De ce Silvia nu-i pomenise nimic despre sarcină? Tăinuise totul, fiindcă

îi cunoștea punctul de vedere? Abia acum se dumiri, înțelese de ce ieri-seară Silvia...

— Haide, copilă dragă, lasă capriciile! Ora e prea înaintată pentru ele. Noaptea asta vei rămîne aici.

— Nu, nu, nuu..., Dănuț, se răsfățase Silvia. Plec acasă. Nu pot rămîne la tine.

— Dar nu ar fi prima noapte cînd ai rămîne la mine... și... cred că nici ultima!

Silvia își continuase explicațiile în același fel alintat, cu fraze legănate, intercalate cu sărutări caste pe frunte, pe păr, respirația ei răvășindu-i șuvițele. Îi fusese greu lui Dan să înțeleagă cît era seriozitate și cît era joacă în spusele ei.

— Mîine dimineață... trebuie să mă trezesc acasă la mine..., în patul meu..., trebuie! Poți să mă înțelegi? Trebuie!

— Mă rog, el îi curmase frazele, dacă trebuie — deși e foarte tîrziu, uite, mai sînt doar zece minute pînă la miezul nopții... și mă simțeam atît de bine în pijama! Dar, desigur, dacă trebuie, mai apăsase o dată pe cuvînt, lăsînd să se simtă că nu credea deloc în valoarea lui, mă voi îmbrăca și te vom conduce acasă.

— Cine „te vom" conduce?

— Noi doi: mașina și cu mine!

— Ah! pricepu amuzată Silvia. Apoi adăugă, tărăgănînd cuvintele: Mîine dimineață ești li-i-i-ber! Vei putea dormi pînă tîrzi-i-i-iu! Te vei putea odihni-i-i!

Dan se întoarse surprins spre ea și o întrebă cu nevinovată nedumerire:

— Crezi că ar fi trebuit să-mi tem odihna și somnul de dimineață dacă ai fi rămas aici? Somnul și odihna de dimi-neață?! îi ceru el mucalit precizări.

Silvia îi evită privirea.

— După cîte știu eu, continuase Dan, cu tine, greu este pînă te hotărăști... să dormi! Pe urmă... după ce somnul te-a prins...! Trebuie să recunoști, mai adăugase cu o ironie slab mascată, n-am reușit încă niciodată să mă trezesc în urma ta! Numai că mîine dimineață nu voi fi li-i-i-ber, o contrazise, imitînd-o.

Cu arătătorul îi închise pleoapele și, odată cu ele, și întrebările din ochi, explicîndu-i:

— Trebuie s-o văd, s-o consult, pe tînăra care a venit din Călărași. E foarte speriată, irascibilă . . .

— Ai s-o liniștești tu!

— Sper. Dar să revenim la oile noastre. În altă ordine de idei, spune-mi Silvia, de ce ai venit la mine la ora nouă seara dacă știai că „trebuie" să pleci la douăsprezece noaptea?

— Mi-a fost dor de tine! Suficient de convingător argumentul?

— Măgulitor chiar! Mai ales dacă ținem seama de faptul că ne-am despărțit abia azi la ora patru după-amiază! Și cînd te gîndești că ziua are doar douăzeci și patru de ore! Cînd să mai citești? Cînd să mai gîndești?

— Mmmmm . . ., mîrîi Silvia.

— Totuși, pufni în rîs, nu se putea „amîna" dorul acesta pentru altă zi în care nu exista acel „trebuie" ca să te întorci acasă la miezul nopții? „Ca bufnițele"! pufăi el. S-ar mai fi găsit o zi de vizită, căci, după cîte știu eu, anul acesta nu plec din țară . . .

Silvia căută de data asta un argument mai convingător.

— Dănuț . . ., Dănuț, începu ea cu tandrețe, în timp ce își aranja o șuviță capricioasă de păr de pe frunte, mîine dimineață, la șase, îmi vine femeia la spălat. Și, ca o vrednică gospodină ce sînt, trebuie să fiu acasă!

Dan continuă să o privească cu acea îngăduință pe care o ai față de o fetiță răsfățată, dăduse plapuma la o parte și, ridicîndu-se în capul oaselor, reflectă:

— E greu să părăsești un asemenea culcuș după ce ai prins să-i guști voluptatea! Dar, în sfîrșit! se resemnase el și începuse să se îmbrace grăbit.

Silvia nu-i spusese nimic . . . Deși îi cunoștea convingerile . . . Deși i le nesocotise, tăinuindu-i totul. Prin tăcerea ei îl mințise. Și nu o dată, întîmplător. Ci de două luni, în fiecare zi, în fiecare clipă. Minciună ascunsă sub fiecare zîmbet, împletită în fiecare mîngîiere.

Privea atent literele de pe buletinul medical pe care îl ținea în mînă, dar revolta îl împiedica să mai distingă

ceva. Își trecu degetele care tremurau peste pleoape. Broboane de transpirație îi acoperiseră fruntea.

— Știai, nu-i așa? auzi întrebarea firească a lui Puiu, care îi urmărise secundă cu secundă reacțiile, încă din clipa în care intrase în cabinet.

„Ce ipocrit, gîndi Dan. S-ar putea ca telefonul lui să nu fi avut alt scop decît acela de a mă ajuta să aflu ceea ce Silvia voia să-mi ascundă și ceea ce el știa că m-ar îndurera foarte mult. A făcut totul numai din răutate, din plăcerea de a-mi face mie rău".

Nu-și explică de ce se duse țintă la găleata unde fusese aruncat conținutul tăvițelor, cu tot ce rămînea după chiuretaje. Apăsă brusc pe pedala care ridica capacul, dar, în aceeași clipă, îl lăsă să cadă la loc. În acea fracțiune de secundă zări îngrămădeala de sînge, de fibre însîngerate. Printre ghemotoacele acelea știa să fusese azvîrlit și licărul de viață al copilului său. Odată cu trosnitura metalică a capacului, Dan își închipui clipa cînd suflul acela de viață a fost sfîșiat, smuls din pîntecul mamei.

Simți o arsură usturătoare în inimă. Știu că acea clipă sfîșiase și începutul de dragoste ce prinsese să-i înmugurească în suflet.

Doctorul Zegreanu completase buletinul medical cu diagnosticul care autoriza întreruperea sarcinei. Diagnostic, firește, fals! Ca medic în aceeași specialitate și fiindcă în ultimile zile și nopți fusese mereu împreună cu Silvia, era în măsură să știe că diagnosticul nu era real.

Un asemenea buletin medical nu îl expunea însă la nici un pericol pe medicul care îl semnase. Și care ar fi putut lua „de bună credință" cele declarate de pacientă!

Dacă ar fi știut, Dan ar fi făcut totul ca această întrerupere de sarcină să nu aibă loc.

„Dar... ar fi fost suficient ca numai eu să nu vreau să rup firul vieții copilului nostru?..., reflectă Dan, cîtă vreme Silvia a trecut peste acest lucru cu atîta ușurință?"

Era firesc ca numai el să gîndească așa? Va putea oare uita vreodată cît de puțin însemnase acest copil pentru Silvia? Acest copil zămislit din dragostea mare pe care ea susținea că i-o poartă?

Cînd mințise cu adevărat Silvia? Atunci, în căldura

patului, sau aici, sub lampa rece pe care o aștepta să-i taie fărîma de viață ce înmugurise în pîntecul ei?

Cît de puternică era contradicția între ceea ce spunea Silvia și ceea ce făcea!

Toate acestea îi treceau prin cap lui Dan, care rămăsese cu ochi pironiți în podea. Apoi, cu pași liniștiți, se îndreptă spre ușă și, evitînd să-i întîlnească privirea lui Puiu, ieși.

Gina, care tocmai intrase, simțind tensiunea din încăpere, rămase parcă încremenită lîngă ușă, urmărindu-l cu privirea pe doctorul Radu. Cînd acesta părăsi cabinetul, clătină din cap și murmură:

— E doctoriță, dar fiindcă nu i-am văzut diploma aș fi putut să cred că nu e! Și, privind spre ușa pe care plecase doctorul Radu, mai clătină din cap, și continuă: — Dar că e proastă o cred fără să văd nici o diplomă!

Doctorul Zegreanu zîmbi. Porni apoi spre măsuța cu buletinele medicale, se opri, întinse brațele, ridicînd din umeri, ca și cînd ar fi zis „n-ai ce face, asta e situația", și, cu același zîmbet maliții, care se dorea nevinovat, rosti:

— Eu nu i-am spus nimic. Întorcîndu-se spre Gina adăugă apoi: Continuăm. Adu-o pe următoarea!

Dan ieși din cabinetul doctorului Zegreanu purtînd în piept o durere ascuțită, tăioasă. Era încă năucit cînd intră la Florin.

— Bună vreme, cavalere, începu acesta jovial, dar înțelese imediat că se petrecuse ceva deosebit, neobișnuit, cu Dan. Ceva care îl tulburase puternic. De aceea se ridică de la birou și îl întîmpină îngrijorat: Ce e, Dan, s-a întîmplat ceva? Ești bolnav?

Alb la față, cu privirea tulbure, Dan schiță un gest obosit cu mîna, din care Florin înțelese că nu putea sau nu vroia să vorbească. Apoi se lăsă să cadă moale în primul scaun. Scuturînd nervos din cap, își trecu palma peste fruntea încă jilavă. Cu glas străin îi vorbi:

— Florine . . ., am nevoie de două-trei zile de concediu . . . Ziua de astăzi e aproape făcută . . . Mai e și o duminică la mijloc . . .

— Desigur, Dan, . . . desigur . . .

— Începînd de acum,... de azi! Sînt mai mult decît bolnav.

— Dar ce ai? Spune-mi, poate te ajut!

Dan repetă gestul de la intrare.

— Vei avea imediat certificatul medical! Chiar acum îl voi completa! îl asigură grăbit Florin.

— Să-l prezinți chiar azi la secretariat!

— Nici o grijă!... Dar spune-mi... ceva mai tîrziu... ți-aș putea telefona?

— Nu, Florine! Nu m-ai găsi acasă. Voi pleca chiar acum. Undeva, în afara Bucureștiului. Să încerc să mă desprind de dimineața de azi. La reîntoarcere te voi căuta eu...

Cu greu, de parc-ar fi îmbătrînit brusc, Dan se ridică de pe scaun și, fără să mai spună vreun cuvînt, plecă.

Mașina gonea pe șoseaua aproape goală.

Primăvara intrase tot mai mult în drepturile ei. Începuse să tivească ramurile copacilor cu verdele acela gălbui, firav. Mugurii, care așteptau soarele și răzvrătirea vîntului, să le desfacă foile, ieșiseră deocamdată la lumină înghesuiți, ca niște noduri, înșirați unul lîngă altul.

Pămîntul nu mai era atît de întunecos. Îl mai luminaseră colții ierbii, ce-și strecurau firele printre bulgării lui.

Da, primăvara venise!

Dan însă n-o vedea, n-o simțea. Capul îi vîjîia, iar în fața ochilor avea doar pensa sclipitoare, cu firul acela însîngerat...

Opri mașina, cu care de mult depășise viteza legală. Își sprijini fruntea pe volan.

Nu se putea schimba nimic!... Trebuia să îndepărteze amintirile acestei dimineți... Trebuia!

Trecu prin Predeal și se opri la ieșirea spre Timiș.

Coborî din mașină și își aprinse o țigară.

În față, masivul Postăvaru mai purta încă urmele zăpezii. Iarna se mai agăța de crestele munților. Nestematele ei, albe și înghețate, îi hotărîră lui Dan drumul: va urca la Cristianul Mare. Îl mîna și acum același dor, același simțămînt drag dintotdeauna. Pentru îndrăzneala po-

vîrnișurilor lui îl îndrăgea, pentru frumusețea neschimbată, dar mereu proaspătă, a versantelor lui împădurite.

Strivi țigara, pe care o simți și el nefirească în aerul acela pur.

Porni apoi mașina, coborînd serpentinele ce duceau spre cele două Timișuri. Lumina scăzuse deja. Mai avea de trecut Săcelele, Brașovul, care-l primi cu luminile aprinse. Însoțit de sclipirile becurilor, urcă drumul pînă în Poiana Brașovului. Întunericul senin al nopții mai aducea în aer amintirea pișcătoare a gerului din timpul iernii. Era tîrziu cînd ajunse sus, așa că se hotărî să înnopteze în Poiana. Alese cabana Capra Neagră.

Înainte de a se culca, își luă canadiana în spate și ieși pe șosea. Pe margini, pe colinele și dealurile înconjurătoare, trona încă zăpada. Pe șosea însă căldura soarelui din timpul zilei o topise. În lumina lunii, drumul părea totuși alb.

Cîtă liniște!

Cu cîtă plăcere respira aerul curat, rece. Prospețimea lui parcă-i tăia răsuflarea. Îi simțea acțiunea binefăcătoare și sub frunte, și pe ochi.

O porni înspre casa telefericului. De după porțile închise nici o mișcare nu clintea liniștea. În tăcerea deplină, doar pașilor lui singuratici, bocancilor care loveau în pietrele de pe drum, le răspundeau mici ecouri înfundate.

La marginea șoselei, Dan se așeză pe o bancă, sub un brad, ce-și păstrase crengile verzi. Simțea însă mirosul tare al mlădițelor noi. Trase cu mîna o creangă și îi apropie vîrfurile de nări. Aspiră cu nesăț aroma rășinoasă, crudă.

Venise primăvara! Natura își reînnoia forțele, fără să ceară nimănui ajutor. Se gospodărea singură. Ea era marea, absoluta stăpînă pe taina miraculoasă a veșniciei!

De undeva, de departe, poate de pe Șaua Cristianului, răzbătu pînă la el mieunatul ascuțit, tînguitor, al unui rîs. Era, de fapt, perioada lor de rut.

Luna își făcuse apariția: mare, rotundă, înghețată. Stelele, mari, păreau mai strălucitoare decît în București.

Dan se surprinse căutînd Carul Mare, Carul Mic, apoi — calculînd de cinci ori distanța roților de la spate — Steaua Polară. O găsi și fu fericit. Zîmbi rușinat. Nu știa

nimic în plus decît știuse în clasa a patra elementară despre constelațiile cerului. Și, pentru că nu avea nimic de spus în propria sa apărare, ocoli stînjenit acest capitol, lăsîndu-se încîntat de coama întunecată, crenelată de vîrfurile brazilor, a frumosului masiv Postăvaru.

Trecuseră aproape două ore de cînd se plimba, pînă cînd aerul tare, mirajul peisajului nopții de la munte îl trimiseră la culcare.

Dar cînd părăsi anturajul fermecător de afară — care reușise să-i acapareze toate gîndurile — și cînd intră în camera micuță din cabană, își regăsi în ea amintirile incisive, frămîntările înveninate. Parcă-l așteptaseră adunate acolo, între cei patru pereți.

Și toate îl duseră înapoi, spre Bucureștiul, abia părăsit . . . Și iar o regăsi pe Silvia. Și revăzu spitalul. Și retrăi clipele grele de dimineață . . .

. . . De ce îl mințise Silvia? Cîte minciuni or mai fi existînd între ei în afară de aceasta, de care abia aflase și pe care Silvia o ținuse ascunsă cu atîta grijă sub zîmbetele ei? Zîmbete care erau aceleași ca și pe vremea cînd nu îl mințea. Sau . . . poate întotdeauna fusese astfel cu el. Și poate întotdeauna între el și ea stătuse minciuna. De necrezut, el fusese cel care nu știa nimic, căruia i se ascundea adevărul . . . Cel care nu era dispus să creadă așa ceva!

„Silvia a purtat această realitate tăinuită ca pe un gînd vinovat. Deși știa cu cîtă fericire ar fi îmbrățișat-o sufletul meu! Ce motive ar fi putut avea să nu dorească un copil? De ce nu mi-a spus? Am fi discutat, am fi judecat bine lucrurile. Deși, după aprecierile mele, după cît o cunosc — și o cunosc doar destul de bine —, nu văd să fi avut motive serioase împotriva existenței unui copil. Numai că nu și-l dorea. Se pare că acesta era . . . adevărul. Atunci de ce n-a avut oare curajul să-l mărturisească?“

Știa că dorințele lui erau cu totul altele. Din cîtă dragoste pretindea și susținea că îi poartă nu putuse desprinde o mică parte care s-o determine să renunțe la voința ei, pentru a împlini dorința celui pe care-l iubea . . .

Dan se răsucea în pat, neliniștit, neîmpăcat în revolta lui.

„Cît o mai fi oare pînă să se lumineze de ziuă?“ se întrebă.

În sfîrșit, primele semne ale dimineții se arătară. Lăptoase, aburite, răcoroase, proaspete. Grăbit, își adună lucrurile, rezolvă problema cazării, duse mașina în spațiul de parcare de lîngă Hotelul Sporturilor, apoi iuți pasul spre stația telefericului, unde oamenii deja așteptau.

Cei mai mulți erau schiori, români și străini. Ceilalți, excursioniștii, iubitori ai muntelui, veniți din orașul de la poalele Tîmpei sau chiar de mai departe.

Timpul se anunțase sus minunat pentru schiat.

Cerul își alunga cele din urmă pămătufuri vătuite. De după creasta Cristianului, țîșniră strălucitoare razele unui soare generos, ce se așterneau cu sclipiri peste albul zăpezii.

Pînă îi veni rîndul la un telescaun, se mai scurseră vreo douăzeci de minute.

În legănatul dulce de deasupra abisului, înfricoșător cîteodată, dar fermecător în același timp, Dan se gîndi să închirieze de sus, de la cabană, o pereche de schiuri.

Ceea ce și făcu îndată ce ajunse.

Regăsi același cabanier de astă-vară, care-l recunoscu și care-l întrebă dacă „ceilalți domni doctori urcaseră și dînșii“?

Cu schiurile pe umăr, începu urcușul către creastă. Mulți dintre schiori începuseră deja coborîtul. Desigur, înnoptaseră la cabana Cristianul Mare, iar aici, sus, dimineața începea parcă mai devreme.

În dreapta lui, strălucea în soare coama Bucegilor: Crucea de pe Caraiman, Omul, Coștila, Colții Morarului . . .

Măiestoasa salbă a nestematelor naturii! În puritatea albastră a orizontului tăiau cu precizia unui brici profiluri fine și în același timp de o măreață cutezanță . . .

Desprinzîndu-se din contemplarea lor, Dan începu urcușul pieptiș. Nu era nici o cărare.

„Greu!“, recunoscu el după un timp, regretînd că nu se pusese la punct schi-liftul, care ar fi rezolvat atît de simplu urcușul. Mai ales că era instalat deja cablul aerian! Se mai vorbea și de un hotel și de o cabană telefe-

rică. Poate anul viitor, cînd va reveni pe aici — și sigur va reveni! — le va găsi. Se clădește, se construiește într-un ritm care depășește planificările.

„Ei, în sfîrșit, am ajuns!“, se bucură și își cercetă ceasul.

„Deci, de la cabană pînă aici, o jumătate de oră“, își spuse.

Își culcă schiurile pe zăpadă. Apoi își roti privirea în zare. Grandioasă panoramă!

Părea că aici, pe această culme de creastă, se împleteau strînse ca într-un buchet răsuflările din patru răscruci.

În față, privirea îi cobora departe, peste Timiș, Predeal, Sinaia, întovărășind apoi șerpuirea Prahovei.

De căutai drumurile de cealaltă parte, te trezeai în fața sobrietății măreție a Măgurii Codlei și, depășind-o în zare, contemplai maiestatea Făgărașilor.

În dreapta, neclintirea căruntă a Bucegilor îți agăța privirea în piscurile lor.

Iar mai departe, spre dreapta orașului de la poalele Tîmpei, Castelul de la Bran te îndemna să-l cauți de acolo, de sus, din înălțimile de pe Piatra Mare, de unde unii povestesc că în zilele senine se pot zări lucirile Dunării . . .

„Și de ce n-ar putea fi așa“, se întrebă zîmbind Dan.

Soarele se înălțase deja, strălucirea lui era puternică, globul, mare, incandescent, părea alb.

Sus, pe munte, primăvara venise cu spuma albă a ghioceilor înfloriți. Speriase cîțiva arbuști, care își adunaseră grăbiți frunzele pe crengile firave, zăpăcise vîntul care nu mai știa nici el pe unde să mai bată. Jos, în poiană, lîngă lac, trezise niște sălcii adormite și . . . ameți aproape întreaga lume venită aici!

Zăpada îi îndemna să urce sus, să-și pună schiurile, dar tuturor parcă le era teamă că s-ar putea topi de îndată ce ar atinge-o.

La coborîre, pe Sulinar, cînd treceai prin Poiana Ruia, nici goana schiurilor nu te împiedica să te minunezi de ghioceii care își înălțaseră căpșoarele peste zăpadă. Și erau mulți, mulți! O armată de ghiocei acoperea Ruia cît este ea de întinsă!

Parcă te apuca mila de iarna asta, care nu mai răzbea în fața primăverii, împinsă de vînturi, încălzită de soare! Și nu-i mai rămăsese putere nici cît să plece!

Se lăsase lungită pe lîngă petecele negre, care respirau aburul pămîntului. Și, deși suflul lui o topea, o ucidea, îl simțea blînd în ora ei de moarte... Pe nesimțite, păsările își amintiră de cîntecele lor. Una cîte una. Și mierla, și presura, și bot-grosul.

Soarele cald îl obosise și pe Dan, care se așeză pe spinarea muntelui, să se odihnească după urcușul coastei.

Își adună genunchii între brațe, sprijinindu-și bărbia pe ei. Urmări în jurul său mulțimea vietăților mărunte, în neastimpărul ei. Lîngă el, un ghiocel plăpînd, dornic de lumină, se opintea să răstoarne un bulgăre „uriaș". Răzbise huma grea și neagră și răsărise de sub ea curat, alb, ca și neaua din care își smulsese puterile. Zăpada se stingea alături de el, pierzîndu-și culoarea imaculată, în durerea sfîrșitului. Ghiocelul se înălța, clătinîndu-se ostenit, și căta spre soare. Ca o răsplată pentru munca lui, în creștet îi strălucea, ca o lacrimă, un bob de rouă. Nădușise? Ori plîngea de bucurie? Minune! Nepătrunsa taină a veșniciei! Una, din nespus de multele minuni de pe acest pămînt.

Dar urmări gîndurile pămîntului, pășind pe cărările lui.

Oare beția progresului, avîntul construcțiilor vor cruța petecele acestea de natură, atît de necesare creierului și inimii?

Ceva mai departe, din pîntec de stîncă, înfloriseră ca niște pete vinețiii, cu miez de soare, brîndușele... Pe care măicuța lui le iubea atît de mult...

— Vezi tu, Dănucu măicuții, florile astea, la un loc cu ghioceii, primele flori de primăvară, topesc gheața zăpezii cu căldura vieții lor. Și dacă ți le apropii, simți iarba, frăgezimea, miezul pămîntului ... primăvara... De-ai fi avut o surioară, i-aș fi pus numele Brîndușa.

— Și de ce n-am avut o surioară? Tare mi-ar fi plăcut!

Și copilul se gîndi la Ilenuca, care și ea îi era tare dragă.

— Ei! Așa a fost să fie! răspundea mama, întunecîndu-se.

...Brîndușa? Și ... iar își aminti cum fusese frîntă viața celui care ar fi putut fi copilul lui. Și dacă ar fi fost fetiță, cu siguranță ar fi numit-o Brîndușa!

Își alungă gîndurile, care acum nu-i puteau face decît rău.

Părăsi Șaua Cristianului, căutînd un loc unde să schieze.

Căldura soarelui de sfîrșit de martie îi dezbrăcase pînă la piele pe cei veniți la Cristianul Mare să practice sporturile de ... iarnă. Mai toți schiau în slipuri. Chiar dacă pantalonii de schi mai rezistaseră, puloverele, cămășile demult fluturau agățate pe crengile brazilor.

În fața cabanei turiști străini, în șezlonguri, stăteau întinși la soare, în costume de baie sau în șorturi. Erau mulți, vorbeau tare, rîdeau. Ca în aer liber, ca la „iarbă verde". Graiurile lor diferite se amestecau.

Tranzistoarele, benzile magnetofoanelor creau un bruiaj comic în amalgamul pestriț al vocilor.

Abia sus, pe munte, amestecul acesta polifonic se auzea în surdină și se transforma într-un bîzîit care se dispersa, pierzîndu-se treptat peste coama muntelui...

Soarele frigea. Ca la 1 800 de metri.

Renunțînd la pulover și la cămașă, Dan se alătură celorlalți schiori, împărțind cu ei plăcerile acestui sport, care — acolo, pe masivul Postăvarului —, împletea iarna cu vara, îngemănînd anotimpurile.

Intermezzo...

... O zi minunată de schi. Aer, soare, zăpadă.

După-amiază puzderia de „oaspeți de o jumătate de zi" a Cristianului se scursese la vale, către casele lor. Cabana se liniști.

Către seară, Dan coborî în sala de mese, să-și mai potolească foamea stîrnită de aer, de altitudine, de schi ...

... Își aștepta comanda la rîndul de la gemulețul de la bucătărie ... În fața lui, o fată (o studentă?) era urmărită „prea" de aproape, interpelată, „provocată", de trei tineri „bine dispuși". Nu se cunoșteau, fiindcă fata nu le răspundea și căuta să scape de insistențele lor. Îndrăznelile lor însă, la început șoptite, murmurate, începuseră să se transforme în obrăznicii. Nimeni din jur nu intervenea.

Unul dintre cei trei tineri părea de fapt cu adevărat interesat de „acest subiect". Ceilalți îl încurajau, erau „galeria".

— Uite ... ce e, frumoaso! vorbi el deja atît de tare, încît îl auzeau toți cei din jur. Mi se termină concediul. Da' să știi: nu plec d-aci pînă ... nu-mi vorbești!

Nici de această dată nu primi vreun semn din partea fetei că l-ar fi auzit.

— Haide, haide ... Că știi să vorbești! ... Te-am auzit la casă. Nu mai scapi de mine! N-am dreptate, băieți?

— Mai încape vorbă? îi ținură isonul ceilalți.

— De zece zile ... te urmăresc ... Greu merge! ...

Fata continua să tacă.

— Sînt un băiat drăguț ... Zău așa! ... E primăvară ... Sîntem pe munte ... la cabană ... omul trebuie să fie mai popular ... mai accesibil ...

— Las-o, măi, frate-meu! Nu vezi că se șifonează?

— Nu-i așa, măi, tată! S-o lămurim! Poate că nu știe cum trebuie să se poarte în colectiv! S-o ajutăm! S-o educăm!

Deoarece nu vedea altă soluție, fata — hotărînd probabil să renunțe la mîncare — se întoarse, ceru permisiunea celor din jur și încercă să iasă din rînd.

Dan o recunoscu atunci pe tînăra de pe Sulinar, care, pe o porțiune de teren aparent plat — în realitate cu numeroase ondulații, făcînd o greșeală probabil, se dezechilibrase și căzuse. Unul din schiuri îi scăpase și-o pornise vertiginos în vale. Dan o depășise, reușise să-i oprească schiul și i-l adusese, oferindu-se să-i prindă el legăturile.

Cu destulă stîngăcie, făcînd haz de căzătura ei, tînăra îi mulțumi pentru ajutor, dar îl asigură cu fermitate că se descurcă singură.

De obicei, în aceste mici „întîmplări" — adeseori premeditat provocate — se fac noi cunoștințe, care în zilele următoare se mențin, stabilindu-se împreună ore și trasee comune pe pîrtie, iar, în cabană, același orar de masă, aceeași masă, discuții la o cafea etc., etc.

După cît păruse de stingherită, după cum se temuse atunci să nu fie bănuită de o asemenea căzătură „provocată", Dan își dădea acum seama cît de neplăcută îi era comportarea deplasată a acelor tineri. Situația penibilă în care se afla îi aprinsese obrajii și fruntea. Se furișă grăbită spre ușa care ducea sus, la camere. Dar tînărul acela obraznic o observă și porni în fugă după ea. O ajunse în holul din care începeau scările.

— Ei, frumoaso, crezi că fuga te scapă? îi strigă și o apucă de mînă, trăgînd-o spre el.

— Tovarășe, dumneata ai băut! Te rog, vino-ți în fire! se apără fata.

— Numai atît cît trebuie! Și ... cu folos! Uite că ai început să vorbești! Una la mînă!

— Te rog nu mă sili să chem cabanierul!

— Nu te mai obosi degeaba! Tot a coborît în Poiana!

Dan, care auzi schimbul de cuvinte, se îndreptă spre hol, oprindu-se în fața celor doi.

Băiatul, cu aburul coniacului în cap, se răți către el:

— Dumneata? Ce dorești? Ce te bagi? Știi ce-i între noi?

— Pentru Dumnezeu! se revoltă tînăra. Ce vrei să insinuezi? Nu te cunosc!

Fără să-l privească sau să-i vorbească tînărului cu degete ferme, Dan îi desprinse mîna de pe brațul fetei, căreia îi recomandă:

— Cred că ar fi bine să te întorci la masă. Și, fiindcă citi pe fața ei o ezitare, mai adăugă: ... Altfel, friptura se va răci de tot!

Dan era cu un cap mai înalt decît „eroul" acestei eșuate tentative de aventură galantă. Știa așadar cui datorează „victoria" și zîmbi în sinea lui.

Deschise ușa și o pofti pe necunoscută la masa pe care o ocupase el.

După ce luă loc pe scaun, cu aceeași stînjeneală pe care i-o descoperise și dimineață, pe pîrtie, fata vorbi:

— Este a doua oară astăzi că îmi vii în ajutor ... Mulțumesc!

Dan înclină ușor din cap, apoi, zîmbind, îi spuse:

— Va trebui să te împaci cu ideea că vei lua masa aici ... La această masă, precizăm. Și să te mulțumești cu ... compania mea. Cred că e mai bine așa! Permite-mi să încerc să „mă descurc" eu în locul dumitale cu mîncarea. Vrei să-mi dai bonul de la casă?

Fata încercă, încrețindu-și ușor fruntea, să-și amintească ce făcuse cu el. Își dădu brusc seama și desfăcu pumnul în care fusese stîlcit bonul. Încercă să îl netezească pe masă, apoi i-l întinse, murmurîndu-și numele ca o prezentare:

— Voinea.

— Radu, se prezentă și Dan.

Dar, pentru că la auzul numelui — care semăna ușor a pronume — „cunoscuta" acum ridică privirea, reproșîndu-i grăbită intimitate, Dan se explică:

— Doctor Radu Dan.

— Îmi pare bine, murmură fata, și ... mulțumesc!

În schimbul bonurilor, Dan primi două fripturi, pîine, murături, apă minerală. Se întreba cum le va duce pe toate la masă. Din spatele lui, cineva luă însă farfuriile, liniștindu-l:

— Mă voi reîntoarce după pahare.

— Perfect! aprobă el, recunoscînd-o pe fată.

În timpul mesei, Dan o putu privi nestingherit, fiindcă vecina lui de masă nu părea să fie interesată de altceva decît de ceea ce era în farfuria din fața ei.

Pleoapele cu gene negre, lungi, îi acopereau aproape tot timpul privirea.

„Se spune despre cei care nu privesc deschis și își ascund privirea că sînt nesinceri, periculoși, își aminti Dan . . . Parcă n-aș încadra-o printre aceștia", înclină totuși să gîndească. Nu credea că fata ținea privirea în jos fiindcă ar fi sfioasă ori timidă.

„Mai degrabă, socoti Dan, pleoapele plecate îi sînt o pavază împotriva celor din afară, care ar vrea să-i ghicească sufletul. Ca și cum le-ar spune: *Pînă aici! De aici încolo totul mă privește numai pe mine!*"

Dan zîmbi, ca întotdeauna cînd se surprindea compunînd trăsături sufletești după trăsăturile fizice.

Continuă să o privească.

Părul negru, bogat, pieptănat în bucle lungi — așa cum nu se mai pieptănau astăzi tinerele — îi cădea pe umeri. Sprîncenele drepte, nasul fin, ușor acvilin, obrazul de culoarea alunei coapte l-ar fi îmboldit pe Dan să o creadă desprinsă din vreuna din grădinile Bosforului . . .

Nu era prea vorbăreață invitata lui.

Terminase de mîncat și acum stătea cuminte, rezemată de spătarul scaunului, cu brațele întinse, cu pumnii închiși, sprijiniți pe marginea mesei.

Nu-i putea observa privirea, ochii îi erau tot păziți de pleoape, dar sfiala de care chipul ei părea învăluit o apropia și mai mult de melancolia nopților argintate din portul de la capătul bătrînului continent.

Dan se ridică de la masă și aduse două cești de cafea.

— Fumezi? o întrebă el.

— Mulțumesc, nu, da, se corectă repede, prinzînd nedibaci o țigară din pachetul oferit de Dan.

Se înecă însă repede și începu să tușească.

— Poate nu ești obișnuită cu țigările mele, o scuză Dan. Atunci nu mai fuma!

Și Dan îi luă țigara dintre degetele care nu se împotriviră.

Peste puțin timp, fata se ridică, scuzîndu-se:

— Sînt cam obosită! Aș pleca sus, să mă culc.
— Te conduc.
— Nu, mulțumesc. Nu te deranja. Mă des...
— Nu mă-ndoiesc că te descurci singură, o întrerupse ușor ironic Dan. Dar te conduc.

Își lăsă cafeaua neterminată, pachetul de țigări pe masă și ieșiră din sala de mese. Urcară scările tăcuți și, ajunși în fața camerei ei, după ce îi deschise ușa, Dan, înclinîndu-se puțin, îi ură:
— Noapte bună!
— Noapte bună! îi răspunse ea.

Dan se întoarse în sala de mese, își termină cafeaua, apoi plecă și el să se culce.

Ca și în noaptea trecută, începură să-l hărțuiască amintirile lui neplăcute, alungîndu-i somnul.

Mai tîrziu, oboseala orelor de schi, aerul curat îl biruiră totuși.

În dimineața următoare, la ora șapte era pe pîrtie.

Pe la nouă, unul cîte unul, vindiacele începură să fie trimise în cabană; apoi puloverele, cămășile fură agățate pe brazi ori legate, ca un cordon, la brîu, ca și în ziua precedentă. Soarele era de vină. Soarele, care va face ca peste o săptămînă să nu mai fie zăpadă și sezonul de schi să se încheie.

„Deocamdată e minunat, conchise încîntat Dan. Deocamdată..."

Într-adevăr. În ciuda valului de căldură, care topea în ritm îngrijorător zăpada, în pofida unor înșelătoare aparențe — de zăpadă moale, nealunecoasă —, stratul ei gros, răcoarea din timpul nopții pregătiseră o pîrtie minunată pentru pasionații schiului. Și, fiindcă toți simțeau că acestea erau totuși ultimele zile ale iernii și deci și ultimele prielnice pentru practicarea schiului, plăcerea era savurată mai din plin.

— Pîrtie-e-e! auzi în urma lui un glas vesel de femeie.

Dan feri pîrtia.

I se păru că pe lîngă el coborîse în viteză, sfichiuind zăpada, tînăra din seara trecută.

L-o fi recunoscut și o fi vrut să-i atragă și lui astfel atenția. Căci, așa cum era el plasat, nu-i putea împiedica trecerea. Sau poate n-o fi fost ea, i s-o fi părut numai?

Se bucura copilărește de zăpada bună, de soarele fierbinte.

În viteza coborîrilor, aerul proaspăt îi biciuia obrazul ca un duș rece, binefăcător. Nu se mai sătura schiind. I se părea mereu că timpul trece mult prea repede și seara coboară mult prea devreme.

Se întunecase de-a binelea cînd se hotărîse totuși să intre în cabană.

În sala de mese, ca de obicei, oamenii se împărțeau între rîndul la casă, la gemulețul de la bucătărie, la tacîmuri, la pahare etc.

Începuse să mănînce cînd auzi în spatele lui un strigăt estompat de căușul palmelor:

— Pîrtie-e-e!

Întoarse capul și, descoperind-o pe fată, îi arătă cel de-al doilea scaun de la masă, invitînd-o în același fel:

— Li-i-ber!

Deci nu se-nșelase dimineață, ea fusese pe pîrtie . . .

— Bună seara și poftă bună, îi ură fata, veselă.

— Bună seara și mulțumesc! O, se miră Dan, dumneata știi și să zîmbești!

— Cîteodată!

— Ai mîncat?

Tînăra îi arătă bonul luat de la casă. Dan se ridică, oferindu-se să-i aducă el comanda.

— A, nu! Mulțumesc! De data asta mă descurc singură!

Dan rîse, ridicînd resemnat din umeri.

Mîncară fără să-și vorbească. La cafea, Dan își aprinse o țigară.

— Nu fumezi. Am . . . văzut asta ieri.

— Nu, nu fumez. Dar sînt obișnuită cu fumul.

— Soțul dumitale fumează, probabil, zise Dan, care îi observase încă din ajun verigheta.

— Da, Soțul meu fumează, recunoscu ea . . . Nu mă întrebi de ce sînt singură pe munte? i se adresă după un timp.

— Nu! De ce te-aș întreba?

— Fiindcă ... toți cei de aici, de la cabană, m-au întrebat.

— Nu, nu te întreb. Dar, dacă vrei, poți să-mi spui.

— Nu, nu vreau!

— Perfect! rîse Dan. Deci în această chestiune sîntem într-un acord deplin!

Tînăra zîmbi din nou.

Era foarte drăguță. Abia acum îi văzu Dan ochii. Erau negri, frumoși. Aveau însă o strălucire ciudată, tristă.

În sala de mese concurau cu șanse egale televizorul, vocile celor de la bufet, ale celor de la mese, ale celor care vorbeau la telefon ... Un adevărat vacarm. Fumul, mult, gros, era greu de suportat în comparație cu aerul proaspăt, pur, de afară.

— De ce nu se deschide măcar o fereastră? Să se mai primenească puțin atmosfera de aici, sugeră tînăra.

— E deschisă una. Dar pentru cît se fumează aici nu ajunge!

— Tare mă tem că voi fi nevoită să mă retrag. Mi-ar fi făcut plăcere să mai stăm de vorbă. Cred însă că zgomotul acesta „infernal" și fumul mă vor obosi repede și mă vor izgoni de aici.

Fără să o privească, Dan se întreba în ce fel i-ar putea înțelege o eventuală invitație, sus, în camera lui. Se putea înșela, firește, dar femeia aceasta îl impresionase plăcut. Părea o femeie la locul ei, cuminte.

Cît despre el, nu fusese niciodată adeptul aventurii.

— Dacă aș ști că ți-ar face plăcere, îi spuse, ți-aș propune să schimbăm cadrul acesta cu cel de sus, de la mine. Firește, dacă socotești că invitația mea ar prezenta unele avantaje. Ceea ce îți pot garanta este că acolo nu vei avea această ambianță sonoră. Decît, cel mult, unele ecouri care ar reuși să răzbată pînă sus. Dacă cerem o pereche de cărți de la cabanier, am putea juca șaizeci și șase ori pinacle, într-un cadru mai puțin afumat și mai liniștit decît aici. Am camera patruzeci și opt ...

Tînăra își coborî privirea, căutînd parcă în zațul pămîntiu al cafelei răspunsul.

— Cărți ... am eu sus ... așa că n-ar trebui să cerem ...

— Atunci — înțelese Dan răspunsul ei drept acceptare — te rog să mă aștepți o clipă. Trebuie să achit ceva la bufet. Apoi plecăm.

Urcară fără să-și vorbească. În fața camerei sale, fata se opri.

— Intru puțin, se explică, să iau cărțile de joc. Așteaptă-mă la dumneata în cameră. Pare-mi-se, sîntem pe același palier. Te găsesc eu. Mă des . . .

— Știu! o întrerupse Dan. Te descurci singură!

— Da . . . Încerc . . .

Dan trecu înainte și intră în camera lui.

După cîteva clipe, de la bufet, o fată îi aduse o sticlă și două pahare. Scoțînd-o din hîrtia în care era împachetată, se gîndi mulțumit că își va reduce astfel orele de zbucium, care, desigur, aveau să îl șicaneze și în noaptea asta. Fără nici un rost. Ca orice zbateri pentru lucruri consumate de fapt. Era foarte bine că nu va mai fi singur, cel puțin o parte din noapte. Compania acestei femei i se părea agreabilă.

Dar de ce întîrzia? Se răzgîndise? În orice caz, el n-o va căuta.

Își aprinse o țigară și trecu la fereastra deschisă.

Privi spre cerul întunecat.

Stele lucioase, tremurătoare, clipeau, ca încrustate pe o catifea neagră. Pe cît erau de vii stelele, pe atît era de neclintită luna.

Toate nestematele cerului, la munte, ți se par mai mărețe, mai strălucitoare. Le simți mai apropiate, mai miraculoase. Și, cînd le privești, ele te desprind de orice alte preocupări, îți acaparează atenția în exclusivitate. Nu te lasă decît să te minunezi de existența lor . . .

— Da! Intră te rog! se grăbi Dan să răspundă bătăilor din ușă.

Tînăra intră ținînd în mînă cheia camerei și un pachet de cărți. Renunțase la bocanci, în favoarea unor papuci îmblăniți. Roșii. Dan nu se putu abține să nu remarce, zîmbind:

— Părul negru, ochii negri, pulover negru, pantaloni negri, papuci roșii . . . Întunericul păcatelor, îmbinat cu flacăra patimei! Din care parte a pămîntului vii? o în-

trebă, misterios. De sus? De jos? Și cum vii neînarmată? Unde ți-e furca? Ori, păstrînd proporțiile, nuielușa?

Ea ridică brațul și-și resfiră degetele.

— Iat-o! Numai că acum sînt în zilele mele de ... concediu! Mă odihnesc, intră ea în jocul impus de Dan.

— Bun! Atunci te rog simte-te ca la dumneata acasă.

— În cazul acesta trebuie să te întreb și eu: dumneata din care parte ești?

— Din ... partea noastră! declară el cu ambiguitate.

— Fii mai precis, te rog, rîse fata, ești de sus sau de jos?

— Cam ...

— Fără aproximații! ceru ea categorică. Vreau răspunsuri precise!

— Așa?! făcu Dan. Atunci își voi răspunde precis: De la ... 1 800 de metri altitudine.

Rîseră amîndoi. Dan îi coborî mîna din „vîrful furcii", sărutîndu-i-o.

Zărind sticla pe masă, îl întrebă:

— Sticla aceasta ai cumpărat-o de aici?

— Da!

— N-o găseai și la București? se interesă curioasă.

— Cum să nu!

— Atunci de ce n-ai așteptat s-o cumperi acolo?

— Hm! rîse Dan. Acolo numai gîndul ei nu-l am. Nu fac un drum special ca să o cumpăr. E o băutură bună, dar pot trăi și fără ea. Aici, dac-am găsit-o, am luat-o!

— *Bi-tter Cam-pa-ri*, silabisi ea. Parcă e un nume de floare. Culoarea, trandafirie, ca și numele. Și gustul?

— I-l vei aprecia singură!

Dan deșurubă căpăcelul și turnă în amîndouă paharele.

Închizînd ochii, tînăra își apropie cupa de nările curioase. Adulmecînd băutura, constată:

— E parfumată! Apoi, după ce înghiți o sorbitură, decretă: Și gustul îl are de floare!

Dan pufni în rîs.

— Aflu abia acum că florile ar avea un gust!

— De ce nu? își arcui ea sprîncenele deasupra ochilor mari. Și, pe urmă, socotesc că e suficient că această bău-

tură mi-a sugerat gustul unei flori. Iar gustul unei flori nu poate fi decît aromat. Ca și parfumul ei . . .

Oare . . . există vreo băutură, continuă fata, zîmbind cuminte, resemnată, ca în fața imposibilului, care să-ți sugereze . . . ?

— De pildă? o iscodi Dan.

— De pildă . . . gustul fericirii?!

— Dar, obiectă Dan, lăsîndu-se prins în acest dialog utopic, ca să *recunoști* gustul ei, trebuie în prealabil să-l cunoști!

— Da . . . trebuie . . .

— Altfel poți gusta din ea fără s-o simți!

— Fericirea?! Poți *să n-o recunoști*, dacă n-ai mai întîlnit-o, dar nu *să n-o simți!* precizează fata.

Dan o privea cu cîtă ardoare își apăra ea convingerile.

Fiindcă se simți urmărită, fata încercă să-și argumenteze „patosul" cu care își susținuse părerile:

— Doctore, nu joci cinstit cu mine. Deși mi-ai descoperit incultura în „ale lui Bachus", totuși m-ai făcut să beau din această „cochetă" băutură, fără să-mi atragi atenția asupra „efectelor" ei. Atît în privința felului meu de a gîndi, cît și a felului meu de a mă comporta. Nu ești sportiv!

Dan izbucni din nou în rîs.

— De ce . . . băutură *cochetă?*

— Culoare roză, parfumată, gust de floare! Atribute în exclusivitate feminine!

— Încîntătoare concluzii! Spune-mi, te rog, cu ce te ocupi?

— Au început întrebările deci. Răspund numai dacă vreau?

— Firește! încuviință Dan.

— Vreau.

— Mulțumesc, ești amabilă!

— Așa sînt în cea mai mare parte a zilei, replică ea zîmbind.

— Și-n rest?

— Sinceră!

Hohotele lui Dan nu reușiră să-i împrăștie adorabila gravitate, cu care își susținea afirmațiile.

— Deci să reluăm. Cu ce te ocupi?

— Sînt profesoară.

— De?

— De . . . sen! Nimic deosebit!

— Dimpotrivă! Nici nu se putea să nu fi fost tributară unui har artistic!

— Nu sînt pictor. Învăț copiii să deseneze. Să prețuiască culorile. Să se deprindă cu frumosul. Pictez doar pentru mine. Sînt ore de răgaz ale inimii. În pînzele mele, cine știe citi mă găsește pe mine. Poate de aceea nu le expun. Nu-mi place să mă citească oricine. Dar simt nevoia să lucrez. Mă liniștește. Îmi înlesnește puterea de a fi sinceră cu mine . . . Pictura îmi dăruiește . . . un pic de fericire . . .

Dan o urmărea cu atenție.

— Cîți ani ai? o întrebă încet.

Fata scuturâ din cap, aruncîndu-și pletele pe spate, și parcă, odată cu ele, și reveria de care era cuprinsă ori de cîte ori vorbea despre pictură.

— Altă întrebare! observă.

— Răspunzi numai dacă vrei, o liniști Dan. Sau, mai bine, știi ceva? Eu nu te mai întreb nimic! Și . . . vorbește-mi singură, de bună voie, despre dumneata!

Tînăra își împinse bărbia în piept și, cu privirea mereu aplecată, replică:

— Sper că nu ești preot.

— Nu, nu sînt.

— Spuneai că ești doctor.

— Da, așa spuneam.

— Atunci de ce îmi ceri mărturisiri? De ce întrebi?

— Și doctorii întreabă.

— Numai cînd consultă.

— Aș vrea . . . să-ți consult inima. S-o întreb.

Se așternu o tăcere lungă între ei. Dan nu-i clinti liniștea, nu-i grăbi răspunsul. Fata se așeză pe pat, cu fața spre fereastra deschisă, și-i spuse la un moment dat încet:

— Întreabă, doctore!

Dan se așeză la celălalt capăt al patului, privind-o cum stătea cuminte, cu ochii aproape închiși, adunîndu-și parcă răspunsurile pe care urma să le dea.

— Ai împlinit douăzeci și patru de ani?

— Chiar douăzeci și șase . . .

— Și ești căsătorită, de cînd?

— Săptămîna asta am împlinit . . . șase ani . . .

„Ai fost cam grăbită, gîndi Dan . . . Înaintea unui drum lung nu trebuie să te mulțumești niciodată cu un timp scurt de gîndire . . . Aici să-și afle oare explicația acel aer de «ceva nu e cum trebuie» care emană din privirea ei veșnic voalată? Din ezitările, din preamultul control al vorbelor, al mișcărilor, al întregii ei ființe? se mai întrebă . . . Iar faptul că împlinirea a șase ani de căsătorie o găsise singură, departe de casă, spune destul de mult" . . .

— Da-a-a! făcu el cu voce tare. Și acum să încep cu întrebările . . .

Fata deschise ochii mari, intrigată:

— Dar . . . pînă acum ce-ai făcut?

— Am făcut investigații, zîmbi Dan. Am cercetat terenul.

— Știi ceva, doctore? Ca să mă obișnuiesc treptat cu întrebările te rog să începi cu cele ușoare . . .

Dan o cercetă bănuitor.

— Ca să n-ai timp să te ascunzi de dumneata și ca să te pot găsi mai ușor, am să încep cu cele grele, o amenință.

— Mă sperii! Fie! *All right!*

— Cunoști engleza?

— Nu! Asta e unica expresie pe care o cunosc. Din filme. Adică mai știu una: *OK!*

— *U.u.* adică, ceea ce în analizele de laborator, în termeni medicali, înseamnă: „urme ușoare". Iar în cazul nostru: urme ușoare de . . . engleză . . . obținute prin intermediul cinematografului, rîse el. Dar să trecem la „testele" noastre. Prima întrebare: îți iubești soțul?

Întrebarea o surprinse. Urmă o ezitare, ascunsă după o pauză. Îi era greu să răspundă sincer? Sau căuta să se eschiveze? Dan îi sesiză, fără să comenteze, șovăielile.

— M-am căsătorit . . . din dragoste, spuse pînă în cele din urmă fata.

Această „declarație" îl convinse pe Dan că interlocutoarea lui nu vroia să recunoască faptele așa cum erau ele acum. O privi lung, cu dojană:

— Mi-ai dat un răspuns, dar... nu mi-ai răspuns la întrebare!

Dan se ridică de pe pat și se îndreptă spre fereastra deschisă.

Începuse să înțeleagă deja că „ceva" din viața ei nu suporta lumina clară. Și atunci căuta să-l voaleze, să-l ascundă. Chiar și față de ea însăși!

„Se amăgea? se întrebă Dan. Se complăcea în confortul fals, al compromisului?"

Fără să-și întoarcă fața de la fereastră, îi vorbi:

— Nu ți se pare că încerci să te ascunzi, să fugi... de dumneata? De ce? Și nu-ți mai privi mereu sufletul, și gîndurile în... oglindă. Sticla poate devia conturul lucrurilor și atunci, pentru orice deformare a lor, o vei învinui pe ea! Ceea ce nu este cinstit. Față de dumneata în primul rînd!

Tăcerea ei îi dădea dreptate?

— Trecem peste prima întrebare, continuă Dan. Consider răspunsul sofisticat. A doua întrebare: soțul te iubește?

De astă dată răspunsul sosi mai grăbit. Sec însă:

— S-a căsătorit cu mine.

Și, pentru că își dădu seama că nici acest răspuns nu era suficient, mai adăugă:

— ...Asta... a fost acum... șase ani!

Dan se întoarse lîngă tînără, spunîndu-i:

— Să știi că..., deși ți-ai dat toată silința, totuși... nu te-ai ascuns bine! Și asta fiindcă: ... nu știi să te „ascunzi". Eschivîndu-te de la răspunsurile „corecte", ocolindu-le, am aflat mai mult decît am scontat.

După ce îi ascultase cu ochii mari, deschiși, ultimele cuvinte, tînăra își cuprinse obrajii în palme și își coborî privirea pe genunchii pe care și-i adunase la piept. Și așa — cu coatele proptite în ei — rămăsese în tot timpul schimbului de cuvinte care urmă. Ca și mai apoi, cînd cele povestite de ea nu mai erau „răspunsuri" la întrebările pe care i le-ar fi pus Dan, ci adevărate confesiuni, mărturisiri. Un fel de „dare de seamă" față de ea însăși. Fără revoltă, calmă, obiectivă... poate chiar prima ei „dare de seamă"...

— N-am reușit în viață, murmură. Sau ... viața mea a fost o întîmplare nereușită!

— Te rog nu mai vorbi la trecut. Abia ți-ai început viața.

— Și totuși așa este! Cred că există o greșeală pe undeva. Ori am pornit-o greșit, ori nu m-am gîndit destul atunci cînd mi-am încredințat viața în mîinile unui om care nu este în stare să-și conducă nici propria-i viață. Pentru această imprudență ... numai eu sînt vinovată ...

— A recunoaște o greșeală este primul semn că ea trebuie și poate fi îndreptată! o asigură Dan.

Tînăra zîmbi și, clătinînd din cap, îi infirmă cu blîndețe această presupunere:

— Nu-u-u! În cazul meu, nu o mai pot îndrepta.

— Poți! Încearcă! Poate chiar pe soțul d-tale îl poți schimba în bine. Ai multe calități cu care poți transforma un bărbat. Trebuie să încerci!

— Nu. Nu cred că el s-ar putea schimba vreodată. De fapt, cred că nici nu este convins că ar trebui să se schimbe, reflectă ea. Nu prea știe ce vrea ... El e mereu ... în „deplasare"! Și cu „sentimentele" lui, sau, mai exact spus, cu ceea ce el crede că sînt sentimente tot așa e, mereu în deplasare! Nu pot înțelege de ce s-a căsătorit? Fiindcă, încă după primul an de căsătorie, și-a reluat viața lui de bărbat ... necăsătorit. Prezența mea îl deranja. Cumplit îl deranja! Deși eu nu puneam niciodată întrebări, nu ceream explicații, nu declanșam clasicele „scene" ... De frică să nu aflu realități care să mă dezechilibreze complet ... Preferam să mă mint ... Cînd se întorcea acasă — ajunsesem cu vremea să știu de la cine anume — îl primeam zîmbind. Cred că de atunci știu să zîmbesc ... mințind. Dar îmi era teamă ca nu cumva el să se trădeze. Pînă într-o zi ... cînd adevărul nu s-a mai lăsat ascuns. Și a răbufnit! Soțul meu mi l-a azvîrlit în obraz. Mi-a spus că sînt destul de mare ca să înțeleg că așa e viața! Că eu sînt soția lui, iar celelalte erau niște ... Asta a fost însă la început ... Pe urmă a venit vremea să-mi reproșeze că „îi încurc viața". Considera că făcuse o prostie că se însurase, că el nu era predispus pentru așa ceva ... „Uite, ai libertatea să înaintezi tu divorțul,

dar... pleacă odată și scutește-mă de aerele tale de fată cuminte", îmi striga...

Le povestea toate aceste lucruri, fără lacrimi.

„Oare n-o dureau aceste amintiri? se întrebă Dan. Sau era prea stăpînă pe nervii, pe simțămintele ei?"

— I-am spus că nu voi intenta divorțul. Ba chiar că mă voi opune ca el să obțină despărțirea. Dar că voi pleca de acasă, continuă fata, după o scurtă tăcere. Și am plecat la mama lui. Care a fost pentru mine ca și mama mea... În noaptea aceea — a doua din viața mea cînd m-am întîlnit cu dezamăgirea — am plîns amarnic. Atunci mi-am amintit de prima noapte tristă. Din copilărie. Cînd în fața unui brad împodobit, cu luminările aprinse, strîngînd pumni, printre sughițuri, am aflat adevărul: că bătrînelul acela cu barbă albă, cu sacul plin de daruri pentru copiii cuminți, bătrînelul acela... nu exista! Nu fusese decît... o plăsmuire... o poveste frumoasă... Și eu crezusem în el... Îl așteptam mereu... Pentru prima oară plînsesem în noaptea aceea... Primul vis mi se dovedise... mincinos! Vis de copil..., lacrimi de copil... Cînd plînsesem pentru a doua oară nu mai eram copil. Eram femeie. Visele mele înșelate, ca și lacrimile, erau mai grele, mă ardeau...

Și, ridicînd brusc privirea spre ochii lui, îl întrebă, cu revoltă în glas:

— Poți să-ți închipui jalnica mea incapacitate de a „înțelege" situațiile pe care soțul meu îmi cerea să le înțeleg? O femeie tînără, care așteptase totul de la bărbatul ei! Primul, singurul ei bărbat, căruia îi dăruise viața, lîngă care descoperise dragostea și care o deprinsese cu ea?

Nu așteptă nici un răspuns la întrebări. Continuă liniștită:

— Nu! Evident, nu „înțelegeam" nimic din tot ceea ce îmi ceruse el să „înțeleg" din viață. Totul îmi părea abject. Îngrozitor. Mai tîrziu — bănuiesc că în urma observațiilor mamei sale — m-a rechemat acasă. Precizîndu-mi însă că el „își păstrează viața lui independentă", că nu aveam „nici o obligație" față de el, dar, dacă eu nu înțelegeam să divorțez etc., etc. ... Cu „generozitate" mi-a permis să folosesc jumătate din apartament, interzicîn-

du-mi la început să intru în partea pe care și-o rezervase în exclusivitate pentru sine. Ulterior mi-a „permis“ să-i fac curat, să-i schimb lenjeria, chiar să-i pregătesc de mîncare ceea ce binevoia să-mi „comande“. Continuam, fără nici o urmă de demnitate, să-i port numele. Să-i salut pe toți care mă considerau o *tolerată* în casa soțului meu... Am acceptat compromisul! Mă torturau, mă jigneau, mă umileau prezențele agresive din cele două camere învecinate. Auzeam, vedeam cine intră la el, cu cine pleacă. Mă întîlneam pe scări, în vestiar cu unele din ele... Oribil! se cutremură. Oribil!

Respiră profund, apăsîndu-și tîmplele cu degetele. Își regăsi apoi vechiul sprijin în genunchi și vorbi mai departe:

— Au trecut cinci ani de atunci... M-am deprins cu soarta... Am început să „înțeleg“ viața. Și... deși n-am decît douăzeci și șase de ani, nu mai aștept nimic de la ea...

— Dar e inadmisibil să te împaci cu gîndul că viața ți-e sfîrșită din cauza unui om! Ești tînără, capabilă, trebuie să-ți refaci viața, s-o schimbi!

— Nu pot, șopti ea.

— Nu mai repeta cu încăpățînare acest stupid „nu pot“! Există doar nu vreau!

— Chiar așa, zîmbi ea, obosită. Nu pot... fiindcă nu vreau!

Dan o privi surprins. Nu o înțelegea. De-abia acum, în glasul ei se simți lacrima.

— Am doi copii! Două fetițe. Gemene! Două mogîldețe scumpe, ca doi greierași care cîntă cît e ziulica de mare! Care l-au descoperit pe „de ce?“ și cu ajutorul lui învață să cunoască, încearcă să înțeleagă totul! Au aproape cinci ani. *Ele trebuie să crească lîngă tatăl lor!* Despre care știu că e bun, că muncește mult, ca să le aducă lor mîncare, hăinuțe și jucării... Cu timpul și el va înțelege, murmură, va trebui să înțeleagă, că *este tatăl a două fetițe*, pentru care „tăticul“ lor nu are seamăn pe lume... Pentru ca viața lor să se poată desfășura firesc, trebuie ca eu să tac. De aceea nu mă revolt... De aceea nu pot și nu vreau să-mi schimb viața!

O tăcere stinse undele ultimelor ei cuvinte.

„Ce aș mai putea spune după atîtea cîte am auzit?“, se întrebă Dan.

Se ridică și se îndreptă spre fereastra deschisă. De afară pătrundea un aer rece, tăios de rece acum, noaptea, dar curat.

Respiră adînc.

Îl tulburaseră mărturisirile acestei tinere. Mai mult însă îl impresionase felul înțelept cum întîmpinase întîmplările din viață. Înțelepciune scoasă din puținii ani trăiți. Înțelepciune, cu care ea încercase să înlocuiască fericirea pierdută. Frustrată, smulsă din liniștea la care prin anii ei tineri avea dreptul! În fața tuturor greutăților ea luptase cu dîrzenie, renunțînd la sine pentru copii.

Se întoarse spre ea.

Nu se clintise din locul pe care-l ocupase de la început. Își culcase doar obrazul pe genunchii care continuau să rămînă adunați la piept. Privirea îi era și acum păzită de pleoapele grele. Părea că doarme. Sau gîndea? La ce oare? Chipul îi era împăcat, senin.

— Te plîngeai că n-ai reușit în viață, cînd ai doi copii? întrebă încet. Cînd știi să gîndești așa cuminte? Și ai avut puterea să trăiești așa cum gîndești? Toate acestea sînt inestimabile reușite! Te-ai gîndit vreodată la ele? Pentru drumul pe care l-ai străbătut pînă acum — greu drum —, ca și pentru cel pe care-l vei străbate de acum înainte, ai avut un punct de plecare temeinic, o realitate puternică, cu o forță neînchipuită: copiii! Realitate, care, prin firea lucrurilor, are dreptul să-ți ceară orice sacrificiu. Răsplata lor însă e sigură. Va fi pe măsura renunțărilor. Plata se va face în moneda dragostei . . .

— Da! Știu că și de data asta ai dreptate. Numai că . . . atîta timp cît *mă* uit . . . totul trece liniștit . . . Dar . . . cînd mă izbesc de mine . . ., de faptul că și eu, exist, . . . atunci îmi dau seama . . . cît de singură sînt . . . Și . . . mi se face un dor cumplit de . . . o vorbă bună . . . de o mîngîiere. Simt atunci că toate mi se învălmășesc în cap. În clipele acelea nu îndrăznesc să știu ce vreau . . . Îmi pare că trăiesc o viață încîlcită și mă tem că singură

nu mă voi putea descurca în ea! Din fericire, totul se limpezește curînd. Și zile în șir trec iarăși în pace...

Îl privi cum sta neclintit și o asculta cu atenție. Cu un sentiment de nemulțumire, scutură nervos din cap:

— Îmi displace panta aceasta melodramatică pe care am alunecat. Ți-am făcut mărturisiri intime fără rețineri, fără decență... Mi-am atrofiat total orgoliul!

Și, ca să braveze, îl privi deschis, drept în ochi. Parcă ar fi vrut să spună ceva,... dar nu rosti nici un cuvînt. Întoarse apoi capul, coborî privirea și murmură:

— Cred... că ți-am spus totul despre mine...

— Și... cînd vei fi *sigură* că... nu mai ai nimic de adăugat?

Tînăra își ridică din nou privirea spre el. Iar ochii mari, lucioși, îl fixară îndelung, stăruitor.

„Prea mult înțelege acest om din neliniștile mele! gîndi. De ce l-am întîlnit? Forța îmi slăbește atunci cînd mă dezvălui în fața străinilor. De ce mi-am lăsat sufletul scotocit pînă în cele mai ascunse colțișoare? Oare... aș avea mai multă liniște dacă mi-aș dezvălui frămîntările? Aș ști mai bine ce am de făcut? Poate... Nu știu. Doar un lucru știu sigur: pentru binele fetițelor mele, trebuie să fac tot ce îmi stă în puteri!... Și... totuși mai departe?... Cu mine? Cu viața mea? Cu anii mei tineri?... De ce nu am curajul să recunosc că simt lipsa omului căruia să-i împărtășesc gîndurile, preocupările, dorințele, bucuriile, supărările mele. Că îmi lipsește omul pe umărul căruia să-mi pot odihni fruntea...? Nu, nu, nimeni nu m-ar înțelege. Sigur, îmi lipsește și dragostea! Dar nu numai cea trupească. Bărbații nu pot înțelege că una fără cealaltă îți lăsă sufletul mai bolnav decît înainte...“

Se întoarse spre Dan, care aștepta un răspuns, o nouă mărturisire...

„*Cînd vei fi sigură că nu mai ai nimic de adăugat?*, parcă așa m-a întrebat doctorul“, își spuse iar fata și, cu voce tare, murmură:

— Poate... chiar acum voi fi sigură... Chiar dacă nu vei înțelege nimic din ceea ce vreau să spun! Știu că aștepți totuși și această mărturisire. Da. Sînt o ipocrită

atunci cînd pretind că nu simt lipsa unui... om, lîngă mine... A unui bărbat care să știe să fie și prietenul și iubitul meu... Dar, spuse fata, ridicîndu-se brusc în picioare, întrucît probabil e mult prea greu *pentru un singur bărbat*, — sublinie ea cu ironie, — să poarte pe umerii lui aceste două calități, trebuie să mă resemnez. Nu am încotro!

Sfîrși și se întoarse cu spatele spre Dan, privind cu atenție calendarul sportiv prins în perete.

Procedase astfel fiindcă o interesa cu adevărat calendarul sau ca doctorul să-i poată urmări liniile armonioase? Firește, ca orice femeie frumoasă, era conștientă de acest lucru! Ar fi vrut însă ca și doctorul să știe că soțul ei nu o părăsise fiindcă ar fi fost urîtă sau săracă cu duhul. Adevărat, în toți acești ani soțul ei nu făcuse altceva decît să-și schimbe alesele, să caute mereu altele. Nici el nu știa ce căuta în realitate, dar asta nu-i dădea dreptul să-i ciuntească ei viața... El ar fi fost încîntat să divorțeze. Mersese pînă într-acolo, încît îi oferise o sumă mare de bani în schimbul divorțului.

„Doamne, cum nu mi-am dat seama cu cine m-am adunat?!", își spuse cu silă.

...Și totuși... nu-și va schimba hotărîrea! Nu va accepta divorțul. Deși acesta i-ar fi redat libertatea de a-și reface viața, de-a și-o trăi normal... Fetițelor însă le-ar fi zdruncinat liniștea, de care aveau atîta nevoie.

— Soțul dumitale, auzi glasul doctorului, avea aceste două calități?

— Nu! răspunse tînăra trezită din gînduri. Nu, nu le avea!... Ca orice bărbat „bine făcut", era convins că în dragoste e suficientă „prezența fizică". Știu eu?! făcu ea cu dispreț în fața unei asemenea înțelegeri. Poate pentru o singură noapte sau o singură oră să fie suficient. Dar cred că nici măcar pentru atît! Numai că, „bietul de el" sau „bieții de ei", toți cei ce gîndesc astfel, nu sînt în stare să priceapă că simpla lor „prezență fizică" este neputincioasă! răbufni ea.

— Cine ar crede că această domnișoară delicată, cu privirea sfioasă, veșnic plecată — cel puțin asta e impresia pe care o faci —, poate fi agresivă, incisivă! O mică

bătăușă, într-un fel, remarcă Dan, zîmbind ... Ne-ai pune pe toți la zid, nu-i așa? rîse el în continuare.

În loc de răspuns, ea îi aruncă o privire scurtă, aprinsă.

Totuși, după un timp, Dan o întrebă din nou:

— Dacă ... soțul dumitale și-ar manifesta dorința de a se schimba, ți-ai relua viața alături de el?

Probabil că uneori își pusese și ea această întrebare, fiindcă îi răspunse imediat, ca un lucru care era hotărît de mult. Glasul însă îi era uscat, obosit:

— E tatăl fetițelor mele. Și numai de dragul lor aș face-o! Deși ... știu că nu mi-ar fi deloc ușor. Căci, după cum îl cunosc, nu m-ar mira să-mi pretindă să-mi „îndeplinesc" și obligațiile de soție. După cîte a făcut, este firesc să nu-l mai iubesc, să-mi repugne orice apropiere de el ...

— Da, înțeleg. Totuși ... e bine că gîndești așa. Așa trebuie!

— Știi că m-am săturat de acest „trebuie", se răzvrăti ea... Toate frazele care sînt în legătură cu viața mea, cu mine, încep cu „trebuie". Sau în cel mai bun caz cu „ar trebui" ...

— Iar vrei să devii bătăioasă! Recunoaște însă că „ar trebui" nu înseamnă neapărat „trebuie".

— Da, adevărat, spuse ea cu ironie, m-aș putea ascunde la umbra acestui condițional. Numai că eu nu pielea mea mi-o feresc!

— Iartă-mă! Ți-am sugerat o socoteală negustorească. Meschină tocmeală! Iar lecția dumitale e superioară. Cum spunea odată un scriitor: marea dovadă de dragoste e să știi să renunți ...

— Stendhal ..., murmură ea.

— Da ... Îmi place să reții frazele frumoase prin care și-au exprimat gîndurile oamenii deosebiți, precizează el. De aceea le am mereu prezente în minte. Și, ori de cîte ori cuvintele mele sînt neputincioase, apelez la ele ... N-aș vrea să apreciezi drept o „prețiozitate" felul în care îți voi spune că, în ciuda faptului că te simți nefericită, ești înconjurată de mulți, foarte mulți stropi de fericire. Dar, fiindcă te-ai obișnuit cu prezența lor,

fericirea pe care o emană trece neobservată pe lîngă tine... Fericirea aceasta a început însă de mult! Îți amintești? Din ziua cînd ai simțit cum crește o viață nouă în tine. Și ziua în care ai ținut pentru prima oară în brațe cele două ființe minunate!... Ții minte primul lor dințișor, primul cuvînt, primul pas? Și cîte asemenea momente de fericire adevărată nu le-ai mai trăit, dar poate le-ai uitat...!

— Desigur..., ai dreptate..., recunoscu ea încet.

Și, îndreptîndu-se spre geamul deschis, de la care se zărea culmea Cristianului și de unde amîndoi respirau aerul rece, dătător de puteri nebănuite, repetă:

— ... iarăși ai dreptate.

Rămase cîteva clipe în fața geamului. Apoi, adresîndu-se parcă muntelui:

— Destul acum! Am vorbit mult, prea mult!

Și, întorcîndu-se către Dan, care se retrăsese spre a-i face loc, întrebă:

— Ce oră o fi?

— E zece! îi răspunse Dan, consultîndu-și ceasul.

— Au trecut două ore?! se miră ea și continuă să-și vorbească, ca și cum ar fi fost singură:

— Ga-a-a-ta! Gata și cu zilele mele de vis. Zile în care am vrut să mă desprind de realitate... S-au isprăvi-it! Mîine, acasă, le voi regăsi pe cele adevărate... În afara zăpezii — care a izbutit să-mi acapareze în întregime atenția și mușchii —, am rămas aceeași mamă care nu mai poate de dragul celor două păpușele vii. Abia aștept să le strîng iar la piept, să le simt brațele pe gîtul meu! șopti ea. Apoi, îndreptîndu-se spre Dan, adăugă: Doctore..., mă bucur sincer că te-am cunoscut! La plecare... pot să-ți spun: la revedere... prietene?

Dan îi sărută mîna.

Înainte de a ieși pe ușă fata mai întoarse o dată capul și, peste umăr, fără să-l privească pe Dan, spuse zîmbind:

— Știi, doctore? Ai putea fi... și popă! Măcar în timpul liber...

— Nu prea am... timp liber..., rîse Dan.

După ce ușa se închise în urma ei, Dan își luă o țigară și reveni la geam.

Cerul era negru. Cu atît mai albe păreau stelele și luna.

Se întoarse și stinse lumina din cameră. Își puse țigara în gură, dar nu o aprinse și se reîntoarse la geam. Nu gîndurile lui îl nelinișteau acum, ci viața acestei tinere femei care părăsise camera cu cîteva minute înainte. O viață care începuse firesc. Sau chiar dacă pe parcurs ar fi intervenit nescontate schimbări din partea vreunuia din membrii cuplului, ar fi fost datoria aceluia să lupte pentru a-i păstra echilibrul. Mai cu seamă că — rod al acestui cuplu — existau acum două vieți noi... Din nefericire însă pentru această tînără, viața o dezamăgise... Și doar datorită dîrzeniei, spiritului ei de sacrificiu, cele două fetițe creșteau în ambianța sănătoasă a credinței că totul e bine, așa cum trebuie să fie!

Dan își aminti cu cîtă revoltă acceptase ea pe acest „trebuie". Dar îl acceptase. Însoțit de toate renunțările pe care i le impunea.

Cu toate acestea anii trec, fug, nu-i poți opri... Și nici o clipă trecută n-o mai poți întoarce...

Dan își părăsi locul de la fereastră, după ce apropie mai întîi geamurile, lăsîndu-le întredeschise. Se hotărî să se culce.

Întins în pat, se gîndi că numai a doua zi dimineața mai avea timp pentru schi. După masa de prînz va coborî în Poiana... Apoi va porni spre București...

Închise ochii și încercă să adoarmă... Pe nesimțite... îl cuprinse toropeala...

... Visa?... Sau bătea cu adevărat cineva? Auzi din nou ciocănindu-se în ușă. Se ridică în capul oaselor și întrebă:

— E cineva?

— Eu..., auzi o șoaptă.

Surprins, deschise ușa și tînăra intră în cameră. După respirația grăbită, ca și după bătăile inimii părea tulburată.

— S-a întîmplat ceva? o întrebă Dan, sincer nedumerit.

— Nimic... grav, răspunse tînăra.

Dan întinse mîna spre comutator, să aprindă lumina, dar ea îl opri:

— Nu cred că e nevoie. Lumina lunii a inundat încăperea. Și e mai blîndă decît neonul.

Dan nu mai spuse nimic.

Prin geamul întredeschis, prin transparența sticlei, razele lunii înconjurară chipul fetei cu o ploaie de lumini. Ochii ei erau acum mai strălucitori... Sau... mai umezi? De aceea poate, cînd începu să vorbească, și-i ascunse sub pleoape... Sau, în felul acesta, se concentra mai bine, nepermițîndu-și să fie influențată de vreo imagine străină?

Fata se hotărî în sfîrșit să vorbească. În șoaptă. Își căuta cuvintele care să-i tălmăcească gîndurile:

— Mîine dimineață plec... Îmi adunam lucrurile, să mi le închid în valiză... și... am băgat de seamă... că-mi lipseau... cîteva daruri... Cred... că le-am rătăcit pe-aici... cînd stăteam de vorbă...

Dan o privea. Înțelesese.

— Care din ele? o întrebă.

Fata îl cercetă, încercînd să treacă dincolo de întunericul ochilor lui.

— Dorul... unui alint..., un dor de dăruire și dorul unui sărut...

Dan îi cuprinse umerii, apropiindu-și-o. Sărutările cu care el îi acoperea fruntea, obrajii, buzele, mîngîierile lui îi dădură deoparte halatul, îmbrăcat peste trupul gol. Desprinzîndu-și ușor, cu blîndețe, buzele din sărut, o întrebă:

— Cum te cheamă, copil cuminte?

Ea arcui sprîncenele mirată, nemulțumită, contrariată: ce importanță avea acum numele ei? Totuși îi răspunse:

— Agata... Mi-am amintit că...

Sărutul lui nerăbdător n-o lăsă să-și termine gîndul.

— Ce spuneai... că ți-ai mai amintit? o întrebă după un timp Dan, mîngîindu-i pletele lungi, mătăsoase.

— ... Că tot lîngă tine... mi-am uitat... și un mare dor de dragoste...

— Și . . . ai vrea să ți-l iei înapoi?
— Aș vrea . . . să mi-l împlinesc.
Dan o ridică în brațe și o culcă în pat.
Cînd veni alături de ea, Agata i se cuibări la piept. O simțea caldă, sinceră, fericită.
Abia tîrziu, cînd luciul nopții se îngemăna cu aburul primilor zori, sub alintul lui, Agata adormi.

Cînd se deșteptă, soarele-i încinsese deja cuvertura.
În primele clipe, își aminti de noaptea din ajun. De Agata . . .
N-o mai găsi lîngă el. Nici în încăpere. Se ridică în capul oaselor. Își consultă ceasul: trecut de opt!
„Cum am reușit să dorm pînă acum?", se întrebă.
Zări jos, în fața ușii, un plic alb.
Ieși de sub pătură, ridică plicul, îl deschise. Pe foaia albă, scrisul se-nșira mărunt, ordonat:

1 700 metri.
Restul nu are importanță
Cînd m-am trezit?
Cînd am visat?
În noaptea asta, cea mai frumoasă, am avut un vis, cel mai frumos: am visat . . . că iubeam.
Și iubeam așa cum numai în vis se poate iubi . . .
Cînd m-am trezit, obrazul îmi era culcat pe pieptul iubitului meu. Pe pieptul tău. Pe inima ta. Caldă. Bună.
Atunci mi-am dat seama că bătăile ei m-au trezit.
Și mi-au sfătuit să plec! Să nu mă prindă lumina zilei lîngă tine.
Ascultîndu-i bătăile, am mai înțeles că sărutările tale, alintul tău, dragostea ta nu trebuie desprinse de vis.
De visul din noaptea aceasta, cînd și tu, și eu ne-am iubit, atît cît se poate iubi . . .
Totuși aș fi vrut să te trezesc, să-ți strig că dragostea și visele aparțin veșniciei! Ca și lumina, care aparține soarelui!

Și că iubirea mea a fost adevărată și mare, chiar dacă tu ai fost iubitul meu numai o noapte!
O noapte de vis... Sau... un vis de o noapte?
Inima ta mi-a șoptit?
Sau mi-am amintit și eu că orice vis îl visezi numai o singură dată...
Totuși... viața e atît de frumoasă!

Dan împături foaia și o introduse la loc, în plic.

Luă o țigară din pachetul de pe masă și merse să deschidă, larg, geamul.

Își aminti de Agata din această noapte. De Agata din îmbrățișările dragostei. Gingașă, vibrînd în brațele lui...

Întins pe spate, cu ochii închiși, Dan se topea în liniștea nopții.

Neclintită tăcere...

Agata își culcase obrazul pe pieptul lui. Și tăcea. Nu mișca. Dan întoarce capul spre ea.

Ochii îi erau deschiși și, în lumina lunii, luceau mai tare.

— Aș putea ști și eu cam ce se petrece sub fruntea asta? întrebă Dan, zîmbind. Acum cred că știu de ce îți ții aproape întotdeauna pleoapele plecate. Îți ascunzi ochii, care-ți trădează gîndurile. Uite, acum de pildă, ai vrea să mă întrebi ceva. Am ghicit, nu-i așa?

— Așa e, doctore.

— Pentru prieteni, numele meu este Dan. Și care ar fi întrebarea?

— De fapt, nu e întrebare. Voiam să-ți spun doar că, în primul an de căsătorie — cît eram împreună —, soțul meu îmi spunea că nici un alt bărbat nu mă va putea face fericită, odată ce l-am cunoscut pe el... și i-am cunoscut dragostea, tu știi. A... mințit, nu-i așa?

— Tu... nu știi?

— Ba da..., desigur că știu. Acum știu că a mințit! De ce a făcut-o?

— Zău că nu merită să-ți bați capu' cu asta! Dar, pentru că nedumerirea nu se mută încă dintre sprince-

nele Agatei, Dan continuă: Și... alte gînduri mai ai? Ce te mai frămîntă?

— Nu mai am altele...

— De ne-cre-zut!

— ... care să mă frămînte. Mi-e bine... Mi-e foarte bine..., murmură apoi.

— Așa..., fără să trebuiască să te frămînți?

— Imaginează-ți, doctore! răspunse ea în același fel. Și... sînt fericită!

— Și... poți fi fericită fără... să te gîndești? Chiar... fără să vorbești? făcu Dan, mucalit. Parcă nu-mi vine a crede! Ai mai încercat vreodată?

— Ce-ar trebui să-ți răspund?

— Parcă am stabilit odată că „ar trebui" nu înseamnă neapărat „trebuie".

Dan se întoarse spre ea și-i cuprinse umerii. Apoi, încet, adăugă:

— Și... nici n-ai putea! „Ar trebui" să-ți dau eu voie. Ori, pentru asta — așa cum am învățat de la tine —, „ar trebui" — vezi? din nou! —, ar trebui să mă gîndesc! Și... acum n-am timp! Dar, pentru că ție îți place să „te gîndești" oriunde și oricînd, te-aș întreba: te-a pus pe gînduri situația ta de acum?

Agata tăcu, surprinsă.

— Aseară m-ai „provocat"! Tu m-ai stîrnit. Trebuie să recunoști! Eu m-am comportat „pașnic"... Tu știi că ești în mîinile mele?..., schimbă brusc vorba.

— Știu..., îngînă ea.

— Știi că ești în puterea mea?

— Mă simt bine așa...

Tăcură amîndoi, pierduți în vraja îmbrățișării.

Se întoarse la masă și strivi țigara fumată.

„Ce-o fi căutînd nesocotitul acela de bărbat? O fi gîndind și el ca alții: prea multe calități pentru o nevastă! Ar merita ca Agata să-și ia copii și să-l părăsească..."

Dan nu-i înțelegea pe cei care își făceau un țel din a goni mereu după noi satisfacții erotice.

Luă plicul, îl desfăcu și citi încă o dată rîndurile lăsate de Agata.

„De n-aș fi citit aceste gînduri cu care s-a despărțit ea de noaptea care a trecut, aș fi încercat poate o neliniște. Mi-ar fi rămas în urechi doar șoaptele ei de dragoste. Dar, zîmbi Dan, ea a știut să lase nopții, visului, amintirile, de care nu are trebuință lumina zilei"

— Ești un copil cuminte, Agata! sfîrși Dan cu glas șoptit. Așa... e bine! se feri el de agresivitatea lui „trebuie"... Și acum să ne mai uităm puțin la schiuri! Aș mai avea azi trei sau patru ore de schi. Apoi, acasă!

Și... acum?

În drum spre casă, opri înainte de Sinaia și cumpără de la niște copii care fugeau pe lîngă mașină, cu mînuțele întinse, o mulțime de buchete de ghiocei. Pentru camera lui. Ar fi vrut să ducă cu el boarea primăverii de la munte.

Încă de cînd intrase în Brașov, gîndurile pe care și le crezuse uitate pe culmile Postăvarului îl cuprinseră iarăși. Îl găsiră. Și îi aduseră imaginea Silviei...

Încruntă sprîncenele și izbucni, înfundat, întărîtat:

— Silvia! Silvia!! Silvia!!!

Desigur, îl căutase și îl va mai căuta. Va dori să-i vorbească. Să-i explice. Și cum nu se pot explica unele lucruri!

Simți iar jarul acela sub frunte. N-ar trebui să se mai gîndească acum la nimic din ce a fost atunci. La nimic...

A doua zi dimineață, cînd intră în sala de operații, toți erau la posturile lor. Și Silvia. Cu privirea neclintită asupra aparatului.

Aveau trei operații grele...

Totul decurse bine.

Dan își simțea spatele ud. Se grăbi să-și facă dușul. Ajuns în cabinet, se întinse, ca de obicei, pe canapea..

Cîteva bătăi în ușă...

— Intră, Ancuțo! spuse și se ridică, privind spre ușă: Silvia?!

Fără să spună ceva, Silvia se apropie, așeză tăvița pe birou și-i aduse apoi lui o ceșcuță cu cafea. Scoase din buzunar un pachet de țigări, îi oferi o țigară lui Dan, după care luă și ea una.

Dan aprinse țigara Silviei. Degetele ei tremurau nervos. La fel ca acum... nu mai știa cît timp...

Băură cafeaua, fără ca vreunul din ei să rostească vreun cuvînt. Fără să se privească. Parcă le era teamă să facă acest lucru...

Silvia se întreba îngrozită dacă acesta era... sfîrșitul? Deși, în sinea ei, nu-l putea realiza.

După ce strivi țigările în scrumieră, încet, Silvia rupse tăcerea:

— Te-am căutat acasă, ieri...

— Știu.., vorbi stins Dan.

— Ți-am telefonat aseară...

— Bănuiam...

Dan se ridică de la birou și porni spre fereastră, privind afară. Apoi, cu glas obosit, îi spuse:

— Eram acasă ieri..., dar n-am vrut să-ți deschid.

— Bănuiam...

— Telefonul meu nu mai răspunde pentru tine...

— Știu...,înțelese Silvia.

Minutul care urmă fu lung. Greu.

Dan își păstră locul din fața geamului, privind — nici el nu știa ce — prin curtea cu pomi.

Silvia rămase pe scaunul din fața biroului. Nu îndrăznea să gîndească ce va urma. Trebuia totuși să încerce să-i spună:

— Dănuț..., cutează ea, aș dori să vorbim...

— Silvia, o opri Dan, întorcîndu-se spre ea. Ce-am mai putea vorbi? Cel mult, aș putea eu să te întreb: De ce așa, Silvia? De ce?... Și nu mi-ai putea răspunde nimic! Sau, orice mi-ai răspunde, nu ar fi decît o... sfidare... Silvia, îți dai seama ce ai făcut în dimineața aceea? Ai ucis copilul zămislit din iubire, din mîngîieri, din jurăminte; copil care ne consfințea, ne certifica iubirea; copilul pe care nu l-am făcut eu, nu l-ai făcut tu, copilul pe care l-am făcut noi, amîndoi! Copilul care ne-ar fi legat pentru totdeauna... Tu, mama lui, de la care puiul acela aștepta ocrotire, mîngîieri, i-ai semnat condamnarea la moarte! Ai să te scuzi, ai să spui că nu tu i-ai luat viața, nu cu mîna ta l-ai sfîșiat... Poate, cine știe, dacă

puteai s-o faci singură, ai fi făcut-o. Dar n-ai putut și atunci ai ales o cale mai comodă, ai delegat pe altul să fie mîna criminală. Tu ai fost aceea care ai hotărît însă asta, tu ai voit, tu ai încuviințat, căci fără încuviințarea ta nimic nu ar fi fost posibil. Tu ai condus mîna care... a ucis ceea ce ar fi putut fi... copilul meu...

— Copilul nostru, murmură îngrozită Silvia.

Dan se întoarse cu spatele spre ea, voind parcă să-și ascundă durerea.

Silvia îi vedea doar pumnii încleștați, care se frămîntau nervos, neputincios.

— De ce a trebuit să primesc eu această cumplită pedeapsă? se răzvrăti Dan. Eu, care mă zbat, mă lupt cu toți acei care nu vor să lase viața copiilor lor, să nu pot face nimic pentru salvarea vieții propriului meu copil!

— Iartă-mă! șopti Silvia, chinuită de tensiunea momentului.

— De ce Silvia? Ca să fie prima oară? Sau a mia oară? Cine a greșit o dată o face și a doua oară! Și cînd mă gîndesc că eu te credeam încîntătoare, nevinovată, sinceră. Deși minciuna trăia nestingherită între noi! Fiindcă nu se vedea. Minciuna nu se vede! Nici nu se prea simte! Minciuna poate fi numai prinsă și atunci o învăluie rușinea. Rușinea, care nu ne iartă nici pe noi, cei ce am putut-o lua drept adevăr. De cele mai multe ori însă, înaintea rușinii, în sufletul nostru, își găsește loc durerea. Ca atunci cînd... îți îngropi un vis...

Silvia simțea cum îi fuge sîngele din vene. Lacrimile îi înghețaseră parcă.

„O, Dan era cel pe care-l știa. Nu se schimba! Cel pe care-l iubea tocmai pentru că era așa!"

Aproape fără să-și dea seama, întrebă derutată nerăbdătoare:

— Și... acum?

— Acum? repetă mecanic Dan și, respirînd profund, precizează: Acum vom șterge cu buretele zilele care au fost între noi. Vom extirpa din suflete amintirile. Le vom rade cu o curetă dură, dar sigură. Și le vom arunca la coș, ca pe orice lucruri nefolositoare. Cum a fost atunci, dimineață, aruncată dragostea mea...

O hotărîre stăpînită, grea, ca vorbele ce o rosteau. Vorbe pe care Silvia le primea ca pe niște lovituri de ciocan ce-i spărgeau inima încremenită. Gemînd parcă, îi reproșă:

— Ești crud...

— Dar tu?

— Eu?... Eu... te iubesc.

— Să nu mai spui asta! Nu știi ce spui! tună, ca niciodată, vocea lui Dan. Dacă ar fi fost așa, te-ar fi interesat cum gîndesc, ce doresc!

După o scurtă tăcere, adăugă stăpînit:

— Fiindcă n-ai reușit să deslușești singură adevărurile din mine, ți le voi spune eu: Urăsc minciuna! Gîndesc mult pînă să iau o hotărîre! Dar nu mai întorc capul după un gînd pe care l-am părăsit odată!

Dan se duse la fereastră, unde rămase neclintit. Închise, obosit, ochii. Mîinile, duse la spate, îi erau cuprinse de un neastîmpăr nervos, pe care încerca să și-l stăpînească strîngînd pumnii.

Silvia era ca împietrită. Înțelese că... nimic nu mai poate fi schimbat. Nu mai avea de așteptat... nimic. Acesta era sfîrșitul. Nu-i mai rămînea decît să plece. Fiecare clipă nu putea decît să facă deznodămîntul mai aspru, mai urît.

Deznodămîntul?! Ceva îi înconjura fruntea, ca un cerc, și o strîngea, o strîngea... Ce se întîmplă cu ea?... Nu, nu, acum nu mai putea gîndi. I se învălmășeau toate în cap. Trebuia să plece, repede, repede, altfel va izbucni în plîns. Și lacrimile care cerșesc dragostea sînt penibile, jalnice.

Dan auzi clanța ușii care se închidea...

Cînd ieși pe culoar, Silvia izbucni într-un hohot de plîns.

Cineva o luă de mînă și o trase în oficiul alăturat, căutînd să-i adăpostească lacrimile de ochii altora.

Acolo, printre găleți și mături, își descărcă Silvia, hohotind, deznădejdea. Repeta la nesfîrșit, murmurînd neputincioasă:

— Numai eu sînt de vină! Numai eu sînt de vină!

Nu, nu! Dan nu va trece peste această greșeală oribilă! Îl cunoștea. Avusese dragostea lui, o cîștigase. Și

acum o pierduse. Cu bună știință! Pentru ce? Ah, această vanitate feminină! Stupidă, orgolioasă! Nicicînd îndestulată de succesele efemere ale frumuseții! Iată pe ce schimbase locul pe care îl avusese în brațele lui Dan. Nu, ea nu mai avea ce căuta lîngă el!

— Niciodată! Niciodată! murmura printre lacrimi, lovind, mereu, cu pumnii mici în peretele oficiului.

— Liniștește-te Silvia, liniștește-te! Haide spune-mi, ce s-a întîmplat?

Parcă . . . auzise întrebarea . . .

Ridică ochii. Era în brațele lui Doru, care încerca să o potolească și să înțeleagă ceva din disperarea ei.

Silvia izbucni iarăși în plîns, mai sfîșietor, ascunzîndu-și fruntea la pieptul lui.

— Silvia, draga mea, mă sperii! Ce s-a întîmplat? Dan era înăuntru?! Nu l-am auzit niciodată strigînd așa!

Tot printre suspine, Silvia murmură:

— Eu sînt de vină! Numai eu! Are dreptate Dan! Nu știu ce se va întîmpla cu mine! Am să înnebunesc! Am să înnebunesc!

— Silvia, Silvia, stăpînește-te! Încearcă să te stăpînești!

Silvia continuă să șoptească înăbușit:

— Am să înnebunesc! Nu pot trăi fără el! Nu pot! Nu pot!

Doru nu mai spuse nimic. O legăna în brațe și aștepta să-i obosească deznădejdea.

După un timp, suspinele Silviei deveniră mai rare, mai adînci. Începu să-i vorbească:

— Du-mă undeva de aici! Undeva, în afara Bucureștiului! Să nu mă cunoască nimeni! Undeva unde să pot plînge! Și să . . . beau ceva . . . tare. Să mă-mbăt. Să nu mai știu de mine! Să nu mai știu de nimic! Te rog! Te rog! îl implora Silvia, printre suspine.

— Desigur, desigur. Dar liniștește-te! Mergem!

In noaptea aceea Silvia rămase la Doru . . .

Peste cîteva zile, Dan fu întrebat, de la Serviciul personalului, dacă avea ceva de obiectat în legătură cu transferul cerut de doctora Sinescu Silvia.

Nu, desigur că nu avea . . .

În primele zile ale lunii mai, Dan primi o invitație de nuntă: Dr. Silvia Sinescu și dr. Doru Catrinescu se căsătoreau și îl invitau la ceremonie . . .

Trimise doar flori și felicitările sale . . . scrise.

Pînă la concediu, în iulie — pe care dorea să și-l împartă între munte și mare —, mai avea două luni.

Căldura năvălise deja pe străzile Bucureștiului. Canicula nu era departe . . .

Vineri, 21 iunie 1974

REDACTOR DE CARTE:
ELENA MARINESCU
TEHNOREDACTOR:
MIHAI ȘTEFĂNACHE

BUN DE TIPAR: 16. VIII. 1984. FORMATUL: 16/54×84. HIRTIE: SCRIS I A 54×84/36,3. COLI TIPAR: 12,25.

TIPARUL EXECUTAT SUB CDA. NR. 281/84, LA ÎNTREPRINDEREA POLIGRAFICĂ „CRIȘANA", ORADEA, STR. MOSCOVEI NR. 5.

Lei 8,50